bir ekmek bir Politika
(ikisinden de vazgeçilmez)

Fiyatı 250 kuruş

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

CUMA
19
MAYIS 1978

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi
Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay
TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 1775,

Waldheim Nötron Bombasının yapımına karşı çıktı

★ **ABD Temsilciler Meclisi Nötron'a karşı bir değişiklik önergesini reddetti. 90 üye bombanın yapımının ertelenmesini istedi.**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Amerika Birleşik Devletleri Temsilciler Meclisi Nötron Bombası yapımının ertelenmesini isteyen bir değişiklik önergesini 90'a karşı, 306 oyla reddetmiştir. Temsilciler Meclisi'nin bu kararının, Başkan

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

★ AP GRUP BAŞKANVEKİLİ ERSOY, «BİZİM DE ÖNERİLERİMİZ VAR, TALEPLERİMİZ VAR. ONLARI DİKKATE ALIRLARSA VERGİLERİ ENGELLEMEYİ DÜŞÜNMEYİZ» DEDİ

AP, Vergi Yasası için hükümete pazarlık teklif ediyor

★ AP, DANIŞMA KURULU GÜNDEMİNDE BULUNAN VE KARŞI ÇIKTIĞI YASA ÖNERİLERİ ŞUNLAR: BAZI MADENLERİN DEVLETLEŞTİRİLMESİ YASASI, YETKİ YASASI HAKİM VE ASKERİ SUÇLARINDİSİPLİN SUÇLARI KAPSAMINA ALINMASI YASASI

ANKARA, (ANKA)

AP Grup Başkanvekili **İlhan** Ersoy, iktidarla anlaşmaları halinde vergi tasarılarını meclislerde engellemeyeceklerini açıklamış, «Gelsinler tartışalım, bizimde önerilerimiz var» demiştir

AP Grup Başkanvekili Ersoy, meclislerin çalışmalarını sağlamak amacıyla yapılan Danıştma Kurulu toplantısında 44 tasarı ve yasa teklifinin sıralanması konusunda anlaşmaya vardıklarını, ancak karşı oldukları tasarıların iktidar partisince gündeme getirilmek istenmesi nedeniyle, anlaşma sağlanamadığını bildirmiştir.

AP Grup Başkanvekili İlhan Ersoy, «Getirilen vergilere milletimizin tavrı neyse, bizim ki de o olacak» demiş,

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

MC'nin orta dereceli okul kitapları tümüyle iptal edildi

★ **Yeni kitaplar hazırlanana kadar MC öncesi kitaplar okutulacak**

ANKARA (İSTA)

Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Talim ve Terbiye Kurulu, orta dereceli okullarda klasik ve modern mantık dışında başta tarih, felsefe, sosyoloji olmak üzere MC Hükümetleri döneminde hazırlanan tüm gerici ders kitaplarını iptal etmiştir.

Alınan bilgilere göre, Talim ve Terbiye Kurulu üyeleri yeni kitaplar hazırlanana dek MC Hükümetinden önce uygulamaya sokulan eski kitapların okutulmasına karar vermiştir.

Ahmet Hamdi Özer Başkanlığındaki Emin Sağlam, Yaşar Baykuş, Hüseyin Işık, Turhan Yiğit, Vahit Başar, Erdoğan Okyay, İhsan Göğüş'ten oluşan Talim ve Terbiye Kurulu, bilindiği gibi daha önce de ahlâk kitaplarını iptal etmişti.

CUK

YOK Kİ!

Türkiye, NATO'nun savunma programına katılmıyormuş.
E, ne var bunda şaşacak?
Yok ki...
NATO'nun savunma programı değil, saldırı programı olur, olsa olsa...

A.E.

Kipriyanu, Ecevit'i görüşmeye çağırdı

★ KIBRIS CUMHURBAŞKANI, KIBRIS SORUNUNUN ÇÖZÜMÜ İÇİN BM VEYA GÜVENLİK KONSEYİNİN ULUSLARARASI BİR TOPLANTI DÜZENLEMESİNİ İSTEDİ.

LEFKOŞE (THA)

Kıbrıs Cumhurbaşkanı **Spiros Kipriyanu** dün Lefkoşe'de düzenlediği basın toplantısında Türkiye Başbakanı **Bülent Ecevit**'i görüşmeye çağırmıştır. New-York'a gitmeden önce düzenlediği basın toplantısında Kipriyanu **«Kıbrıs üzerinde bir anlaşmaya varma olanağının bulunup bulunmadığı konusunda benim insan insana görüşme önerimi kabul etsin. Ecevit'in bir karar adamı olduğunu söylüyorlar. Bu önerim için basit bir karar gerekiyor yalnızca»** demiştir.

Kipriyanu, «Görüşmenin gerçekleşmesine yardımcı olacaksa Ecevit isterse beni Kıbrıs Cumhurbaşkanı olarak kabul etmesin» demiştir.

Daha önce Kıbrıs Türkiye'nin Kıbrıs sorununun çözümü konusunda yapmış olduğu önerilerin toplumlararası görüşmelerin yeniden başlatılması için yetersiz bulduğunu açıklayan **Kipriyanu**, **«diğer alternatif yollara gerek var»** şeklinde konuşmuştur.

Kipriyanu dün Lefkoşe'den Atina'ya gitmek üzere ayrılmıştır. Atina'da Yunanistan Hükümeti yetkilileri ile görüşecek olan Kipriyanu, daha sonra New-York'a gidecektir.

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

İGD Genel Başkanı Sökücü ve konuklar dünkü toplantıda...

DDGF Temsilcisi: "İGD, Türkiye gençliğinin öncü örgütüdür,,

★ İGD GENEL BAŞKANI ÇEŞİTLİ ÜLKELERDEN GELEN KONUKLARLA 1. KONGREYİ DEĞERLENDİRDİ

★ SÖKÜCÜ: «1. BÜYÜK KONGREMİZ GENÇLİĞİN AKADEMİK, DEMOKRATİK VE POLİTİK İSTEMLERİNİ DİLE GETİREN ULUSAL VE ULUSLARARASI BİR FORUM OLDU»

İSTANBUL, (İSTA)

İlerici Gençler Derneği (İGD)'nin 1. Büyük Kongresine konuk olarak katılan yabancı ülkelerin gençlik örgütleri temsilcileri ile İGD Genel Başkanı **Ahmet Muhtar Sökücü** dün ortak bir basın toplantısı düzenlemiştir.

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Bakanlar Kurulu hakkında verilen gensoru önergesinin gündeme alınması reddedildi

HABER MERKEZİ

Millet Meclisi Genel Kurulu'nun dünkü toplantısında AP Genel Başkanı Süleyman Demirel ve 81 arka-

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Ecevit, ücret artışlarının sınırlandırılmasında ısrarlı

ANKARA (ANKA)

Başbakan **Bülent Ecevit**, CHP Ortak Grubunun dünkü toplantısında Almanya, İngiltere ve Avusturya'ya yaptığı geziler hakkında bilgi vermiş, Almanya ve Avusturya'nın eski borçlarını ertelediklerini ve yeni bazı krediler açtıklarını bildirmiştir.

Ecevit, iç güvenlik kuvvetlerinin eğitimi açısından İngiltere ile, iç güvenlik kuvvetlerinin araç ve gereç ihtiyaçları içinde Almanya ile işbirliği yapılacağını söylemiştir.

Türkiye'nin ekonomik dar boğaz içinde bulunduğunu, bu darboğazlardan çıkmak için sendikalara da bazı görevler düştüğünü hatırlatan Ecevit **«Biz Dünya'da bir kaç milyon dolarlık olanaklar, borç ertelemeleri sağlayabilmek için olağanüstü çabalar gösterirken yüreğimiz kan ağlayarak, bazı başvurularda bulunurken ücretlere yüzde yüz, yüzde ikiyüz zam yapılmadı diye en hayati alanlarda grev ilan edilip Türkiye'nin bu kadar sıkışık durumda petrol ithaline ödediği dövizleri büyük ölçüde arttırmağa mecbur bırakılmasını izah edilebilir tarafı yoktur»** demiştir.

AP Genel Başkanı **Süleyman Demirel**'in verdiği demece de değinen **Bülent Ecevit**, şunları söylemiştir:

«Bunun üzerinde durmayacağım, bu kadar sorumsuzca demeçlerin kamuoyunda tepki yaratacağını biliyorum, bu kadar sorumsuzca demecinde, böyle bir demeci veren kimsenin kişiliğini de bereket versin dünyada da ciddiye alınmayacağını biliyorum, onun için üzerinde duracak değilim. Muhalefette böylesine sorumsuzca davrananlarlarca iktidarda bulundukları sırada izlenmiş sorumsuz tutumun ağır sonuçlarından ülkemizi kurtarmaya çalışırken bir takım boş polemiklerle yitirecek zamanımız yok.»

«ULUSÇA FEDAKARLIK YAPMALIYIZ»

Başbakan **Bülent Ecevit** Türkiye'nin ekonomik darboğaz içinde bulunduğunu belirtmiş, ekonomik darboğazdan çıkabilmek için hemen herkesin fedakarlık yapması grektiğini söylemiş ve şöyle konuşmuştur:

«Uluslararası temaslarımıza sağlayabildiğimiz bazı olanaklar olmasa Türkiye ekonomik bakımdan bu yılı nasıl çıkabilirdi? Bunu dü-

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Yılmaz Alpaslan Vergi Tasarısı'nda yapılan değişiklikleri açıkladı

ANKARA, (ANKA)

Millet Meclisi Bütçe Plan Komisyonu Başkanı CHP Tekirdağ Milletvekili Yılmaz Alpaslan, komisyonun Vergi Tasarısında yaptığı deği-

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

19 Mayıs tüm yurtta kutlanıyor

HABER MERKEZİ

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı bugün bütün yurtta ve dış temsilciliklerimizde törenlerle kutlanacaktır. Emperyalizme karşı halkımızın verdiği Ulusal Kurtuluş Sa-

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

Amerika kendi silahlarını satmak için NATO üyesi ülkelere baskı yapıyor

★ **NATO Savunma Bakanları ve Askeri Komite toplantıları Brüksel'de devam ediyor..**

★ **TASS; «ABD, NATO ülkelerini kendi savaş makinesine daha da bağımlı kılmak istiyor»**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Brüksel'de önceki gün toplanan NATO Savunma Bakanları ve Askeri Komite Toplantısında ABD'nin NATO üyesi Avrupa ülkeleri temsilcilerine kendi silahlarını satmak için baskı yaptığı bildirilmiştir. ABD'nin özellikle **Uçan Uyarı ve Kontrol Sistemleri** satmak için Avrupalı NATO ülkelerine baskı yaptığı belirtilmiştir.

NATO üyesi ülkelerin Savunma Bakanları ve Genelkurmay Başkanlarının katıldığı toplantılar, Brüksel yakınındaki Evere Kasabasında devam etmektedir. Bugün sona erecek olan toplantılarda silahlanmanın artırılması konusunda Avrupa ülkelerinin ek harcamalarda bulunması da ele alınmıştır. Daha önce yapılan NATO toplantısında alınan kararlar doğrultusunda Avrupalı NATO ülkelerinin bütçelerinde silahlanmaya ayıracakları fonları yüzde 3-4 oranında artırmaları konusu görüşülmüştür.

Toplantılarda NATO'nun askeri teyakkuz durumunun daha da güçlendirilmesi ve stratejik olarak önemli bölgelere yeni silah-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Savcı, Balıkesir'de bir öğrenciyi öldürenlerin ülkücü olduğunu söyledi

★ **İstanbul Üniversitesi'nde 7 öğrencinin ölümü ile sonuçlanan «16 Mart Katliamı» ile ilgili olarak gözaltına alınan faşist tutuklandı.**

HABER MERKEZİ

Faşistlerin saldırıları ve cinayetleri dün de sürmüş-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

★ Kızıl Tugaylar adlı neo-faşist terörist çetenin CİA ile ilişkiler içinde olduğu ve kiralık profesyonel katillerle çalıştığı açığa kavuşuyor.

Bir neo-nazi toplantısında Aldo Moro'nun öldürülmesini onaylayan belgeler ele geçti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bir neo-nazi toplantısına baskın yapan Federal Alman polisi, yasaklanmış nazi broşürlerinin yanısıra Aldo Moro'nun öldürülmesini onaylayan bazı belgeler ele geçirmiştir. Güvenlik yetkililerinin yaptığı bir açıklamaya göre, belgeler, geçen hafta sonunda Federal Almanya'nın Goettingen kentinde ele geçirilmiştir. Neo (yeni) nazilerin toplantısını ansızın basan polis, Aldo Moro'nun öldürülmesini onaylayan imzalı belgelerin yanısıra yasaklanmış Nazi Partisinin imzalı broşürlerini de ele geçirmiştir. Bilindiği gibi neo-faşist Kızıl Tugaylar çetesi üyelerinin, Federal Alman faşist lideri Josef Strauss'un finanse ettiği eğitim kamplarında eğitildikleri daha önce açıklanmıştı. Strauss'un aktif desteğiyle eğitilen bu terörist ve faşist örgütün, Yunanistan'daki Albaylar Cuntası ile de iyi ilişkiler içinde bulunduğu biliniyordu. Son veriler, bu çetenin çok profesyonel kişiler tarafından becerilebilecek eylemlere giriştiğini, bu nedenle Kızıl Tugaylar denen neo-faşist örgütün sadece İtalyanlardan oluşmadığını açığa ka-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Uluslararası Bankalar Konsorsiyumu Türkiye'nin borçlarını ödeme süresini 1985 yılına kadar uzattı

ANKARA, (THA)

Uluslararası 8 kreditör bankadan oluşan «Konsorsiyum», Türkiye'nin dövize çevrilebilir mevduat (DÇM) uygulamasından doğan ve vadeleri

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

AP ve MHP kendi güdümündeki kuruluşları eyleme sokma çabası içinde

ANKARA, (İSTA)

Meclisin çalışmasını çeşitli yollardan engelleyen halefet partilerinin mu-a-

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

haftalık
onat kutlar

Bayrağa saygı

Bayrağa sen saygı göstereceksin öyle mi? Pişmiş kelle gibi durmadan ekşiyen bir suratla, durmadan kin, nefret ve ölüm kusan bir ağızla, bağımsızlığa, ulusal onura, bilime, geleceğe karşı olan o ilkel kafayla... Baştan sona saygısızlık olan sen saygı göstereceksin öyle mi? Bu ülkenin halkının bağımsızlık simgesi olan Bayrak henüz o kadar aşağılarda dalgalanmıyor.

Sen, mütareke yıllarından önce de düşürmezdin ağzından «Sancak» sözünü. Ama düşman donanması Boğaz'a demirleyince o sancak hemen yelkenler gibi suya indirildi. Ve sen, düşman subaylarıyla Türk bayrağının giremediği karargâhlarda o yıllarda nasıl kadeh tokuşturulduysa, daha dün Türk Bayrağının giremediği Amerikan üslerinde ağzı cikletli çavuşlarla öyle yarenlik ettin. O sırada neredeydi Bayrağa saygı?

Bozkırdaydı. Tıpkı bugün daha onurlu, ulusal bağımsızlığına daha çok sahip çıkan emekçilerin ellerinde ve yüreklerinde olduğu gibi, o günlerde de bir uçtan bir uca Anadolu'da, emperyalistlere karşı yurdunu savunan yoksul emekçilerin ellerindeydi. «Meçhul asker» onlardır. Bağımsızlığımızı da, bayrağımızın onurunu da en başta onlara borçluyuz. Dün Amerikan Mandası olmazsa olmaz diyenlere, bugün Amerikan yardımı olmazsa olmaz diyenlere değil.

«Akif inanmış adam» diyordu benim ozanım. Çünkü Batılı emperyalistlere karşı yurdunu, bağımsızlığını savunanlara saygısı vardı. Sana saygım neden olsun? Sen kendi çıkarlarından başka hiç bir şeyi savunacak durumda değilsin. Ve şimdi bayrağın altına gizlenmek istiyorsun çıkarlarını daha iyi koruyabilmek için. Senin ve yabancı maden şirketlerinin, petrol tröstlerinin, çokuluslu'ların, devlet parasını, halkın parasını, emeğini alınterini sömürenlerin çıkarlarını. Ama bir yel esmeyegörsün işçiden, emekçiden. Gölgesine sığındığın bayraklar dalgalanınca sen dımdızlak ortada kalacaksın. Bayrak seni korumaz.

Sanıyorsun ki herkes uyuyor bu ülkede. Sanıyorsun ki herkes, yarın senin kışkırtmalarınla bayrağa sahiden saygı duyduğu için yürüyücek, ama senin niyetlerini farketmiyecek olanlar kadar saftır. Bir yandan «Ecevit Amerikaya karşı fevri hareket ediyor. Biz Amerikasız olmayız» diyeceksin, öbür yandan ulusal bağımsızlığımızın simgesi Bayrağa saygıyı sömüreceksin. Ve herkes yutacak. Bir yandan madenlerimizi, petrolümüzü, yeraltı ve yerüstü zenginliklerimizi yabancılara peşkeş çekeceksin, sonra «milliyet»ten, yani «ulusallık» tan söz açacaksın. Ve herkes inanacak. Yüzbinlerce emekçiyi işsizlikten, yoksulluktan el kapılarına yollayacaksın, başka bayraklar altına göndereceksin, sonra kendi bayrağımızın tekelini eline alacaksın. Ve kimse anlamıyacak bu pis oyunu. Yağma yok.

Senin çok sevdiğin bir ozan, «Bayrak nerede dalgalanıyorsa vatan orasıdır» diyor. Tam otuzbeş milyon metre karelik Amerikan üslerinde yıllarca Türk Bayrağı dalgalanmadı. Kapıların dışında kaldı. Orası vatan değil öyleyse. Öyleyse kimin vatanı o üsler? Ve kim verdi başkasına? Niçin? Bayrağımıza saygısından ötürü mü?

Ulusal Bağımsızlığımızın simgesi Bayrak, senin yolsuzluklarını, baskılarını, işkencelerini, çıkar hesaplarını, yalanlarını, ilkelliğini ve karanlığını örtecek bir şal değildir. Zaten o kadar büyük bir bayrağı kimse dikemez. Rahat bırak bayrağı. Göndere her zaman ona yaraşır olanlar çeksin.

159. Madde, genişletici yoruma tâbi tutulamaz!

Ender Kâmil BOYACI

«...EĞER TÜRKİYE, BURJUVA DEMOKRATİK PARLAMENTER SİSTEMİ BENİMSEMİŞ BİR DEVLETSE, DEVLET ORGANLARININ AVRUPAYI FAŞİZMİN KARA BULUTLARININ SARDIĞI 1920-1945 YILLARINDAN ARTA KALAN BİRTAKIM KAVRAMLARI TASFİYE ETMELERİ ŞARTTIR. BU ARADA 159. MADDE BAŞTA OLMAK ÜZERE TEK PARTİ - TEK ŞEF DİKTATÖRLÜĞÜ DÖNEMİNDEN ARTA KALAN CEZA KANUNU MADDELERİNİN UYGULANMASINDA «DARALTICI YORUM» YAPILMALIDIR. 159. MADDE GENİŞLETİCİ YORUMA TÂBİ TUTULAMAZ...»

159. MADDE, DOĞRUDAN DOĞRUYA DEVLETİ DEĞİL, DEVLETİN EN YÜKSEK KURULUŞLARINI KORUMA VE DEVLETİN TEMEL MANEVİ ŞAHSİYETLERİNE SAYGININ SAĞLANMASI AMACINI GÜDER. BU MADDEDE «DEVLETİN» DEĞİL, «HÜKÜMETİN MANEVİ ŞAHSİYETİ» KORUNMAKTADIR.

Yargıtay 9. Ceza Dairesi, 21.2.1978 gününde E.671 - K. 743 sayıyla «Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına göre hiç bir surette değiştirilemeyecek olan Cumhuriyet, Devletimizin idare şekli ve sembolü olup T.C.K. nun 159. maddesinde müstakil olarak «Devlet»ten söz edilmemesi, onun bu madde kapsamı dışında kaldığı anlamına gelmez... Bu itibarla sarhoş olan sanığın devlete küfretmesi T.C.K. nun 159. maddesinin uygulanmasını gerektirir...» şeklinde bir karar vermiştir.

Yargıtayın bu kararı son derece sakıncalı ve ters bir gelişmenin habercisidir. Soyut bir «devlet» kavramına hakaretten yurttaşlar yargılanıp hüküm giymeye başlarsa, bunun sonu gelmeyecektir!

Yargıtay'ın zikredilen bu kararı 159. maddeyi, genişletici ve kanun koyucunun arzulamadığı bir yoruma tâbi tutmaktadır. Devleti ilahlaştıran, bulutların üzerinde tanrısal bir yere koyan bu anlayış, «Tek Parti - Tek Şef - Tek Düşünce» döneminden artakalan çağdışı bir görüşün uzantısıdır. Türkiye'de «Tek Parti - Tek Şef» döneminde zamanın iktidar partisi, devletle içiçe girmiş, onunla özdeşleşmişti. Bu tek partinin liderinin fikirleri de Allahtan gelen vahiyler gibi yorumlanıyordu. Bütün ülkedeki yurttaşların tek bir düşünceye sahip olması, burjuva ideolojisi dışıda başka ideolojilere yan gözle bile bakmaması arzulanıyordu. «Sınıfsız imtiyazsız kaynaşmış bir kitleyiz» sloganı o günlerin sloganıdır. «Sınıf yok - Millet ve Milletin en üstün örgütlenme biçimi olan Devlet var» şeklindeki faşist slogan da 1925 -1950 yıllarında bayağı etkin olmuştur. İşte, «Devlete hakaret» diye cürmün yaratılarak (!) tekrar gündeme getirilmesi, bize 1925-1950 dönemini anımsatmaktadır.

«159. madde metni, »devleti» zikretmemiş olmakla birlikte, devlet bütünlüğünü oluşturan, mânevi varlığı ve müesseselerin mânevi şahsiyetlerini himaye maksadına matuf olarak vazedilmiştir. Maddeye «Cumhuriyet» sözcüğü, 8.6.1936 gün ve 3038 sayılı kanunla eklenmiştir. 8.6.1936 gün ve Esas no: 1/204 1/495 ve karar no: 51 sayılı Adliye Encümeni mazbatasından «devletin» değil, «devletin şekli» olan «Cumhuriyeti» tahkir etmenin suç sayıldığı anlaşılmaktadır.» (Bkz. Nejat Özütürk, TCK. Şerhi ve tatbikatı, 1. Cilt, 2. Basım, Filiz Kitabevi, İstanbul 1970, Sayfa: 514 v.d.)

«Cumhuriyet» sözcüğü, devletin «şeklini» anlatır. 1961 Anayasasının 1. maddesi «Türkiye devleti bir cumhuriyettir» demektedir.

159. madde ise, doğrudan doğruya devleti değil, devletin en yüksek kuruluşlarını, koruma ve devletin temel mânevi şahsiyetlerine saygının sağlanması amacını güder. Bu maddede «devletin» değil, «hükümetin mânevi şahsiyeti» korunmaktadır. Maddenin sevk gerekçesinden, metninden ve bugüne kadarki uygulamadan, «devlete» değil, «hükümete» mânevi şahsiyet izafe edildiği açıkça anlaşılmaktadır.

Türk Ceza Kanununun «CÜRÜMLER» başlığını taşıyan ikinci kitabının birinci babı her ne kadar «Devletin şahsiyetine karşı cürümler» başlığını taşıyorsa da, birinci fasılda «Devletin uluslararası şahsiyetine karşı cürümler» ve ikinci fasılda da «Devlet Kuvvetleri Aleyhinde Cürümler» başlığı altında kalmaktadır. Bu maddenin birinci fıkrası devletin hangi uluslarının alenen tahkir ve teyzif edilmesi halinde ceza verileceğini «tahdidi olarak» saymıştır. Bunlar, «Türklük», «Cumhuriyet», «Büyük Millet Meclisi», «Hükümetin Manevi Şahsiyeti», «Bakanlıklar», «Devletin Askeri veya Emniyet Muhafaza Kuvvetleri», veya «Adliye»den ibarettir. Dikkat edilecek olursa, burada bir hiyerarşik sıra izlenmektedir. Önce «Devletin Özellikleri» olan «Türklük» ve «Cumhuriyet» gösterilmiş, ardından «yasama organı» gösterilmiş, daha sonra devlet kuvvetlerinin tümünü ifade eden «Hükümetin mânevi şahsiyeti» ile yürütme organı olan Bakanlıklar ile bunlara bağlı devletin askeri ve emniyet muhafaza kuvvetleri ve nihayet yargılama organı olan Adliye gösterilmiştir. Bu hiyerarşik sıraya göre tahdidi bir sayım yapılırken, kanun koyucunun amacı Devlete bir hükmi şahsiyetin yanısıra bir de «manevi şahsiyet» tanımak olsaydı, bunu maddenin en başına koyardı. 1924 ve 1961 Anayasalarında «Türkiye Devleti» sözcüklerinin «Cumhuriyet» sözcüğünden de önce geldiği görülmektedir. Dolayısıyla Yargıtayın verdiği son kararın aksine, Türk Ceza Kanununda «Devletin mânevi şahsiyeti» diye birşey olmadığı gibi, «Devlete hakaret» veya «Devleti tahkir ve tezyif etmek» diye bir suç türü de yoktur.

Devleti ilâhlaştıranlar demokrasi düşmanı, cumhuriyet düşmanı, tek parti - tek şef özlemi duyan faşizan eğilimli, totaliter - otoriter doktrin taraftarlarıdır. Eğer Türkiye, burjuva demokratik parlamenter sistemi benimsemiş bir devletse, devlet organlarının Avrupayı faşizmin kara bulutlarının sardığı 1920-1945 yıllarından artakalan bir takım kavramları tasfiye etmeleri şarttır. Bu arada 159. madde başta olmak üzere tek parti tek şef diktatörlüğü döneminden artakalan ceza kanunu maddelerinin uygulanmasında «daraltıcı yorum» yapılmalıdır. 159. madde genişletici yoruma tabi tutulamaz...

NOT: 1 — Yargıtay 9. Ceza Dairesinin verdiği kararlar «yoklukla malûl» kararlardır. Bu daire sadece DGM'lerden çıkacak kararları inceleyebilir (1773 sayılı kanuna bakınız). Bu konuda görüş belirten Prof. Öztekin Tosun, Prof. Faruk Erem ve Av. Turgut Kazan bu dairenin görevinin DGM. Yasasının iptaliyle sona erdiğini belirtmişlerdir. (İstanbul Barosu Dergisi. Ocak - Şubat - Mart 1978 sayısına ve Cumhuriyet'in 11 Mayıs 1978 tarihli nüshasının 2. sayfasına bakınız.)

2 — Yargıtay 9. Ceza Dairesinin verdiği «yoklukla malûl» kararlar, sadece Rauf Tamer ve benzeri demokrasi ve hukuk devleti düşmanı tipleri sevindirmektedir. (Tercüman Gazetesinin 24 Nisan günlü nüshasına bakınız.)

YORUM oya baydar

19 Mayıs'ın özü

Burjuvazinin bir huyu vardır. O iyi bilinen ikiyüzlülüğü, kaçak güreşmesiyle tarihsel günlere, ulusal simgelere sahip çıkar görünür, bunları «düzen düşmanları»na karşı korur görünür, geniş kitleleri etkilemek, daha doğrusu «tavlamak» için, ulusal değerlerin bekçisi gibi gösterir kendini. Oysa gerçekte, burjuvazinin yaptığı pek basit bir yutturmaca, pek ilkel bir hiledir. Evet, o bütün bunlara sahip çıkar görünür ama, sahip çıktığı herşeyi gerçek özünden, içeriğinden, gerçek simgesel değerinden soyutlar, içini boşaltır, bir kalıp olarak bir boş söz olarak bırakır. O, aslında hiçbir şeye sahip çıkmaz. Burjuvazi için tek değer kâr ve paradır. Bütün ulusal değerlere, ulusal simgelere, tarihsel günlere sahip çıkar görünmesinin nedeni de, kâr ve sömürü düzenini koruyabilmek, ömrünü biraz daha uzatabilmektir. Bu yüzden de sahip çıktığı tüm ulusal simgelere, tarihsel günlere, değerlere, tutucu bir öz kazandırmaya çalışır.

Bu bilinen eski tutumun, eski oyunun çok maskaraca bir sahnesi AP'nin «Bayrağa Saygı» çığırtkanlığıyla sergileniyor. Önümüzdeki günlerde, bu yalancılık, bu maskaralık, bu kötü tiyatro oyunu daha da yükselerek süreceğe benzer. Bayrağa en büyük saygıyı, gerçek saygıyı, yurtseverlerin, ilericilerin, demokratların gösterebileceğini bilmez görünerek, AP ve kuyruğuna takılan sağ güçler, bayrağa saygı mitingleri yapıyorlar. Demek ki bir kuşkuları var bayrağa saygılarından, demek ki bunu göstermek ele güne ilan etmek zorunluluğunu duyuyorlar. Ama nedir bayrak onlar için? Bir renkli kumaş parçası... Oysa bayrak ulusun, halkın uzun savaşımlarının simgesidir, ortak acılarının, ortak sevinçlerinin, ortak vatanlarının simgesidir. Acıları halktan ayrı, sevinçleri halktan ayrı olanların; vatanı ise, sadece en kolay ve en iyi sömürebildikleri toprak parçası olarak görenlerin; o vatanın tüm kaynaklarını tüm insanlarını sömürenlerin, halka acı verenlerin, vatan evlatlarını sokaklarda kurşunlatanların, bayrakla ve saygıyla ne ilişkileri olabilir! Onlar bayrağın da özünü boşaltmışlar, bayrağı da bir propaganda aracı, kitleleri kandırma aracı haline sokmuşlardır.

Tıpkı bunun gibi, bugün kutlamakta olduğumuz 19 Mayıs için, büyük büyük nutuklar atacaklardır hepsi de. Demireller, Türkeşler, Feyzioğulları sıraya dizilecekler-dir. Bol Atatürk lafı, bol vatan millet edebiyatı yapacaklardır. Ama hiçbiri 19 Mayıs'ın gerçek özünü içinde duymayacak ve kitlelere duyurmayacaktır. O öz, antiemperyalizmdir. 19 Mayıs bayram olmuşsa eğer ve gençliğe hediye edilen bir bayram olmuşsa, bu, 19 Mayıs'ın bağımsızlığı, bağımsızlık için can ve kan pahasına savaşı, gençliğin bu savaştaki yerini simgelemesindendir. Yoksa 19 Mayıs, yıllardır özünü boşaltıp gençliği de halkı da kandırmaya çalıştıkları gibi, bir kol bacak sallama bayramı, bir jimnastik şenliği, bir içeriksiz nutuklar panayırı değildir.

Tıpkı tüm ulusal bayramlar, tarihsel günler, ulusal simgeler gibi, 19 Mayısa da gerçek anlamını ancak ve ancak ilericiler, demokratlar, devrimciler, sosyalistler, komünistler verebilirler. Çünkü antiemperyalist savaşım onların işidir, antiemperyalist savaşım emperyalizmin ve yerli ortaklarının çizmesi altında inleyen emekçi halkın işidir. Emperyalizme ve yerli işbirlikçilerine, ortaklarına, uşaklarına, maşalarına karşı savaş, bizzat o işbirlikçilere, o uşaklara, o maşalara bırakılamaz kuşkusuz. Onların tüm işi, günümüzde bu savaşımı durdurabilmek için her yolu denemek, işi silahlı faşizme kadar vardırmaktır. Böyle olunca da, işbirlikçilerin, emperyalizmin uşaklarının, maşalarının, yurdumuzdaki uzantılarının ve onların siyasal temsilcilerinin 19 Mayıs'la hiçbir ilişkileri yoktur. 19 Mayıs onların kahrolma günüdür, yerle bir olma günüdür aslında. Simgelediği yüce öz budur 19 Mayıs'ın.

Ama gelin görün ki, yine Demireller, Türkeşler sahip çıkmak isteyeceklerdir bu güne, yıllardan beri olduğu gibi. Bu günü özünden, anlamından boşaltarak boş bir kılıf, anlamsız bir edebiyat haline sokarak...

İlericiler, demokratlar, sosyalistler, komünistler, gençler... 19 Mayıs bizimdir. Gerçek özüyle, gerçek simgesiyle bizimdir. Ve sadece bizler yürüyoruz gerçek 19 Mayıs'ın izinden ufukta doğan güneşlere doğru, yeni 19 Mayıs'lara doğru. Bu yüzden kutlu olsun bayramımız.

tıp ve sağlık

BESLENME

Türkiye'de kişi başına yılda 14 kilo et düşüyor

Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı Doçent Sadi Aral, Türkiye'de kişi başına yılda 14 kilo et düştüğünü söylemiştir. Aral geçtiğimiz günlerde düzenlediği basın toplantısında, Türkiye'de hayvancılık sektörünün geliştirilmesi halinde, Uluslararası Para Fonundan yardım almaya gerek duyulmayacağını iddia etmiş, bu sektörün milli gelire 100 milyar liralık katkıda bulunabileceğini belirtmiştir.

Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı Aral, 1950 yılından bu yana halkın sistemli bir şekilde hayvansal protein yerine tahıla dayalı bir beslenme ortamına itildiğini kaydetmiştir.

Beslenme bozukluklarının ve yetersizliklerinin birçok hastalığın nedeni olduğu bilinen bir gerçek. Yapılan araştırmalar Türkiye'de «Karbonhidratça zengin, hayvansal proteince fakir» bir beslenme biçiminin yaygın olduğunu gösteriyor. Bu da yeterli beslenmenin temel koşulunun parasal güce dayandığını ortaya koyuyor.

Bugün geniş halk yığınları hayvansal proteinden yoksun olarak yaşamakta. Canlı doğan bin yavrudan 150 kadarı 1 yaşını doldurmadan, 450 kadarı ise 12 yaşına gelmeden gizli açlık içinde çeşitli hastalıklardan ölmektedir.

Hacettepe Üniversitesi Beslenme ve Gıda Bilimleri Enstitüsü öğretim üyesi Doktor Orhan Köksal beslenme konusunda şunları söylüyor:

«Bilindiği gibi biz beslenebilmek için, vücudumuzun her türlü olayında gerekli enerjiyi sağlayabilmek için ve vücudun oluşumunu, doku yapımını, hücre yapımını bu oluşumlarda olayların düzenle yürütülebilmesi için birtakım besin elementlerine ihtiyaç vardır. Bunlardan bir kısmı enerjiyi veren besin elementleri adı altında toplanıyor ve bilindiği gibi vücudun enerji gereksinmesi en önce ele alınması gereken husus olarak karşımıza çıkıyor. Çünkü enerji olmadığı zaman canlılık olmuyor, hareket olmuyor. Bu nedenle vücudun en başta ihtiyaç duyduğu şey enerji ve bunu sağlayan besin maddeleridir. Bu bilindiği gibi karbonhidrattan, yağdan ve proteinden sağlanmaktadır. Enerji için bunların harcanması eğer belirgin ve istenen bir oran içinde sağlanırsa enerji bakımından iyi bir beslenme sözkonusudur. Sadece yağlardan enerji sağlanırsa vücut iyi bir beslenme sistemi için de değildir. Sadece proteinle de bu iş olmaz, sadece karbonhidratla da...»

Dr. Orhan Köksal ikinci önemli olayın vücudun yapımı, herhangi bir doku organının hücrenin oluşturulması olduğunu söylüyor ve sözlerini şöyle sürdürüyor:

«Bunun için de vücudun dışarıdan hammadde almaya ihtiyacı vardır. En başında protein, bazı mineral maddeler ve su elzem olan hammaddeler içindedir. Yapının gerektirdiği bu maddelerin vücuda girmesi, vücudun bu yapı faaliyetlerinin derecesine bağlı olarak artmaktadır. Yapının çok fazla olduğu büyüme ve gelişme çağların da bu maddelere olan ihtiyaçlar artmakta, yetişkin çağlarda sadece onarım ve yenilenme için ihtiyaç sözkonusu olduğundan bu oran azalmaktadır.»

Dr. Köksal, bu iki önemli olayın yani enerji harcaması ve vücut yapı faaliyetinin yerine getirilmesinin düzenleyici maddelere gereksinimi ortaya çıkardığını belirtiyor ve «Bunlar katalizör maddeler diyebileceğimiz vitaminler, minerallerdir» diyor.

Köksal, Türkiye koşullarının gözönüne alınarak yeterli ve dengeli beslenmenin sağlanabilmesi için Devlet Planlama Teşkilatına bir teklif götürdüklerini, ancak bu teklifin değerlendirilmediğini bildirmiştir. Köksal'ın sözünü ettiği teklifte şu değerler yeralmaktaydı:

«Birinci gruptaki yiyeceklerin (Et, yumurta, kuru baklagil grubundan) yetişkin bir erkek için günde 130-150 gr. arasında, kadın için gene 130-150 gr. arasında, sağlanması yeterli ve dengeli bir beslenme için gereklidir. Süt ve benzerinden 400-500 gr. sebze ve meyveden 500 gr., ekmek-bisküvi 300-400 gr, pirinç-bulgur 80-120 gr. arasında, yağlar 30 ila 60 gr. arasında, maltoz şeker gibi maddeler 50 ile 60 gr. arasında tüketimi olduğu zaman yeterli ve dengeli beslenme olabilir.

Bir aile için (5 kişilik bir aile için) önceki tüketime uygun olarak, günde kişi başına 12 liralık yiyecek harcaması yapılması bugünkü fiyatlarla, yaptığımız hesaplamaya göre, uygun oldu. 5 kişilik bir aile, günde 60-65 liralık harcama yapacaktır.

Yağ tüketimi genellikle azdır, hele bazı bölgelerde yağ açığı sözkonusudur. Özellikle günde 50 gr. bir tüketim tavsiye edilse senede 18 kg. olması lazımdır. Bu değer birçok bölgelerde 12 kg'nin altındadır. Bu da Türkiye için bir yetersizlik durumunu göstermektedir.

Doymak...

Kurşuna Dizilenlerden Mektuplar
18 Lira
Türkiye Dağıtımı: TEMEL DAĞITIM
Jacques Duclos «Önsözü İle»
DÜNYA POLİTİK YAŞAMINDA VE EDEBİYATINDA BÜYÜK YERİ VE UNUTULMAZ DEĞERİ OLAN; FAŞİST İSTİLACILARA KARŞI GERÇEK BİR HALK SAVAŞI'NIN VE TARİHİ DİRENİŞ'İN UNUTULMAZ KAHRAMANLARININ MEKTUPLARI. (Resimleriyle)
SORUN YAYINLARI
İsteme Adresi: P.K. 231 Aksaray/İst.

PANEL
Nazi anlayışının ülkemiz sanatına ve mimarisine etkileri
KATILANLAR: PROF. MİMAR MARUF ÖNAL
HEYKELCİ FÜSUN ONUR
RESSAM ORHAN TAYLAN
YÖNETEN: MİMAR ALİ RÜZGAR
Mimarlar Odası
Ist. Şubesi
YER: HARBİYE ŞEHİR TİYATROSU 19 MAYIS 1978 SAAT 14.00
(Po: 497)

Ho Shi Minh anıldı

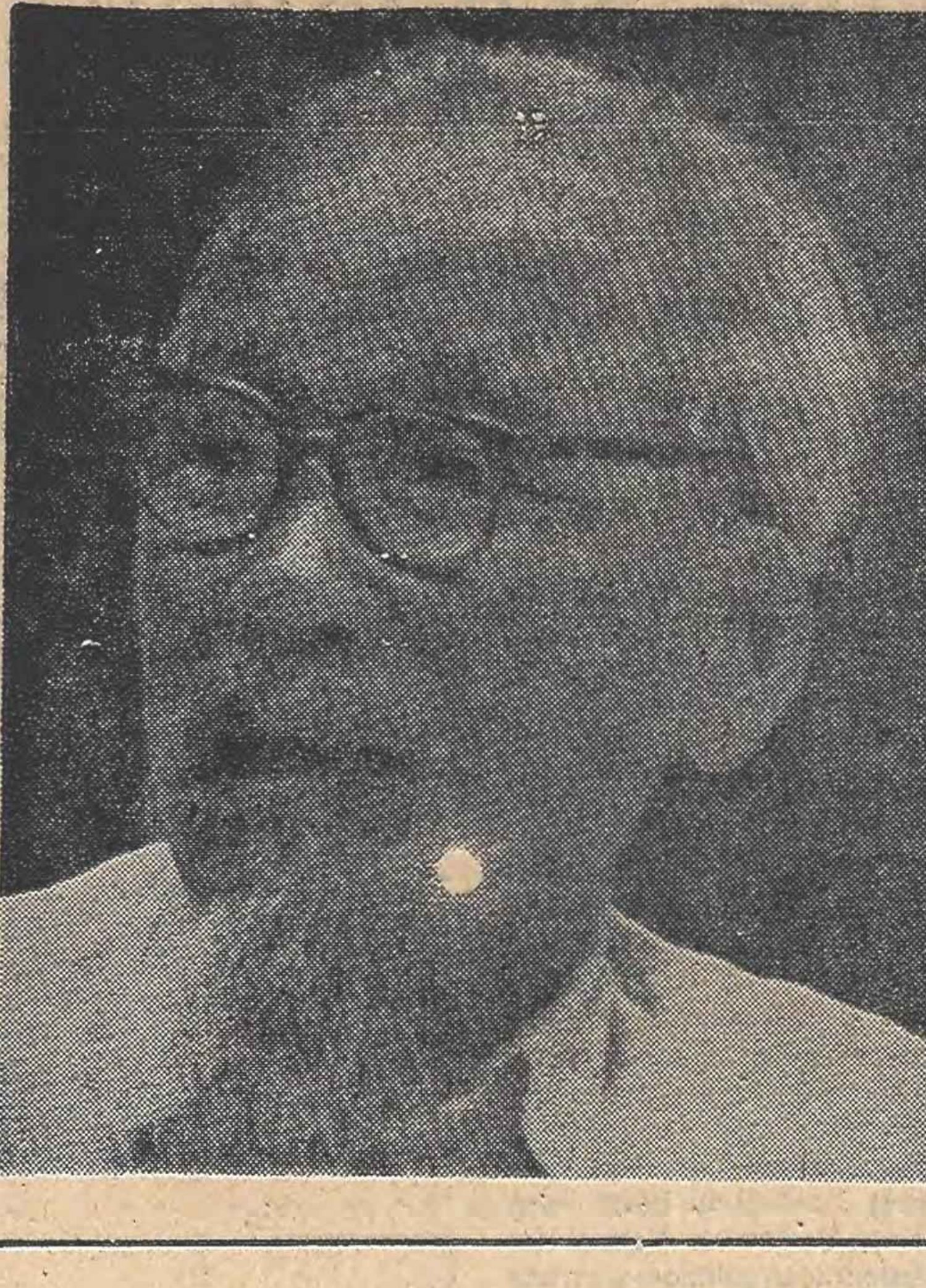

Kahraman Vietnam halkının öncüsü Ho Şi Minh, doğumunun 88. yıldönümü olan 18 Mayıs 1978'de, Sosyalist Vietnam'da ve bütün dünyada coşku ile anılıyor.

Sosyalist Vietnam halkı, Ho Şi Minh'in dileğini, birleşmiş tek bir Vietnam yaratılması amacını gerçekleştirmiş olmanın mutluluğu içinde, sosyalizmi inşa ederek Ho Şi Minh'i en güzel biçimde anıyor. Dünya işçi sınıfı, ulusal kurtuluş hareketleri ve ilerici güçler, Ho Şi Minh'in bağımsızlık ve barış savaşımındaki katkıları önünde saygı ile eğilip O'nu anıyorlar.

Afganistan Demokratik Cumhuriyeti Devrim Konseyi Başkanı Taraki:

"Afgan dış politikası barışın yararınadır,,

★ **AFGANİSTAN, FİLİSTİN HALKINI VE AFRİKA'DAKİ BAĞIMSIZLIK HAREKETLERİNİ DESTEKLİYOR**

★ **AFGANİSTAN DEMOKRATİK HALK PARTİSİ, 1965'DEN BERİ DEVRİME HAZIRLANIYORDU**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bir İran gazetesine demeç veren Afganistan Demokratik Cumhuriyeti Devrim Konseyi Başkanı Taraki, Afganistan'ın, bütün komşuları ile dostluk ve iyi komşuluk ilişkileri politikasını izlemek amacında olduğunu söylemiştir. Taraki, pozitif ve aktif bir bloksuzluk ilkesine dayanan Afgan dış politikasının barış davasının çıkarlarına hizmet ettiğini belirtmiştir. Taraki şöyle demiştir:

«Bütün ülkelerle ilişkilerimiz, en başta onların devrimimize yaklaşma biçimine ve ulusal amaçlarımıza ulaşmamıza yardım etmek isteklerine bağlı olacaktır. Yeni Afgan hükümeti, İsrail işgali altındaki Arap topraklarının işgalden kurtarılmasından ve bağımsız Filistin devletinin kurulmasından yanadır. Afganistan, Afrika halklarının ırkçılığa ve her çeşit ırk ayırımına karşı savaşımını destekliyor.» Taraki, Afganistan'daki 27 Nisan 1978 devrimine de değinmiş ve şunları söylemiştir: «Biz, Afganistan Demokratik Halk Partisinin üyeleri, partimizin kurulduğu 1965 Ocak ayından başlayarak devrime hazırlanıyorduk. 1973 tarihli askeri darbe sonucunda iktidara gelen eski Devlet Başkanı Davud, bütün siyasi partilere hükümete katılmak olanağının sağlanacağı vaadinde bulundu. Ama, yalnızca iktidarı ele geçirmek için bu partilerden yararlanan Davud, Demokratik Halk Partisini hükümete almayacağını açıkladı. Bir süre sonra da partimiz yasaklandı. Davud rejimi, halkın yaşam koşullarını iyileştirmeyi vaadetti. Ama iktidarda olduğu beş yıl boyunca, halkın yaşamı daha da kötüleşti. Bu gibi koşullarda devrim kaçınılmazdı.»

Bu arada, Afganistan'daki yönetim organlarının da, askeri makamlardan alınarak sivil yöneticilere devredilmeye başlandığı ve yönetimin askeri niteliğinin artık ortadan kaldırılmasının ilk adımlarının atıldığı bildirilmektedir. Bununla ilgili olarak, Afganistan'ın 27 ilinin 20 tanesine yeni sivil yöneticiler atanmıştır. Sivil yöneticiler askeri yetkililerden görevleri devralmışlardır.

İsrail Komünist Partisi Politbüro Üyesi EMİL HABİBİ:

«Filistin'in, İsrail'in ve tüm dünyanın yararına, Filistin Halkının hakları tanınmalıdır»

İsrail Komünist Partisi Merkez Komitesi Politbüro üyesi ve «Barış ve Sosyalizm Sorunları» dergisi Redaksiyon Komitesi Üyesi Emil Habibi, Ortadoğu sorunu üzerine Yunanistan Komünist Partisi yayın organı Rizospastis Gazetesinin sorunlarını yanıtladı. Aşağıda bu röportajı sunuyoruz.

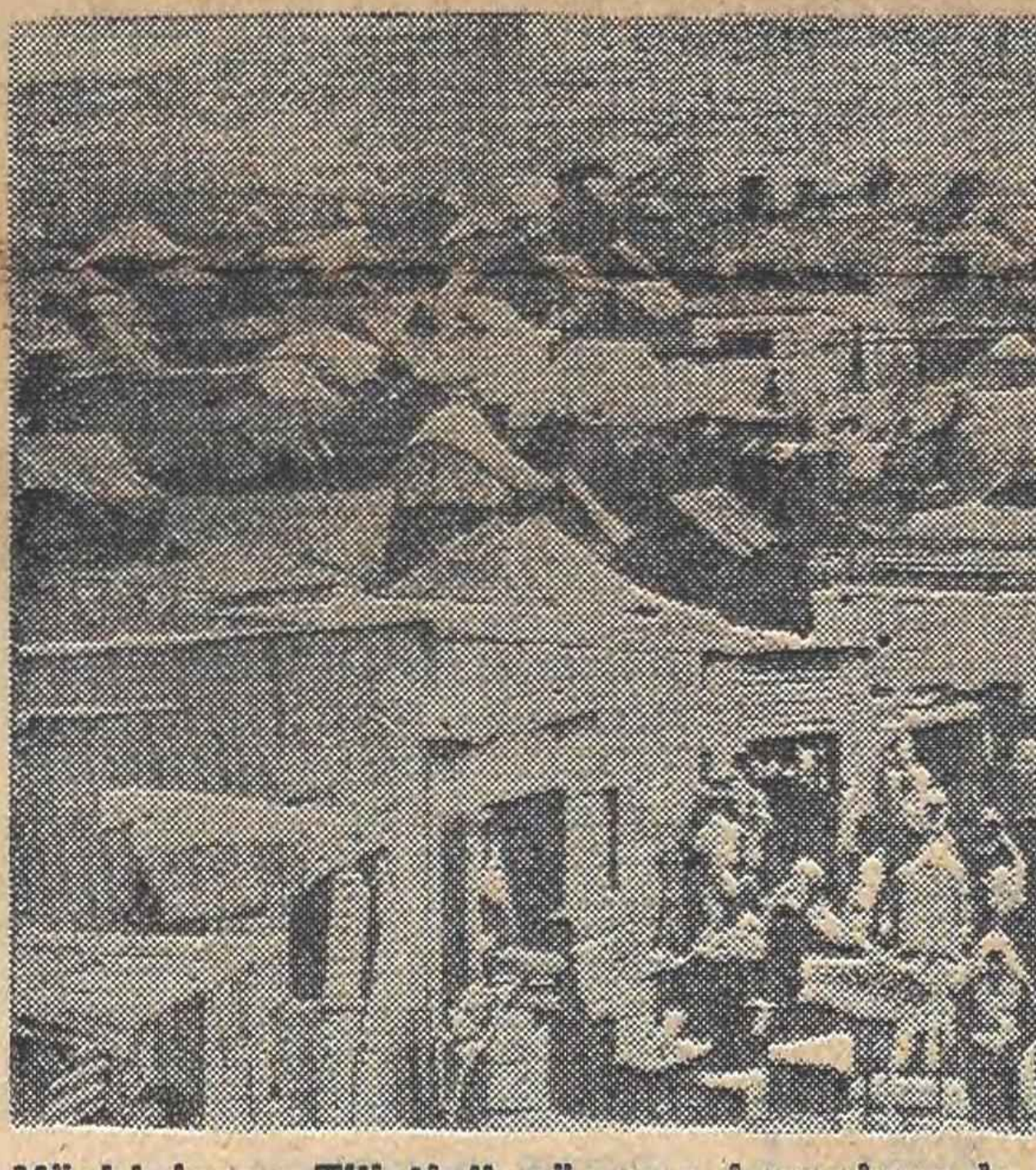

Yüzbinlerce Filistinli göçmen kamplarında

SORU: İKP, Filistin sorununun gerçekçi bir çözümü hakkında neler düşünüyor?

EMİL HABİBİ: Filistin sorununa gerçekçi bir çözüm bulunması, hem İsrail'in ve İsrail halkının, hem Ortadoğu barışının ve hem de bütün dünyanın yararına olacaktır. Çünkü, Marx'ın yıllar önce dediği gibi, «Bir halkı ezen başka bir halk, hiç bir zaman özgür olamaz». Bize göre, Filistin sorunu ancak, Filistinlilerin kendi kaderlerini tayin etme hakkı tanındığı zaman bir çözüme ulaşabilir. Bugünkü durumda bunun ön koşulu, İsrail askerlerinin Haziran savaşı ve sonrası işgal ettikleri bütün topraklardan geri çekilmeleridir. Yine, kayıtsız şartsız İsrail Silahlı Kuvvetlerinin Güney Lübnan'dan geri çekilmeleri gerekir.

Filistin halkına kendi kaderini tayin hakkını tanımak demek, Filistin halkına, kendi yurdunda bağımsız bir devlet kurmasının ve bütün göçmenlerin ülkelerine dönmesinin sağlanması demektir.

İsrail ile Arap devletleri arasında -ki bunların arasında Filistin devleti de olacaktır- gerçekleştirilecek bir barış anlaşması ancak bu temellere dayanırsa tüm tarafların yasal hakları ve güvenliği güvence altına alınabilir.

Partimiz, şu andaki tek çıkar yolun, bütün tarafların ve FKÖ'nün katılmasıyla Cenevre Konferansı görüşmelerinin başlaması olduğu inancındadır.

Amerikan emperyalizminin amaçladığı ikili görüşmeler ve ikili anlaşmalar, -Begin ve Sedat görüşmeleri gibi-, soruna hiç bir çözüm getirmediği gibi barışı da tehlikeye düşürmektedir. Bu taktik, Ortadoğu'da yeni savaşların çıkmasına, İsrail'in saldırganlaşmasına neden olmakta, gerçekçi ve bütünsel bir barış anlaşmasını geciktirmekte, Ortadoğu'da yeni savaşlar çıkmasına ve kan dökülmesine neden olmaktadır.

SORU: Son Lübnan olayları hakkında İKP nasıl düşünüyor?

EMİL HABİBİ: Partimiz, İsrail'de en gerici güçlerin iktidar olmasından sonra, bunların özellikle Güney Lübnan konusunda saldırgan ve maceracı bir politika izleyeceğini önceden açıklamıştı.

Biz, her zaman, işgale ve masum insanların öldürülmesine karşıyız. Kan dökülmesine son vermenin tek yolu, barış için asgari hakların İsrail tarafından tanınması olacaktır.

Biz işgal kuvvetlerinin Güney Lübnan'dan derhal geri çekilmesini istiyoruz. İsrail halkının sükûnete kavuşması için, barış ve özgürlük için, bu gün uygulanan politikadan vazgeçilmesini ve Filistin halkının haklarının tanınmasını istiyoruz.

SORU: Bölgedeki barış sorunları ve sosyalist ülkelerin rolü hakkında partinizin görüşleri nelerdir?

EMİL HABİBİ: Bu gün, Amerikan emperyalizmi, Ortadoğu'da savaş kışkırtıcılığı yapmaktadır. Demokrat, yurtsever güçleri parçalamakta, buna karşılık tüm gerici güçleri birleştirmektedir. Amacı, Güneydoğu Akdeniz'deki ulusal kurtuluş hareketlerini kırmak ve Afrika'daki devrimci savaşımı engelemektir. Biz, Kıbrıs'ın bağımsızlık ve toprak bütünlüğüne yapılan saldırıyı, Ege'de Türkiye ve Yunanistan arasındaki çatışmayı ve İsrail'le Mısır gerici güçlerinin yaptığı ikili anlaşmayı bu çerçeve içinde görüyoruz.

Sedat, Amerikan emperyalizminin emriyle, gerici Arap yönetimleri ve İsrail'le bir cephe oluşturmaya çabalamaktadır. Bu cephe, anti-emperyalist Arap yönetimlerine, özellikle Suriye, Irak, Demokratik Yemen, Cezayir, Libya ve Etiyopya devrimci hareketine karşı oluşturulmuş bir cephedir.

Ayrıca İsrail'le Güney Afrika arasındaki ekonomik ve askeri işbirliği gün geçtikçe artmaktadır.

Ortadoğu ilerici güçleri, Sedat'ın Türkiye işgalinde bulunan Kıbrıs kesimiyle ilişki kurma girişimlerini kınamışlardır.

İKP, emperyalizmin oyunlarına, siyonizme ve Arap gericiliğine karşı savaşım veren ilerici güçlerin daima yanındadır.

Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler, özgürlüğü ve hakları için savaşım veren halkların samimi birer dostudurlar. Ortadoğu'da haklı ve bütünsel bir barışın sağlanmasında Sovyetler Birliği'nin ve sosyalist sistemin oynadığı yapıcı rol hiç bir zaman yadsınamaz.

İsrailliler barış istiyor

20-21 Mayıs'ta "Avrupa Gençliğinin Silahsızlanma Günü,, kutlanacak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

20-21 Mayıs tarihleri arasında Cenevre'de, «Avrupa Gençliği ve Öğrencilerinin Silahsızlanma Uğrunda Eylem» günlerinin kutlanacağı açıklanmıştır. Bu kutlama ile ilgili olarak Budapeşte'de bir basın toplantısı düzenleyen Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu temsilcileri, 70'den çok ulusal, bölgesel ve uluslararası gençlik örgütünün temsilcilerinin bu kutlamaya katılacağını söylemişlerdir. Bugünlerde yapılacak olan toplantılarda, diğer konuların yanında, BM Silahsızlanma Özel Genel Kurulu'na Avrupa gençliğinin göndereceği mesajın da görüşüleceği ve karara bağlanacağı açıklanmıştır.

Zaire'ye müdahale hazırlıkları sürüyor

★ **TASS: «AFRİKA'DA YENİ BİR GERGİNLİK OCAĞI YARATILIRSA, BUNUN SORUMLUSU BATIDIR.»**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD, Fransa ve Belçika'nın, Zaire'deki yurttaşlarını bu ülkeden boşaltma gerekçesi ile Zaire'ye müdahale etmeye hazırlandıkları bildirilmektedir. Bilindiği gibi ABD, Kuzey Karonina'daki hava indirme birliklerini alarma geçirmiştir. Belçika yetkilileri ise, yaptıkları bir açıklamada, Belçika silahlı kuvvetlerine alarm vermek gerekmediğini, çünkü çok kısa bir sürede harekete geçebileceklerini söylemişlerdir. Bu arada İngiltere'nin de, bu üç ülke ile sürekli temas durumunda olduğu ve bir harekât durumunda, birlikte harekete geçmeyi planladığı bildirilmektedir.

Bir açıklama yapan Belçika Dışişleri Bakanı Asimonet, «Zaire'de meydana gelen çarpışmalarda daha fazla can kaybı olmaması için Belçika Hükümetinin gerekli önlemleri almış olduğunu» hatırlattıktan sonra, özellikle ABD ve Fransa hükümetleri ile birlikte son bir durum değerlendirmesi yaptıklarını ve «Kolwezi'de bulunan Avrupalıların kenti terketmeleri için gerekli hazırlıkların sürdürülmekte olduğunu» kaydetmiştir.

Bu arada Kongo Ulusal Kurtuluş Cephesi, yayınladığı bir bildiride 300 Fransız paraşütçüsünün, Zaire'nin Şaba Bölgesine inmekte iken, vurularak öldürüldüğünü açıklamıştır.

Bu yoldaki açıklamaların, ABD'nin 82. Hava Tümeninin ve Belçika Hava Kuvvetlerine bağlı bazı paraşüt birliklerinin alarma geçirildiği bir sırada yapılması askeri gözlemcilerin dikkatini çekmiştir.

Bu arada, Zaire'deki ayaklanma ile ilgili bir açıklama yapan Sovyet TASS Ajansı Sovyetlerin Şaba'daki ayaklanma ile hiçbir ilgisi olmadığını ve bu haberlerin, Afrika'da polislik görevi yürütmek isteyen güçler tarafından uydurulduğunu belirtmiştir. TASS Ajansı, eğer Afrika'da yeni ve büyük bir gerginlik ocağı yaratılırsa, bundan, adı geçen güçlerin sorumlu olacağını da eklemiştir.

Sovyet-Meksika ilişkileri barışçı işbirliğinin bir örneği olarak nitelendi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Resmi bir ziyaretle Sovyetler'de bulunan Meksika Devlet Başkanı, Moskova'da görüşmelerine başlamıştır. Görüşmelerde Sovyetler Birliği, Devlet Başkanı Leonid Brejnev, Başbakan Kosigin ve Dışişleri Bakanı Gromiko tarafından temsil edilmektedir.

Görüşmeler sırasında, Sovyet-Meksika işbirliğinin, değişik sosyal sistemlere sahip ülkeler arasında barışçı işbirliğine güzel bir örnek oluşturduğu belirtilmiştir. İki taraf, dünyada gerginliğin azaltılması ve yumuşamanın geri dönülmez yapılması için ileri adımlar atmaya kararlı olduklarını belirtmişlerdir.

Brejnev, Meksika Devlet Başkanının onuruna verdiği yemekte konuşurken, silahlanma yarışının durdurulması ve silahsızlanmaya başlanması için pratik önlemler alınması çağrısında bulunmuştur. Brejnev, Sovyetler'in, büyük askeri güçlerin kuvvet ve silah indirimi yapmaları için öneride bulunduğunu hatırlatmıştır. Brejnev, bu önerinin, nükleer silahları da içerdiğine işaret etmiştir.

KITALAR SORUNLAR

uğur kökden

Viyana buluşması

Viyana, Başbakan Ecevit'in ikinci Batı gezisinin (birincisi Montreux kabul edilirse) en anlamlı durağı. Bu nitelik bir çok nedenden kaynaklanıyor.

Doğal olarak bu nedenlerin başında yeni Ankara hükümetinin Türk dış politikasına getirdiği çok boyutluluk, geniş perspektif, denenmemiş ufukların ve olanakların yoklanması geliyor. Avusturya, böyle ülkelerden biri. Uzak kalmış bir yakın komşu. Yılların tutucu ve hayal gücünden yoksun dış politikasının Avrupa haritasında atlayıp geçtiği, ilgisini esirgediği, bir bakıma yok saydığı bir ülke. Sözgelimi, nice zamadır Avusturya ile Türkiye arasında yüksek düzeyde bir ziyaret, bir resmi temas yapılmış değil. Bu yüzden de Ecevit'in gezisi «resmi» değil.

Ama, Ecevit'in Viyana durağını anlamlı kılan asıl neden Avusturya'nın siyasal konumundan, özelliklerinden, bir de Kreisky-Ecevit buluşmasının rastladığı zaman diliminden kaynaklanıyor. Gerçekten, Belgrad, Sofya ve Bonn'dan sonra, Başbakanın yansız (Nötr) bir ülkeyi ziyaret etmesi ağırlıklı bir anlam taşımakta. Önce bloksuz bir ülke, ardından sosyalist dünyanın bir üyesi, onun da ardından kapitalist Batı'nın en önde gelen merkezlerinden biri. Şimdi birincileri, Ekim 1955 tarihli Avusturya Anayasası ile tanımlanan «sürekli yansızlık» ilkesini benimsemiş ve elinde bulunan her çeşit araçla onu korumayı yükümlenmiş bir ülke izliyor. NATO'nun dört duvarı arasında yıllarca havasızlıktan bunalmış Türkiye'nin kendi dış politikasına böylesi dengeli, hesaplı ve çokyönlü pencereler açması, yararlı olduğu ölçüde-gecikilmiş bile olsa-gerekli bir karar. Dolayısıyla Viyana buluşması ne bir boş raslantı, ne de yol üstü zorunlu bir turistik duraklama. Tersine, bilinçli bir seçimin ürünü ve sonucu.

Ecevit Viyana'ya, Barok dönemin bu görkemli başkentine Londra'dan geldi. İngiltere'de Başkan Carter'ın NATO Washington Zirvesi sonunda yayınlanacak bildiri taslağına katılmayacağını, çünkü bu taslağın yumuşamaya aykırı bölümler taşıdığını söyledikten sonra Avusturya'ya geçti. Kaldı ki, Ecevit'in Londra kararları yalnız bununla bitmiyor. Aynı zamanda, Türkiye'nin NATO savunma planı çalışmalarına katılmakla birlikte katkıda bulunmayacağı da gene İngiliz başkentinde açıklandı. Savunma Bakanı H.Esat Işık da, kendi sırasında, üslerle ilgili kesin konuşmasını aynı gün yaptı.

Oysa, Anayasanın yansızlık maddesi gereği, Avusturya kendi topraklarında hiçbir yabancı devletin askeri üs kurmasına izin vermemekte. Bu politikayı güden bir ülkenin yöneticileriyle yapılan görüşmeler, içinde bulunduğumuz son derece kritik zaman kesitinde elbette büyük anlam taşıyacak.

Ayrıca, Avusturya'nın askeri ve siyasal alanın dışında da herhangi bir bağlantısı yok. Avrupa Ekonomik Topluluğu içinde yer almıyor. Başka bir deyişle, ekonomik bakımdan bile belirli bir örgütlenmenin üyesi değil. Yalnız OECD söz dışı. Zaten, BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in (Avusturyalı) 1976'dan bu yana böyle önemli ve uluslarüstü bir görevi yürütmesi de, yansızlık politikasının bir başka somut örneği.

Kuşkusuz siyasal bileşenin yanında, Başbakanın Viyana'da yapacağı görüşmelerin ekonomik ve sosyal bileşenleri de var. Ekonomik ve parasal gündem dolayısıyla, Maliye Bakanı Müezzinoğlu Türkiye'den kalkıp Avusturya'ya gitti. Başbakana katıldı. Komşu ve dost ülkenin bu alanda da bir özelliği var: Türkiye konsorsiyumu üyesi. Ayrıca, Ecevit'i karşılarken Avusturya Başbakanı Kreisky, «Türkiye'nin ekonomik sorunlarını biliyoruz. OECD çerçevesinde sizi destekleyeceğiz» demekten geri kalmadı.

Türkiye ile Avusturya arasında gerçekleştirilen ticaret hacminin hemen hemen dengeli olması da olumlu bir öğe. Yalnız 50-60 milyon doların (1977 rakamı toplam 114 milyon) büyümesi gerek. İki ülkenin üçüncü dünyaya ortak girişimlerinin artırılması ve geliştirilmesi de, bir başka gündem maddesi olmalı. Gerçi, Irak'da, Libya'da ve Suudi Krallığı'nda böyle ortak çalışmalar var, ama yetersiz.

Sosyal bileşene gelince, o da Avusturya'daki Türk işçilerinin sorunları. Ecevit'in sosyal politikasının önemli bir yanı da, yurt dışındaki işçilerimizin durumuna eğilmesi, sorunlarına çözüm araması, onlara olabildiğine kanat germesi.

NOT: Salı günü yayınladığımız .Kökden'in «Alman Cömertliğinin Bedeli» başlıklı yazısında, son cümle önemli bir anlam kaymasına maruz kalmıştır. Cümlenin aslı, «... Türk-Sovyet siyasal belgesi imzalanmazsa, 1970'de Bonn'un kendisinin imzaladığı anlaşmayı Türkiye'nin de yinelemesine engel olduğu açıkça ortaya çıkacak» şeklinde olacaktır. Düzeltir, özür dileriz.

---

kısa haberler

LİZBON

Portekiz'de Nisan 1974 devriminden önceki Salazar yönetiminin Devlet Başkanı Amiral Americo Tomas'ın tekrar Portekiz'e dönebilmesine, Başkan Eanes tarafından izin verilmiştir. Karar, Portekiz ilerici güçleri arasında büyük bir tepki yaratmış ve kararı protesto eden geniş bir gösteri düzenlenmiştir. 16 yıl başkanlık yapan Amiral Tomas'ın, Brezilya'da sürgünde yaşadığı bildirilmektedir.

NEW YORK

ABD'deki çeşitli demokratik kuruluşların temsilcileri, Washington'da bir basın toplantısı düzenlemişler, ve John Harris'in serbest bırakılmasını istemişlerdir Basın toplantısına katılanlar, ABD'deki zencilere eşit haklar sağlanması için savaşan John Harris'in uydurma suçlamalarla idam cezasına çarptırıldığını belirterek bu uygulamanın ABD'deki ırkçı baskıların bir örneği olduğunu belirtmişlerdir.

Bilindiği gibi John Harris'in idam kararı, uluslararası protestolar sonucunda 9 Mayıs'a ertelenmişti. Ancak bu süre de dolduğundan, yetkili kişilerin imzalayacağı bir karar ile John Harris'in heran idam edilebileceği bildirilmektedir.

WASHİNGTON

ABD Yüksek Mahkemesi polise telefonları dinleme yetkisi veren yasayı onaylamıştır. Böylece, FBI'nin, ABD'lilerin özel yaşamına rahatça karışabileceği belirtilmektedir. Ayrıca, bu yasanın, özellikle ilericilere karşı yürütülen faaliyetlerde uygulama alanı bulacağına işaret edilmektedir.

Başbakan, pazar günü Ankara'da 67 ilin valisi ile toplantı yapacak

★ **TOPLANTIDA, VALİLERİN YETKİLERİNİ KULLANMALARI KONUSU DA ELE ALINACAK**

ANKARA, (ANKA)

Başbakan Bülent Ecevit pazar günü Ankara'da 67 ilin valisi ile bir toplantı yapacaktır. Toplantıda bir süre önce Başbakan Ecevit tarafından valilerin yetkilerini kullanmada etkinlik kazanmaları konusunda yayınladığı genelgenin ele alınacağı bildirilmiştir.

İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı'nın da katılacağı toplantıda valilerin, genel asayiş ve yönetim ile ilgili görüşlerini bildirecekleri ve alınan önlemlerin gözden geçirileceği de açıklanmıştır.

VALİLERİN YETKİLERİ

Bilindiği gibi Başbakan Bülent Ecevit bundan bir süre önce bir genelge yayınlayarak mevcut yasalar çerçevesinde valilerin yetkilerinin genişletildiğini bildirmişti.

Ecevit'in genelgesinde valilerin görevleri ile ilgili uygulamada giderek aşırı bir merkeziyetçiliğin başladığı hatırlatılmış, yerel iş ve hizmetlere yeniden işlerlik kazandırılması amacıyla valilerin yasal yetkilerini etkinlikle kullanmalarını sağlayıcı önlemlerin alınmasının gerekli görüldüğü belirtilmişti.

Bu durumda il sınırları içinde bulunan genel ve özel tüm kolluk kuvvetleri ve örgütleri, kamu düzeninin korunması ve güvenliğinin sağlanması amacıyla vali tarafından verilecek buyrukları gecikmesiz olarak yerine getireceklerdir. Valiler il sınırları içindeki kolluk kuvvetleri ile bastırılamayacak olağanüstü ve ani olaylar karşısında en yakın askeri komutanlardan yardım isteyebilecekler ve istemleri hemen yerine getrilecektir.

«TRT Çalışanları Forumu» sona erdi ve TRT-DER bildiri yayınladı

TRT-DER'in, grevli, toplusözleşmeli sendikal hakların sağlanması yolundaki mücadelesini başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm demokratik güçlerle birlikte sürdüreceği bildirildi

★ **TRT'YE MC HÜKÜMETLERİ DÖNEMİNDE DOLDURULAN FAŞİSTLERİN İŞLERİNE SON VERİLMESİ İSTENDİ**

ANKARA, (İSTA)

Tüm radyo - televizyon çalışanlarının TRT-DER çatısı altında grevli, toplusözleşmeli sendikal hakların sağlanması yolundaki mücadelesini, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm ilerici demokrat ve yurtsever kitle örgütleriyle dayanışma içinde sürdüreceği bildirilmiştir.

TRT çalışanlarının ekonomik demokratik istemlerini saptamak, grevli, toplusözleşmeli sendikal hakka ulaşmak için yapılan çalışmaların yöntemini ve demokratik özerk TRT Yasası'nın çıkarılması yolunda yapılacak savaşımı hızlandırmak amacı ile düzenlenen «TRT Çalışanları Forumu»ndan sonra yayınlanan bildiride, MC Hükümetleri döneminde kuruma yerleştirilen faşistlerin işlerine son verilmesi istenmiş, TRT Yönetim Kurulu'nda boş bulunan hükümet temsilciliğinin TRT çalışanlarından seçilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Bildiride, TRT çalışanlarının, kurumun bugünkü bürokratik yapısının çağdaş yayıncılık anlayışının gerektirdiği çabukluk, doğruluk ve geniş halk kitlelerinin çıkarlarından yana olma özelliğini ortadan kaldırdığına inanıldığı belirtilmiş, özetle şu görüşlere yer verilmiştir:

«TRT çalışanları, kurumun Anayasa'nın 121. maddesinde ifadesini bulan «kitle iletişim organı» olma işlevinden saptırıldığı, temel görevi olan «halktan, halkın çıkarlarından yana ileri bir yayıncılık anlayışı»ndan uzaklaştırıldığı görüşündedir. Giderek, bu uzaklaştırılma ve saptırılma yapay olarak yayın, teknik, idari ve yardımcı hizmetler ayırımını getirmiş, bu kesimlerin çıkarları birbirinden ayrıymış havası yaratılmış, böylece kurumun personelinin bütünlüğü bozulmuştur. TRT çalışanları bu bütünlüğün kurumun ana işlevine dönüşüyle sağlanabileceği görüşündedir.

TRT çalışanları, kurumun bugünkü bürokratik yapısının çağdaş yayıncılık anlayışının gerektirdiği çabukluk, doğruluk ve geniş halk kitlelerinin çıkarların dan yana olma özelliğini ortadan kaldırmada etkin olduğu görüşündedir. Çağdaş yayıncılık ancak bürokratik engel ve baskılardan arındırılmış özgür bir çalışma ortamında gerçekleştirilebilir. Forumda belirlenen görüş bugünkü bürokratik yapının kökten değiştirilmesiyle çağdaş yayıncılığın TRT'ye girebileceği biçimindedir.

Günümüzde uluslararası iletişim ve film endüstrisi belli tekellerin elinde bulunmaktadır. Bu tekeller olaylara uluslararası tekelci sermayenin gözüyle bakmakta ve tüm dünyanın da böyle bakmasını sağlamaya çalışmaktadırlar. TRT çalışanları gerek haber, gerekse dış kaynaklı programların seçiminde ulusal çıkarların yanısıra uluslararası barış ve demokrasinin de gözetilmesi bu emperyalist oyunundan kitlelerin etkilenmesinde aracı olunmaması gereği görüşündedir.»

---

televizyon

- 09.00 NAKLEN YAYIN
- 18.00 KAYBOLAN ADA
- 18.30 SAMSUN MUSİKİ CEMİYETİ
- 19.00 19 MAYIS ÖZEL PROGRAMI
- 20.00 SPORUN ÖYKÜSÜ
- 20.30 HABERLER
- 21.05 MİNİK KONSER
- 21.10 A'dan Z'ye
- 22.00 TV'DE SİNEMA
- 23.30 GÜNE BAKIŞ

radyolar

TRT I

- 05.00 AÇILIŞ
- 06.02 Günaydın
- 07.02 Köye Haberler
- 07.30 Haberler
- 07.40 Gençlik Korosu
- 09.02 Stadyumdan Naklen Yayın
- 13.00 Haberler
- 13.15 Oyun Havaları
- 15.15 Arkası Yarın
- 16.05 Atatürkten
- 18.01 Çocuk Bahçesi
- 19.00 Haberler
- 20.45 Hafif Müzik
- 23.00 Haberler
- 23.10 Tatil Gecesi
- 01.00 Kapanış

TRT II

- 08.00 Gün Başlıyor
- 10.30 Atatürk'ten
- 12.30 Oyun Havaları
- 13.00 Haberler
- 14.00 Türküler
- 15.00 Hafif Müzik
- 16.20 Arkası Yarın
- 19.00 Haberler
- 19.45 Fasıl
- 21.15 Spor Gazetesi
- 23.35 Kapanış

TRT III

- 07.00 Açılış
- 07.02 Güne Başlarken
- 10.45 Bizim Eller Ne Eller
- 12.30 Caz Müziği
- 16.00 Senfonik Müzik
- 18.00 Akdeniz Akdeniz
- 20.00 Türküler

bulmaca

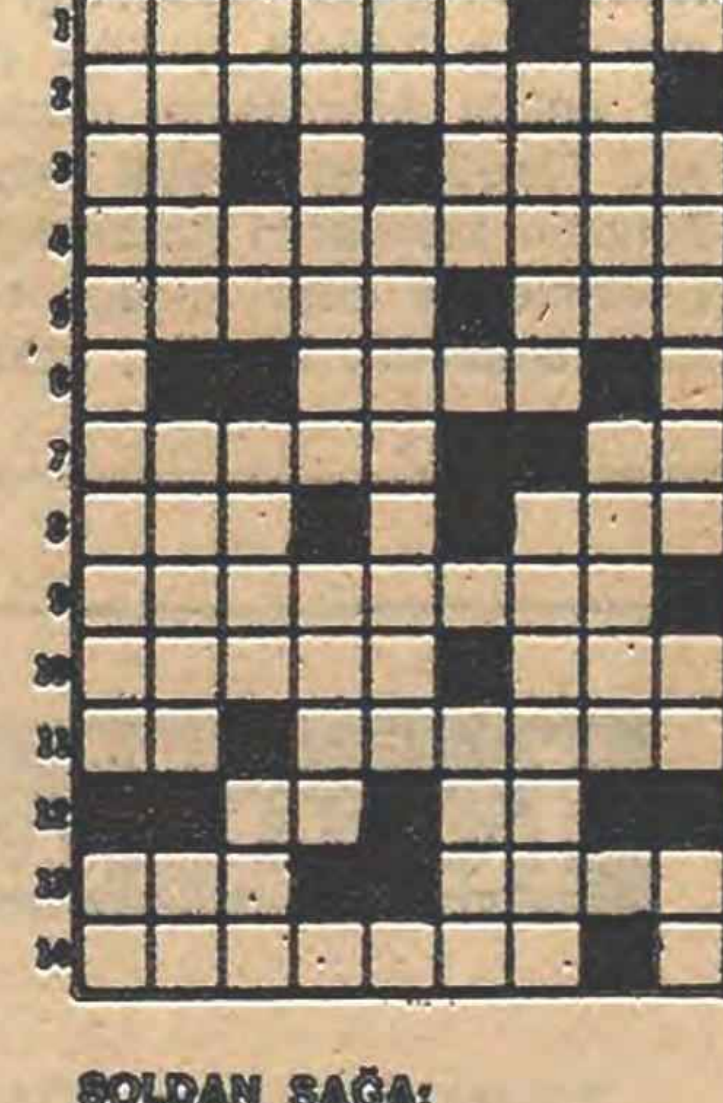

SOLDAN SAĞA:

1- Asıl anlamı Hıristiyan Kilisesince «cemaatten kovma» cezası olan, günlük dilde «birini saf dışı bırakmak» anlamında kullanılan sözcük- Genellikle hayvanlara yem olan küçük bitkiler. 2- Metafizik ve törebilimsel kuralları yok sayan ve hiçbir otoriteye boyun eğmemek ilkesini güden öğretinin yandaşı, yokçu. 3- Tersi, kimyada kalay'ın simgesi - Tersi bir erkek adı. 4- Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün geçen yılki bir konuşmasında geçmesi üzerine sağcılarca büyük gürültü koparılan «dışmerkezli, ayrıksın» anlamındaki sözcük. 5- Tersi, bir kadın adı - Yapma. 6- Tersi, bazı şeyler üzerinde dalgalanır gibi gözüken parlak çizgiler. 7- Pahalıya patlayan bir et yemeği - Favori. 8- Tersi, yosun (Latince) - Ceylan. 9- Geçtiğimiz yıl polisin gecekondu yıkmaya gitmesi üzerine 9 kişinin ölümüne yol açan olayların çıktığı 1 Mayıs Mahallesinin içinde bulunduğu semt. 10- Tersi, bilme, anlama - Tersi, yemin. 11- Bir emir - Antalya'nın bir ilçesi. 12- Çin ko'nun simgesi - İlâve. 13- Gelecek, yarın - Tersi, edebi bir sanat. 14- Filmlerdeki yardımcı oyuncu

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Burjuvaların lüks tüketimi artırmak amacıyla geçtiğimiz pazar gününe taktıkları ad (iki sözcük) - İşçi sınıfımızın siyasi tutuklu ve hükümlülerle ilgili bir istemi. 2 — Küçük dere - Olumsuzluk belirten bir yanıt - Titan'ın simgesi. 3 — Rahatlama ünlemi - Hitler'in faşist subaylarının kısa adı - Harcama, tüketme - TERSİ, esrar, sır. 4 — Kulaktan kulağa ulaşan haber, asılsız söylenti - TERSİ, yüksek sesle bağırma. 5 — Çeşitli sözcüklerle biraradа kullanılan bir emir - Çarlık Rusyası döneminde köylülüğün önemini abartan, giderek daha yanlış bir çizgi tutturan akımın yandaşı, popülist halkçı. 6 — Asfaltlamada kullanılan madde - Camekanlı ekim yeri. 7 — Açık, belirgin - Bir erkek adı. 8 — TERSİ, kumaşın kenarındaki dilimli süs işlemesi - Uyum. 9 — Irmak, dere gibi yapılara verilen genel ad - Eşek anırması - Bir sıfat.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

1 — Çiçero - Pl. 2 — İkilem - Os. 3 — Çan - Kr. 4 — Ezgi - Süke. 5 — Eva - Sil. 6 — Pinekleme. 7 — Aleni. 8 — SA - Ela. 9 — Avarel - Aş. 10 — Je - Ataklı. 11 — El. 12 — ameli-razA. 13 — Ayet - Azap. 14 — Bakarkör.

1 — Çiçek Pasajı - Ab. 2 — İkaz - İlave - Aya. 3 — Çingene - Emek. 4 — El - IveN - relatA. 5 — Ret - Akibet. 6 — Om - letraK. 7 — Kösele - Azö. 8 — porkiM - Lalezar. 9 — İe - Elebaşı - AP.

İstanbul Sanayi Odası Toplantısında, hükümet çok sert eleştirildi

★ **ERTUĞRUL SOYSAL: «HÜKÜMETİN EKONOMİK KARARLARI BİLGİSİZLİK KOKMAKTADIR»**

★ **NURULLAH GEZGİN: «SON EKONOMİK KARARLAR PİYASAYI UMUTSUZLUGA İTTİ»**

İSTANBUL, (İSTA)

İstanbul Sanayi Odası'nın önceki gün yapılan Meclis Toplantısında hükümetin son ekonomik karar ve uygulamaları sert bir dille eleştirilmiş Oda Başkanı Nurullah Gezgin alınan kararların ekonomiyi durgunluğa ittiği görüşünü savunurken, sanayici Ertuğrul Soysal hükümetin aldığı ekonomik önlemlerin «Bilgisizlik koktuğu»nu öne sürmüştür.

Öteyandan bir grup sanayici tarafından önerilen «Ecevit'in işçi ücretlerinin sınırlandırılması yolundaki demecine sahip çıkma» fikri gündeme getirilmemiştir.

İstanbul Sanayi Odası Meclis Toplantısında ilk sözü alan Oda Yönetim Kurulu Başkanı Nurullah Gezgin ekonomik durgunluğun tehlikeli şekilde geliştiğini, talebin durma noktasına ulaştığını ve sanayicilerin sürekli stoklu çalıştıklarını belirtmiş, piyasadaki durgunluğa Vergi Yasa Tasarısının neden olduğu görüşünü savunmuştur. Nurullah Gezgin, «Son ekonomik kararlar piyasayı umutsuzluğa itti» şeklinde konuşmuştur. Daha sonra söz alan sanayici ve işadamı Ertuğrul Soysal ise, hükümet tarafından alınan ekonomik önlemlerin «Bilgisizlik koktuğu»nu söylemiş, «Ekonomi işlemez haldedir. Ekonomiyi bu kadar çaresiz ve işlemez hale getirmek akıl kârı değildir» demiştir. İthalattan kur farkı alınmasını, fiyat tespit kararını ve son vergi önlemlerini sert bir dille eleştiren Ertuğrul Soysal, «Ekonomik durum düzelecek derken, kötüye gitmektedir» şeklinde konuşmuştur.

Daha sonra söz alan Osman Boyner ise Ankara'da hükümet temsilcileri ile yaptıkları görüşmeler hakkında bilgi vermiştir. Bu görüşmelerden hiçbir olumlu sonuç elde edemediklerinden yakınan Boyner, «Ankara'dan umudu keselim» şeklinde konuşmuştur.

Öteyandan Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan «İç ve dış ticaretin düzenlenmesi hakkında yasa tasarısı» İstanbul Sanayi Odası tarafından eleştirilmiş ve «Tasarıda öngörülen hükümlerin bir çoğu tashihe muhtaçtır. Ticari hayatın akışını güçleştiren fiyat tespitine ilişkin esasların yeniden düzenlenmesi gerekir» denmiştir. İSO'nun konu ile ilgili görüş ve önerileri bir araştırma ile kamuoyuna duyurulmuştur.

FLORAKIS: «Halkımız, YKP'den NATO ve ABD egemenliğinden kurtulmak için verilen savaşın başında olmasını istiyor»

★ **YUNANİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ 10'NCU KONGRESİ, PARTİNİN LEGALE ÇIKMASINDAN BU YANA YAPILAN ÇALIŞMALARI DEĞERLENDİRİYOR VE YENİ SAVAŞ YOLLARINI SAPTIYOR**

ATİNA, (İSTA)

Yunanistan Komünist Partisi'nin 10. Kongresi, çalışmalarına dün de devam etmiş, Genel Sekreter Florakis, Parti Merkez Komitesi'nin çalışma raporunu sunmuştur. Dünkü kongre çalışmaları sırasında anti-tekel ve anti-emperyalist cephe sorunu üzerinde durulmuş, «güçbirliğine evet, cepheye hayır» diyen PASOK Partisi eleştirilmiştir. Günlük bir yayın organının üzerinde de duran YKP 10. Kongre delegasyonu, RİZOSPASTİS gazetesinin önemini vurgulamışlardır. Yunanistan Komünist Partisi yayın organı Rizospastis gazetesi ise önceki günkü sayısında, Atina'ya gelen Türkiye Komünist Partisi delegasyonu ile yaptığı bir görüşmeyi vermiştir. Havaalanında Yunanistan Komünist Partisi Merkez Komitesi üyeleri tarafından karşılanan TKP delegasyonu, Rizospastis gazetesine şu açıklamayı yapmışlardır:

«Öncelikle, dostça karşılama için Yunanistan Komünist Partisi'ne teşekkür ederiz. Daha ilk andan kongrenizin çok iyi düzenlendiği belli oluyor. Bu kongre, Yunanlı yoldaşlarımızın büyük bir başarısı olacak.

10. Kongrenizi izlemek, bizim için büyük bir sevinç ve gurur kaynağı. İki komşu ülke halkındanız. Partilerimiz arasındaki ilişkiler yıllardan beri çok iyidir. Partilerimiz kardeş partilerdir. Halklarımızın düşmanı birdir. Demokrasi ve özgürlük için ortak düşman emperyalizme karşı savaşıyoruz. Şovenizme ve her türlü düşmanlığa karşı, dostluk için savaşıyoruz.

Partilerimiz iki halk arasında dostluğu pekiştirmek için çalışmaktadır. Kongrenizle, partilerimiz arasındaki bu ilişkiler sıklaşacak ve daha da sağlamlaşacaktır.

Türkiyeli komünistler ve tüm Türkiye işçileri, YKP'nin 10. Kongresini gerçekleştirmesinden büyük bir mutluluk duymaktadırlar. Çalışmalarınızda başarılar dileriz.»

FLORAKİS ÇALIŞMA RAPORUNU SUNDU

YKP 10. Kongresinin dünkü çalışmaları sırasında Parti Genel Sekreteri Florakis, çalışma raporunu okumuş ve kongrenin başlıca görevinin, **YKP'nin legale çıkmasından bu yana geçen süre içinde yapılan çalışmaların değerlendirilmesi ve partinin önündeki savaş yollarının saptanması** olduğunu belirtmiştir. Florakis, YKP'ye ve Yunan Komünistlerine uygulanan sert baskılara karşın partinin varlığını korumakla kalmayıp halkın aktif öncüsü olduğunu da kanıtladığını söylemiş, sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Partimiz, bu başarıyı, Marksizm - Leninizm'in ilkelerine bağlılığına, 9. Kongre'de alınan kararların doğruluğuna ve parti üyelerinin ve Komünist Gençlik Örgütü'nün özverili çalışmalarına borçludur. YKP, günümüzün Marksizmi olan Leninizme, sarsılmaz bir biçimde bağlıdır. Yunanistan komünistleri, her zaman, Leninizmin ilkelerini reddeden, proletarya enternasyonalizmini küçümseyenlerin karşısında olmuştur ve olacaktır. Geniş halk yığınları, partimizden, demokratik hakların savunulması ve geliştirilmesi için, tekellerin, NATO'ların, ABD'nin egemenliğinden kurtulmak için yürütülen savaşın başında olmasını istiyor.

YKP, sosyalist ülkeler topluluğunun reel sosyalizm başarılarını içtenlikle selamlar, kardeş komünist ve işçi partileri ile bağlarını güçlendirmeyi görev bilir ve emperyalizmin silahlanma girişimlerinin kesinlikle karşısına çıkar.»

Florakis konuşmasını şöyle sürdürmüştür: **«YKP, hükümetten ve bütün politik güçlerden, Nötron Bombasının üretilmesine ve kullanılmasına açıkça karşı çıkmalarını, bu bombanın Yunanistan topraklarına yerleştirilmesine karşı aktif bir tutum almalarını ve Helsinki kararlarının uygulanması, politik yumuşamanın askeri alandaki yumuşama ile tamamlanması için çaba harcamalarını ister. Yunanistan komünistleri, bölgemizde, Avrupa'da ve dünyada barışın korunması ve gerginlik ocaklarının ortadan kaldırılması için savaşıyor ve savaşacaktır.»**

CEPHE VE GÜNLÜK GAZETE SORUNU

Yunanistan Komünist Partisi'nin 10. Kongresinin önceki günkü çalışmaları sırasında, delegeler, gelişmeleri Markçı - Leninci açıdan yeniden gözden geçirmişler ve emperyalizme - faşizme karşı tüm ilerici güçlerin cephe sorunu üzerinde durmuşlardır. PASOK'un «güçbirliğine evet ancak cepheye hayır» görüşünü eleştiren delegeler, bu partinin şovenizme kapıldığını ve uluslararası dayanışma ile güçbirliğini hafife aldığını belirtmişlerdir. **Yayın organları üzerinde de duran delegeler, günlük RİZOSPASTİS gazetesinin önemini defalarca vurgulamışlar ve gazetenin gelişmesi yolunda elden gelen tüm çabaların en yüksek düzeyde gösterileceğini söylemişlerdir.** Rizospastis'in, olayları doğru ve net biçimde yansıtan tek gazete olduğunu vurgulayan delegeler, bu konuda **her komüniste önemli görevler** düştüğünü de belirtmişlerdir.

MESAJLAR

Kongrenin dünkü çalışmalarına şu kardeş partilerin mesajları gelmiştir:

° Fas İlerleme ve Sosyalizm Partisi ° Venezüela Komünist Partisi ° İsviçre Emek Partisi ° Guyan İlerici Halk Partisi ° Yeni Zelanda Sosyalist Birlik Partisi ° Kanada Komünist Partisi ° Malta Komünist Partisi ° Vietnam Komünist Partisi.

Vietnam Komünist Partisi'nin mesajı dakikalarca ve ayakta alkışlanmıştır. Öteyandan **Çekoslovakya, Macaristan ve Federal Almanya kardeş partileri** temsilcileri söz almışlar ve uluslararası işçi ve komünist hareketin birliğini vurgulamışlardır.

Moğolistan temsilcisi, Çin'in son zamanlarda sınırda büyük maceralar peşinde bulunduğunu kaydetmiş, Moğol halkının içişlerine karıştığını ve Sovyetler Birliğiyle olan dostluğu bozmak istediğini söylemiştir.

YUNAN BASINI

Yunanistan Komünist Partisi 10. Kongresi nedeniyle, Yunan gazeteleri sayfalarının önemli bölümlerini kongre çalışmalarına ayırmışlardır. Rizospastis gazetesinin bütünü kongre çalışmalarına ayrılmış durumdadır. 200 bin tirajlı NEA gazetesi «Yeni Tezler», 140 bin tirajlı ELEFTHEROTYPIA **«YKP'nin varlığı tarihsel bir zorunluktur»** başlıklarını kullanmışlardır.

Hükümet yanlısı ve sağcı gazeteler ise YKP ile PASOK arasındaki ilişkiler üzerinde durmaktadırlar ve ayrılık noktalarını ön plana çıkartmaktadırlar.

Diş Hekimleri Birliği Derneği TÜZÜĞÜ

f) Kongrede kararlar genel kurula katılanların yarısından bir fazlası ile alınır ve oylama açık olarak yapılır.

Mevzuatta ve dernek tüzüğünde genel kurulca yapılması gereken diğer husus ve görevlerin ifası.

Madde 17 — Yönetim kurulunun teşkili ve görevleri:

Yönetim kurulu 7 asıl 4 yedek üyeden oluşur. Yönetim kurulu üyeleri genel kurul tarafından kapalı oy, açık sayımla seçilir. Yönetim kurulu başkanı yönetim kurulu üyeleri tarafından ve kendi üyeleri arasından seçilir. Yönetim kuruluna seçilen üyeler genel kurulu izleyen üç gün içinde toplanarak aralarında bir başkan vekili, bir sekreter ve bir muhasip seçerler. Yönetim kurulu aşağıdaki görevleri yerine getirir:

a) Derneğin amaçlarını gerçekleştirebilmek için dernek üyelerinden bir veya birkaçına yetki vermek,

b) Derneğin gelir ve gider hesaplarına ilişkin işleri yapmak ve gelecek döneme ait bütçeyi hazırlayarak genel kurula sunmak,

c) Derneğin amacına uygun yapılacak toplantı, seminer ve konferanslara katılacak temsilcileri seçmek.

d) Yönetim kurulu gerekli gördüğü konu ve hususlarda geçici ve sürekli komisyonlar oluşturabilir, işleyiş ve çalışma yollarını saptar.

e) Tüzüğün ve mevzuatın kendine yüklediği diğer görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.

Madde 18 — Yönetim kurulu toplantılarında karar alınabilmesi için yönetim kurulu üyelerinden en az dördünün (4) hazır bulunması gerekir. Kararlar ekseriyetle alınır. Oy eşitliği halinde başkanın tuttuğu tarafın oyu kabul edilir.

Madde 19 — Yönetim kurulunun yedek üyelerle tamamlanmaması:

Yönetim kurulu üye sayısı boşalmalar sebebiyle yedeklerin de getirilmesinden sonra üye tam sayısının yarısından aşağı düşerse genel kurul mevcut yönetim kurulu üyeleri veya denetleme kurulu tarafından bir ay içinde toplantıya çağrılır. Çağrının yapılmaması halinde dernek üyelerinden birinin müracaatı üzerine mahalli sulh hukuk hakimi dernek üyeleri arasından seçeceği üç kişiyi bir ay içinde genel kurulu toplamakla görevlendirir.

Madde 20 — Denetleme kurulu teşkili ve görevleri:

Dernek denetleme kurulu üç asıl üç yedek üyeden oluşur. Denetleme kurulu üyeleri genel kurul tarafından kapalı oy açık sayımla seçilir. Denetlere kurulu başkanı, denetleme kurulu üyeleri tarafından ve kendi üyeleri arasından seçilir. Bu kurul, denetleme görevini yerine getirir derneğin defter ve kayıtlarını inceler. Denetleme kurulunun tüzük ve mevzuat gereği hak ve görevi olan denetimi dışında her üye derneğin çalışmaları hakkında yönetim kurulundan bilgi alabilir.

Madde 21 — Yönetim ve Denetleme kurullarına seçilenlerin mahalli mülki amirine Bildirimi: Genel kurulca yapılan seçimi takiben yedi gün içinde, yönetim kurulu başkanı tarafından, yönetim ve denetleme kurulları asıl ve yedek üyelerin ad ve soyadları, meslekleri ve adresleri dernek merkezinin bulunduğu en büyük mülki amirine bildirilir.

Madde 22 — Bildiri yayınlama:

Dernek adına yayınlanacak bildiri, bülten vb. yayınlar yönetim kurulunun çoğunluk kararı ile alınır.

Madde 23 — Dernek tüzüğünün değiştirilmesi:

Tüzüğün değişimi genel kurul gündeminde olduğu zaman üye tam sayısının salt çoğunluğunun toplanması ve toplantıya katılanların ekseriyetiyle (toplantıya katılanların yarısından bir fazlasının kabuluyle) yapılabilir. Tüzük değişikliği genel kurul gündeminde değilse toplantıya katılanların 1/10'unun imzalı isteğiyle genel kurul açılışında gündeme konabilir. Tüzükte yapılan değişiklikler mahalli mülki amirine bildirilir.

Madde 24 — Fesih:

a) Genel kurul kararı ile fesih: Genel kurul her zaman derneğin feshine karar verebilir. Feshine karar verebilmek için genel kurula katılma hakkına sahip üyelerin 2/3 ünün toplantıya katılması şarttır. Gerekli çoğunluk elde edilmezse tüzük gereğince üyeler ikinci bir toplantıya çağrılır. Bu çağrı üzerine toplanacak üyeler sayısı ne olursa olsun fesih konusu görüşülebilir. Fesih kararı genel kurula katılanların 2/3 oranındaki oy sayısı ile alınır. Oylama açık olarak yapılır. Derneğin feshi yönetim kurulu tarafından beş gün içinde en büyük mülki amirine bildirilir. Derneğin feshi halinde tüm mallar paraya çevrilip bunlar genel kurulca saptanacak başka bir kuruluşa ya da derneğe verilir.

b) Mahkeme kararı ile fesih : Kanun ve mevzuata göre olur.

Madde 25 — İnfisah: Dernek aciz hale düştüğü ya da yönetim kurulunun tüzük gereğince kurulmasına imkan kalmadığı yahut genel kurulun toplanma sayısının yeterli bulunmaması sebebiyle üst üste iki olağan genel kurul toplantısının yapılmadığı hallerde infisah eder. İnfisah halinin saptanması da dernek merkezinin bulunduğu yerin en büyük mülki amirinin kararı ile olur.

Madde 26 — Derneğin tutacağı defterler.

a) Üye kayıt defteri.

b) Karar defteri: Yönetim kurulunun alacağı kararların yazılmasına ait defterdir.

c) Gelen giden evrak defteri.

d) Gelir ve gider defteri.

e) Bütçe kesin hesap, bilanço defteri.

f) Zimmet defteri.

Madde 27 — Derneğin gelirleri:

a) Üyelerden alınan aidat.

b) Dernek çalışmalarından elde edilen gelirler,

c) Bağış ve yardımlar,

d) Diğer gelirler,

Her çeşit gelir dip koçanlı ve sıra numaralı makbuzla alınır. Derneğin giderleri ise sarf belgeleriyle yapılır.

Madde 28 — Dernek organlarının teşkiline kadar dernek işlemlerini yürütmek ve derneği yönetmeye yetkili geçici yönetim kurulu şunlardır:

Adı Soyadı Doğum yeri ve Tarihi Baba adı Mesleği Uyruğu İkâmetgâhı:

M.Zeki Bingöl Bitlis 1951 Bahri Öğrenci T.C. Bitlis Öğr. Yurdu. ŞEHREMİNİ.

A.Zeki Saygılı İskenderun 1955 A.Gani Öğrenci T.C. Bitlis Öğr. Yurdu ŞEHREMİNİ.

Zeynettin Avcil Bitlis 1953 Ramazan Öğrenci T.C. Bitlis Öğr. Yurdu ŞEHREMİNİ.

Hayri Karaman Maraş 1952 İbrahim Öğrenci T.C. Bitlis Öğr. Yurdu ŞEHREMİNİ.

Duygu Aral Eskişehir 1954 Fahri Öğrenci T.C. Çemberlitaş kız Öğr. Yurdu ÇEMBERLİTAŞ.

Zişan Kızıl İstanbul 1947 Muhsin Öğrenci T.C. Balipaşa Cad. No: 107 FATİH.

C.Korkut Yıldırım Of 1956 İsmail Öğrenci T.C. Ihlamur-Yıldız Cad. 15/B D.14 BEŞİKTAŞ.

Madde 29 — Bu tüzükte bulunmayan hususlar hakkında dernekler kanunu ile ilgili mevzuat uygulanır.

Po: 500

aşı aşımıza insanı insanımıza benzeyen YUNANİSTAN

— 4 —

EAM ve ELAS kuruluyor

«Her ev, her kulübe, her kaya parçası faşizme karşı bir direnme kalesi olmalıdır»

★ İŞGALDEN SONRA, YUNANİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ BÜTÜN DEMOKRATİK, YURTSEVER GÜÇLERE ÇAĞRIDA BULUNARAK BİR DİRENME CEPHESİ KURULMASINI ÖNERDİ

★ FAŞİST İTALYA YUNANİSTAN'A SALDIRDI. METAKSAS HÜKÜMETİ, HİÇ UTANMADAN, İŞGALE KARŞI KONULAMAYACAĞINI AÇIKLADI

Metaksas dendi mi Türkiye'de bir Yunan konyağı bir Rum içkisi gelir akla. Yunanistan halkı içinse Metaksas bir acı diktatörlük döneminin adıdır.

1920-1940 yılları arasında tüm Balkanlarda birbiri ardı sıra dizilen askeri faşist diktatörlüklerin Yunanistan'daki türü, Yunanistan'daki adıdır Metaksas.

1930'larda bir faşist asker olan Metaksas önce başbakan olup sonra da diktatörlüğünü ilan ettikten sonra Yunanistan'da emekçiler, işçiler, komünistler, ilericiler, anti-faşistler üzerindeki baskılar büsbütün artmıştır. 1936 yıllarında darağaçları kurulmuştur. Yunanistan Komünist Partisi üzerinde 1920'ler sonrasında yoğunlaşan baskılar daha da sistemleşmiştir. Bu yıllar pekçouk yurtsever aydının, nazi düşmanının, demokratın öldürüldüğü, zindanlara atıldığı, sürgüne gönderildiği yıllardır.

DİKTATÖRLÜK NAZİLERLE İŞBİRLİĞİ YAPIYOR

İkinci Dünya Savaşı Yunanistan'ı bu ortamda yakaladı. Halk perişandı, yoksuldu. Bir avuç işbirlikçi azınlık giderek zenginleşmiş, büyük servetler elde etmişti. İşçi sınıfı ve geniş köylü kitleleri ise faşizmin çizmesi altında, açlıkla karşıkarşıyaydı. Böylece İkinci Dünya Savaşı eşiğine gelindi. Faşist İtalya, Yunanistan'a saldırdı.

Metaksas Hükümeti, hiç utanmadan, görünüşü kurtarmak için birkaç el silah atılacağını ve bununla yetinileceğini, işgale karşı konulmayacağını açıkladı. Gerici, faşist hükümetin bu teslimiyetçi, aciz ve işbirlikçi politikası karşısında Yunanistan halkı şahlandı. Halk görünüşü kurtarmak için değil, ülkeyi faşist işgalden kurtarmak için savaşmak istiyordu. Sürgündeki ve zindanlardaki komünistler, hükümetten kendilerini cepheye, ateş hatlarına göndermesini istediler. Böylece vatanları uğruna ölümü göze aldıklarını bir kez daha somutluyorlardı. Ancak bu çağrıları hükümet tarafından hemen reddedildi. O sırada çalışmalarını yeraltında sürdürmekte olan Yunanistan Komünist Partisi yayınladığı bildiride «Esas cephenin yanısıra, her ev, her kulübe, her kaya parçası faşizme karşı bir direnme kalesi olmalıdır» diyor, halkı, yurtseverleri, demokratları, komünistleri vatan savunmasına ve faşist işgale karşı direnmeye çağırıyordu.

Halk faşist istilacılara karşı gerilla savaşına başlarken, bu defa da Hitler orduları Yunanistan'ı işgal etti. Alman ordularının işgali üzerine, o güne kadar milliyetçiliği kimselere bırakmamış olan faşist hükümet yetkilileri, kral ve saray çevresi, işbirlikçi sermayedarların önemli bölümü Mısır'a ve çeşitli ülkelere kaçtılar. Bir bölümü de ülkede kalıp Nazilerle işbirliğini yeğledi. Ülke büyük bir kargaşa içindeydi, perişandı.

EAM VE ELAS KURULUYOR

İşgalden hemen sonra, Yunanistan Komünist Partisi bütün demokratik yurtsever güçlere çağrıda bulunarak bir direnme cephesi kurulmasını önerdi. Halk kitleleri ne zamandır böyle bir çağrıya hazırdılar. Yunanistan Komünist Partisi öncülüğünde, tüm demokrat, ilerici, anti-faşist güçleri kapsayan Ulusal Direnme Cephesi (EAM) kuruldu. Kısa zamanda cephe, en ücra köylere kadar yayılarak halk arasında önemli bir destek buldu. Bu dönemde Yunanistan Komünist Partisi'nin üye sayısı 400 bine ulaştı. EAM'da örgütlenmiş ve fiilen savaşıma katılanların sayısı ise 1,5 milyonu aşıyordu. EAM'ın kurulmasından sonra, vakit geçirilmeden silahlı direnme birlikleri oluşturuldu. Bunlar Yunanistan Halk Kurtuluş Ordusu (ELAS) adı altında birleştiler. Artık dişe diş savaş başlamıştı. Hem ülkeyi işgal etmiş olan faşistlere, nazilere karşı, hem de yerli işbirlikçilere karşı...

Genel olarak Balkanlarda ve Yunanistan'da faşizmin yenilgisinde komünistlerin öncülüğündeki EAM ve ELAS'ın büyük payları oldu. Faşizmin yenilgisinden sonra ise, Bulgaristan'da, Romanya'da, Yugoslavya'da olduğu gibi bir halk cephesinin iktidara gelmesi doğal görünüyordu. Ancak, emperyalist güçler ve yerli işbirlikçileri, Yunanistan'ı vermemeye, Yunanistan'da sosyalist bir yönetimi ne pahasına olursa olsun engellemeye kararlıydılar ve bu konuda ellerindeki tüm kozları kullandılar. EAM, hükümeti, emperyalist güçler, özellikle İngiltere ve onların işbirlikçisi kral ve politikacılar tarafından tanınmadı. Yunanistan'ın İtalyan ve Alman ordularının işgali altında olduğu dönemlerde sinecek delik arayanlar veya işgalcilerle işbirliği yapan egemen güçler, bu defa da ülkeyi gerçek sahiplerine onu işgalcilerden kurtaranlara, halk güçlerine bırakmak yerine, yine İngilizlerle işbirliğini yeğlediler. Bu defa da İngilizlerin desteğini alarak, İngiliz birlikleri, tankları, toplarıyla ELAS'a ve EAM'a karşı saldırıya geçtiler.

EAM bir kardeş kavgasından ülkenin kana bulanmasından ne pahasına olursa olsun kaçınmak istiyordu. EAM'la Kral Hükümeti arasında bir uzlaşma zemini belirdi, uzlaşma sağlandı da. Ancak, böyle bir uzlaşmanın Yunanistan'da halkın yönetimine geçmesi, komünistlerin giderek güçlenmesi, Yunanistan'da kısa bir süre sonra bir halk hükümetinin kurulması anlamına geleceğini bilen emperyalistler ve işbirlikçileri, EAM'ı yani halkı ve pahasına olursa olsun ezmek kararlılığındaydılar.

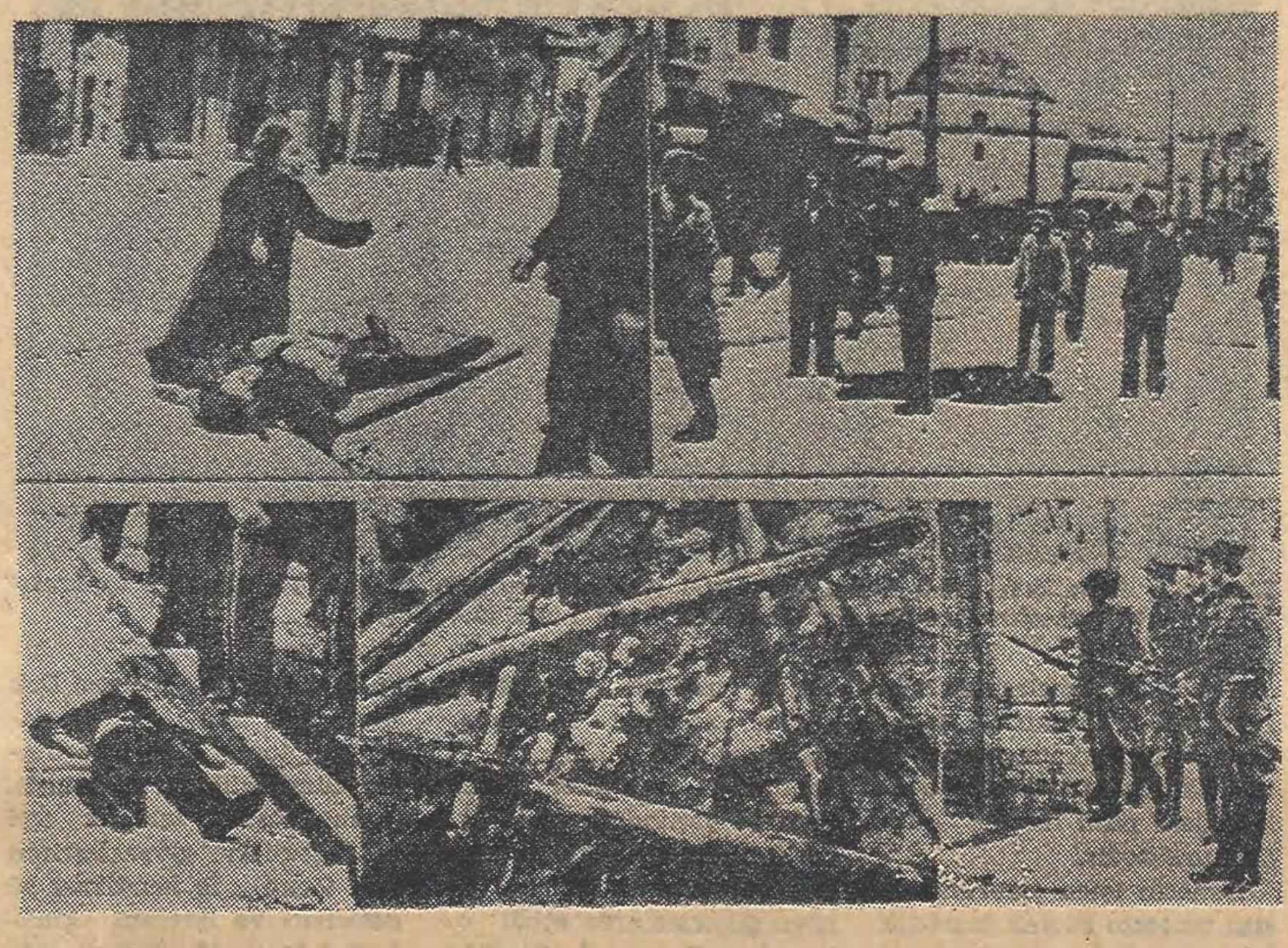

1936'lar pekçok işçinin, yurtsever aydının, nazi düşmanının, demokratın öldürüldüğü, zindanlara atıldığı, sürgüne gönderildiği yıllar dır..

YARIN:
ACI İÇSAVAŞ YILLARI

---

tırmık

AYDIN ENGİN

Perviz'in en güzel golü

Arjantin'deki Dünya Kupasına tüm ülkeler hazırlanıyor. Bizim gazetelerin son sayfaları artık ve neredeyse tamamen bu konuya ayrıldı. Hepimiz Cruyff'un Arjantin'e neden gitmeyeceğini, Pele'nin Arjantin'e neyin reklamını yapmak üzere gideceğini biliyoruz. Beckenbauer'in yer almadığı Federal Alman Milli Takımının şansı üstüne mahalle arasında bez top kovalayan veletler bile yorum yapıyor. Hepimiz, Hollandalı milli futbolcuların eşlerinin adını öğrendik, kocalarını haftanın kaç günü görebildiklerini belledik.

Sıradan bir futbol meraklısı her ülkenin milli takımının yıldızlarını ayaküstünde ve bir çırpıda sayıveriyor:

Hollandanın Rensenbrick, Federal Almanya'nın Vogts yada Bonhof, İtalya'nın Causio, Brezilya'nın Rivelino ya da Zico, Fransa'nın Platini, Polonya'nın Lubansky ya da Latto, Avusturya'nın Krankl gibi yıldızları var. Yaşlarını, stillerini, zevklerini huylarını filan su gibi ezberliyoruz...

Peki Perviz'i tanıyor musunuz?
Asya grubundan Arjantin finaline katılmaya hak kazanan İran Milli Takımının kaptanı Perviz'i?

Arjantin 78 finali başlamadı daha. Ama finalin yıldızı belli oldu: Perviz.

Hayatının en güzel golünü attı Perviz. Elikanlı, kafası örümcekli Şehinşah Rıza Pehlevi Efendi'nin kalesine nefis bir gol attı. Tam da doksandan. Ağları yırtarak gitti top. Yıllar boyu bu gol anlatılacak İran'da.

Perviz, İran halkı üzerinde amansız bir zulüm fırtınası estiren Şahı ve onun faşist rejimini protesto etti ve kaptanı bulunduğu İran Milli Takımının Arjantin'deki final maçlarına katılmayacağını açıkladı.

En güzel gol budur.
Perviz İran halkından aldığı pasa nefis bir vole çaktı. Top doksandan Şah'ın kalesine girdi.

Sonuç?
Sonuç Perviz şampiyon.

Şah küme düşüyor.

Perviz çok mu iyi bir futbolcu? Bilmiyorum. Perviz katılsaydı İran Milli Takımı, dünyanın futbol devlerinin karşısında başarılı mı olacaktı? Hayır. İnönü Stadı argosuyla söylersek, İran Milli Takımı Perviz de katılsa, belki gene kova olacaktı.

Ama Perviz finali şimdiden oynadı.
Perviz şampiyon oldu.

İstanbul'da eski Mithatpaşa, yeni adıyla İnönü stadının tribünlerinde, halkımızın buluşlu, bilişli şakaları yankılanır maç boyunca. İyi oynamayan ve sevmedikleri takıma yumulurlar tribünden.

— Kümeye, kümeye!.. derler.

Daha da kızdıkları zaman keyifle tutururlar:

— Sahaya ineriz, validenizi bilmemne ederiz...

İran halkı yıllar boyu haykırdı Şehinşah Rıza Pehlevi Efendiye ve bir avucu geçmeyen «takım»ına:
— Kümeye, kümeye, diye.
I-ıh... Olmadı. Herifler hemen her maçta düzinelerle gol yemelerine rağmen, silah zoruyla «küme»de kalmakta ısrar ettiler.
Ondan sonra devamı geldi,
— Sahaya ineriz, validenizi bilmemne ederiz, diye...
Tınmadılar. Şehinşah Efendi ile takımı daha da zorbalığa vurup, bildiklerini okudu.
Eh, İran halkı da sahaya indi.
Bundan sonrasını anlatmaya bile gerek yok. Maç sürüyor.
Perviz işte bu takımda oynuyor son maçını. Bu defa takım kaptanı değil. Bir kavganın adsız eri olmanın onuru, kıvancıyla oynuyor bu maçta Perviz.
En güzel maçını oynuyor ve şimdiden en güzel golünü attı.
Şah küme düşüyor kısacası.
Perviz'in aralarında adsız bir er gibi görev yaptığı İran halkı ise şampiyonluğunu şimdiden ilan etti.

Haydi bizim «Tırmık» da İnönü Stadına dönsün. İran halkı için haykıralım:

— Şampiyon... Şampiyon...

Bir de Şehinşah Rıza Pehlevi Efendi ve «takımı» için:

— Kümeye!.. Kümeye!..

Çizgilerle Manifesto
karl marks - friedrich engels

ÇİZGİ: RO MARCENARO

Büyük sanayi Amerika'nın keşfini hazırlayan dünya pazarını yarattı. Dünya pazarı, ticarette, gemicilikte, karayolu ulaşımında çok büyük gelişmelere yol açtı. Bunlar da sanayinin gelişmesine katkıda bulundular. Sanayinin, ticaretin, demiryollarının gelişmesine paralel olarak da burjuvazide gelişiyordu. Burjuvazi, ortaçağdan kalma tüm sınıfları saf dışı bıraktı.

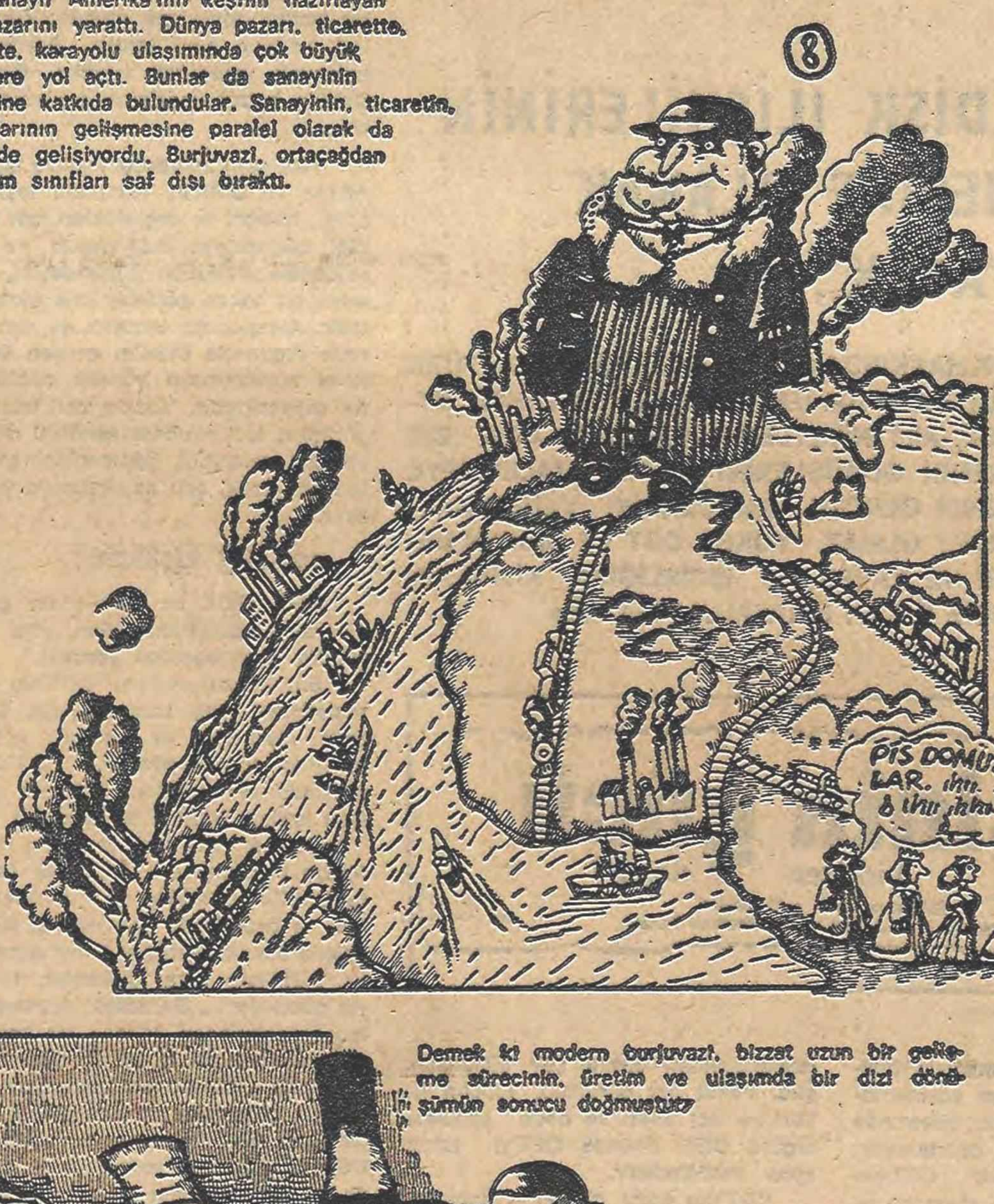
⑧
PİS DOMUZLAR. thu... thu... thu...

Demek ki modern burjuvazi, bizzat uzun bir gelişme sürecinin, üretim ve ulaşımda bir dizi dönüşümün sonucu doğmuştur.

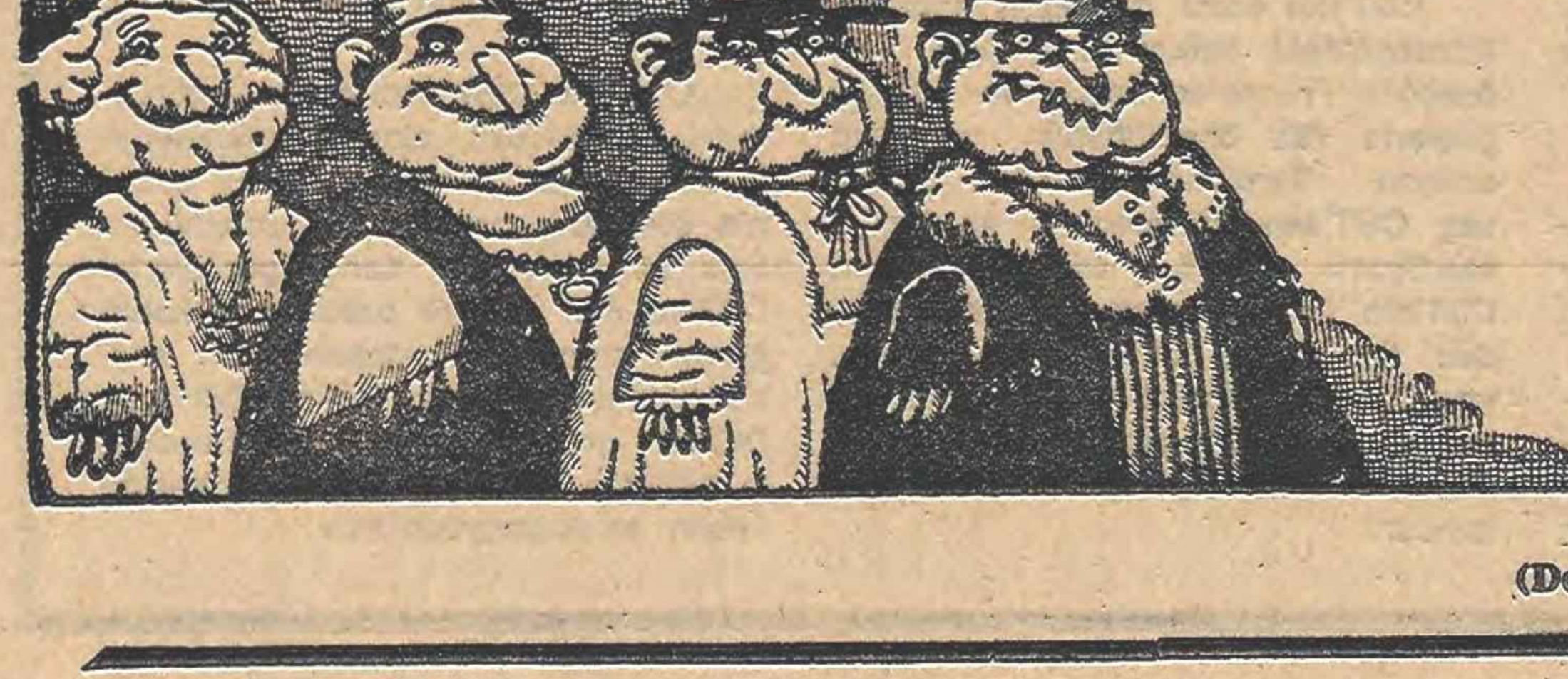

(Devam edecek)

TÜRK NAZİLERİ 1965-1973
(3.bölüm)

ENDER KAMİL BOYACI

- 20 -

Faşizm aba altında sopa gösteriyor!..

Finans - kapitalin beslemesi ve suçortağı küçük burjuvalar bu dönemde, «Elbette tedbirlere gerek vardır» diyerek Demirel çetesinin yanında saf tutmuşlardır. «Kolay sınıf geçmek isteyen boykotçu öğrenciler var» yaygarası ile 16 Hazirana sebep olan kanunun ilgisi var mıydı? Hayır! 1970 yazındaki grev ve mitinglerin «kolay sınıf geçme» ile ilgisi neydi? Bürokrat direnişi arkasında ne vardı? Sonra, 1971 yılı başında diğer toplum kesimlerinden ses çıkmayınca, neden birtakım gençlere bazı işler yaptırtılıp, ortalık bulandırıldı? İktidardaki kumarbaz çete, «floş royal» mi yapıyordu ki elinin altında bir (as) bulundurmak için yüksek okulları her an patlayacak durumda tutuyordu? Sosyalist proleter nitelikli bir partinin güçlü bir ağırlık meydana getirmediği 1971 yılında, gençlik hareketleri bir devrimci parti çevresinden uzaklaştırıldığı içindir ki, tozdan dumandan ferman okunmaz olmuş ve fakat mecliste en çok «mebusu olan partinin ekonomik mihraklardaki adamları ile mecliste tek «mebus»u olan bir partinin sokaktaki kiralık kaatilleri ve Nazi militanları işbirliği yaparak, «Anayasa bu millet için lükstür, değiştirilmelidir» diyen şom ağızlı gericilere hak verdirecek sokak kavgaları yaratmakta başarı sağlamışlardır.

Türk Nazileri 1944 yılında Almanların maşası idi ise, 1971 yılında da Washington patentli Amerikancı Demirel iktidarının maşası idi...

Bütün olaylar, «cuntacı» bir darbeye hak verdirtecek, yahut da Demirel'in «Tedbir Kanunları»nı ivedi olarak meclislerden çıkarmasına hak verdirtecek bir biçimde oluşturmaktadır.

1971 yılında başlatılan olaylar, acımasız bir dramın son perdesidir.

FAŞİZM, ABA ALTINDA SOPA GÖSTERİYOR!

Adalet Partili politikacı takımının çoğunlukta olduğu Milli Güvenlik Kurulunun politikanın göbeğinden yaptığı 22 Ocak 1971 açıklaması, faşizmin aba altından sopa göstermesi niteliğini taşır.

Bütün muhalefet partileri, kanunların uygulanmadığından, iktidarın aciz içinde bulunduğundan yakınmaktadır 1971 başında. Oysa 22 Ocak bildirisi, «Parlamenter rejime her ne şekilde olursa olsun, gölge düşürmek isteyen niyetleri» dahi, hükümetin (aslında AP. iktidarının) daima hüsrana uğratacak kudret ve kararlılık içinde bulunduğunu söylemektedir!

Kardeşler çetesi haline dönüşmüş bir iktidar, şaibeli ve aciz olarak damgalanırken, Milli Güvenlik Kurulu'nun Anayasa ve 11.12.1962 gün ve 129 sayılı kanunla sınırları belirli yetkilerini aşarak, «Biraderler İktidarı»ndan kudretli ve kararlı bir iktidar olarak söz etmesi düşündürücü ve üzücüdür.

Yüksek öğrenim kurumlarının öğrencileri ve öğretim üyeleri, Nazi tertiplerine girişen Demirel şebekesinin Meclislere gönderdiği «Üniversiteler Kanunu» tasarısını «faşist» olarak nitelemesine karşılık, Milli Güvenlik Kurulu, 12 Mart özel rejiminin ilk provalarının yapıldığı Ocak 1971 sonunda politik kavgada kendini taraf saymaktadır.

Milli Güvenlik Kurulu'nun 22 Ocak 1971 tarihli bildirisi, «devrimcilerin imhası»na yeşil ışık yakmış ve bundan sonra olaylar yıldırım hızıyla, gelişmiş Türkiye, 12 Mart 1971 Muhtırasının verilmesinin zorunlu kılındığı bir atmosfere itilmiştir. 12 Mart 1971 Muhtırasının verilmesini haklı (?) gösterir nedenlerin hazırlanışının başlangıcı 22 Ocak 1971 bildirisidir.

HUZUR PLANI...

İçişleri Bakanlığında Önemli İşler Dairesi tarafından valilikler kanalıyla kaymakamlara gönderilen «Huzur Plânı» iskelet sırıtması gibi sırıtıvermiştir. Bu planları içinde bulunduran broşürler, «güvenilir muhtarlar (!)» tarafından köylülere okunacak ve böylece köylere gelen devrimcilerin bizzat köylüler eliyle imhası sağlanacaktı!...

Demirel Biraderler iktidarının Dahiliye Nezaretince bu varakpârelerde şu seçme saçmalar yazılmıştır:

«Bu broşürlerde (ilerici, devrimci sosyalist gençlik) adı altında köylerinize kadar giderek temiz yürekli köylülerimizi tahrik ve anarşik hareketlere teşvik eden suiniyetli şahıs ve kuruluşların asıl maksatlarının ne olduğu gösterilmek istenmektedir. Yıkıcı ve psikolojik propagandalara hedef olan vatandaşların aydınlatılması için bölgeniz merkez ve köylerinde sıra ile güvenilir muhtarlar tarafından bu broşürlerin okunarak vatandaşlarımıza duyurulmasını ve neticesinden bilgi verilmesini önemle rica ederim...»

Bu «Huzur Planı» uyarınca çıkarılan broşürlerde köylere giden devrimcilerin, akıl almaz iftiralarla halkın nazarında küçük düşürülmesine çalışıldığı okunmuştur. Bunlar «Kadının müşterek olmasını isteyen ve Amerika isimli dost (!) ülke ile aramızın açılmasını isteyen» bozguncularmış!

Demirel, 30 Ocak 1971 tarihinde, Millî Güvenlik Kurulu'nun halkı açıktan tehdit eder nitelikteki kararlarına uygun ve paralel «Yeni tedbir kanunlarının Şubat 1971 başında meclislere sevkedileceğini» söylemiş, «Emniyet kuvvetlerinin bazı davranışlarını Cumhuriyet polisinin tümüne mal etmenin doğru olmayacağını, bunları münferit olaylar şeklinde mütalâa etmek gerektiğini» belirterek, şiddet hareketlerinin son 5-6 gün içinde yön değiştirdiğini ileri sürmüş, «Fakat bilinmelidir ki, bütün bunların hakkından gelinecektir. Devletin gücü özün de kimsenin durabileceğini hayal etmemek lâzımdır» demiştir.

Milli Güvenlik Kurulu'nun 22 Ocak 1971 tarihli bildirisi ile AP çetesine «aşırı uç»ları ezme ve terör için yeşil ışık yakmasından hemen sonra Gestapo misili bir vahşice polis harekâtı, SBF de yapılmış ve bizzat İçişleri Nazırı, (Muğlalı toprak ağalarından Menteşezâdelerden) Haldun beyin yönettiği bu harekât, iktidardaki faşizmin bir kanlı marifeti olarak tarihteki yerini almıştır.

YARIN
TAĞMAC'TAN VAHİY

Fehmi Işıklar, DERBY işçileriyle konuşurken görülüyor.

DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar DERBY işçilerini ziyaret etti

DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar önceki gün Lastik-İş Sendikası İstanbul Şubesi Başkanı Niyazi Kuas ile birlikte Derby Lastik Fabrikasını ziyaret etmiş ve işçilerin sorunları ile ilgili görüşmelerde bulunmuştur.

Ziyaret sırasında yapılan sohbet toplantısında Derby işçilerinin görüşlerini alan DİSK Genel Sekreteri, artan fiyatlar ve enflasyon karşısında toplusözleşmelerle edinilen hakların eridiğini de belirtmiş sömürüyü sınırlama savaşımı veren sendikaların bu konuda önlem almada kararlı olduğuna olan inancını tekrarlamıştır. Işıklar, sömürüye ve baskıya karşı verilen savaşımda Derby işçilerini ön saflarda görmek istediklerini belirtmiştir.

DİSK Diyarbakır Bölge Temsilciliğine Sait Aydoğmuş seçildi

DİYARBAKIR (İSTA)

DİSK 10. Bölge Temsilciliği Konseyi önceki gün toplanmış, Bölge Temsilciliğine Sait Aydoğmuş seçilmiştir.

13 Doğu ve Güneydoğu illeriyle sınırlı bulunan DİSK 10. Bölge Temsilciliği Konseyinde konuşan Bölge Temsilcisi Sait Aydoğmuz, sınıf ve kitle sendikacılığının Doğu ve Güneydoğu'da hızla yayıldığını açıklamıştır. Aydoğmuş, sınıf uzlaşmacılığının geriletilmesi zorunluluğuna da değinerek faşizme karşı etkin bir savaşım yürütülmesi gereği üzerinde durmuştur.

DİSK 10. Bölge Temsilciliği Konseyi işçi sınıfının toplumsal, ekonomik ve politik istemleri konusunda bir dizi kararı da oybirliği ile almıştır.

Demokratik Örgütlerden Haberler

TÖB-DER Torbalı Şubesi Genel Kurulu üyelerinin büyük çoğunluğunun katılımı ile yapılmıştır.

TÖB-DER TORBALI ŞUBESİ SEÇİMLERİNİ BİRLİK-DAYANIŞMA GRUBU KAZANDI.

TÖB-DER Torbalı Şubesi Olağan Genel Kurulu'nda yapılan seçimler sonucu Yönetim Kurulu üyeliklerini Birlik-Dayanışma grubu kazanmıştır.

Yeni Yönetim Kurulu üyeliklerine, Hüseyin Ok. Mustafa Demirci, Şeref Akdoğan, Cevat Zeki ve Tayfun Doğan getirilmişlerdir. Genel Merkez Temsilciliğine ise Hasan Hüseyin Göncü seçilmiştir.

İKD EDİRNE ŞUBESİ OLAĞAN KONGRESİ YAPILDI...

İlerici Kadınlar Derneği Edirne Şubesi 1. Olağan Kongresi yapılmış ve kongrede, UDKF'ye katılma, TCK'nun 141. ve 142. maddelerinin kaldırılması ve MHP-Ülkü Ocaklarının kapatılması yolunda çalışmaların sürdürülmesi için karar alınmıştır.

Kongrede yapılan seçimler sonucu Ayşe Yazır, Ümmühan Vardar, Sabahat Engin, Müzeyyen Orhan ve Dilek Günsel Yönetim Kurulu'na seçilmişlerdir.

GENEL MERKEZCE ATANAN HALKEVİ EREĞLİ ŞUBESİ YENİ YÖNETİM KURULU GÖREVİ DEVRALDI.

Halkevleri Genel Merkezince atanan Karadeniz Ereğli Halkevi Şubesi yeni Yönetim Kurulu dün görevi devralmıştır. Eski Yönetim Kurulu üyelerinin istifa etmeleri üzerine Genel Merkezce atanan Yönetim Kurulu Tuncay Yener, Kıymet Yüce, Akın Çamcı, Birsen Viltan, Mehmet Tüfekçi, Aydın Güngör, Aydın Karadağ, Oral Özdağ ve Necdet Yılmaz'dan oluşmaktadır.

Ulaş-İş Sendikası DİSK'e katılıyor

ANKARA, (İSTA)

Ulaş - İş Sendikası'nın 20 Mayıs'ta yapacağı bir genel kurulda DİSK'e katılma kararı alacağı açıklanmıştır. Sendika Genel Sekreteri Yurdal Şenol sendikalarında DİSK'e katılma yolunda ötedenberi büyük bir birikim olduğunu ve bu yönde kendilerinin de çalışmaları olduğunu belirterek, «Genel Kurulda büyük bir ekseriyetle DİSK'e katılma kararı alınacaktır» demiştir.

Hava ve kara ulaştırmasıyla ilgili işyerlerinde örgütlü olan ve 6 bine yakın üyesi olduğu belirtilen Ulaş - İş Sendikası Genel Kurulunun İmar ve İskan Bakanlığı Konferans Salonunda yapılacağı açıklanmıştır.

DER GİM-İŞ Sendikası İlerici Deri-İş'e katıldı

İSTANBUL (İSTA)

Merkezi Çanakkale'de bulunan ve dericilik işkolunda örgütlenen bağımsız Der Gim-İş Sendikası DİSK'e bağlı İlerici Deri - İş Sendikasına katılmıştır.

Çanakkale'de toplanan olağanüstü genel kurulda konuşan Der Gim - İş Sendikası Genel Başkanı Ahmet Ercüment, katılımın işçi sınıfının birliği için önemli bir adım olduğunu vurgulamış, İlerici Deri - İş Sendikasına katılımın sınıfsal görevlerin yerine getirilmesi anlamına geldiğini belirtmiştir. İlerici Deri - İş Sendikası Genel Başkanı Kenan Budak'da genel kurulda yaptığı konuşmada katılmanın önemi üzerinde durmuştur.

Tariş Alkol Fabrikasındaki grev sonuçlandı...

İZMİR

Türk İş'e bağlı Tek Gıda - İş Sendikası'nın toplu iş sözleşmelerinde uyuşmazlığa düşmesi sonucu TARİŞ Alkol Fabrikasında 12 günden beri sürdürmekte olduğu grev önceki gün anlaşma olması nedeniyle kaldırılmıştır.

Sendikanın 85 işçiyle greve başlamasından sonra TARİŞ Alkol Fabrikasında işverenle görüşmeler kesilmemiş, sürdürülmüştür. Parasal ve sosyal yardımlar konusunda anlaşmanın sağlanmasıyla grev kaldırılmış ve toplusözleşme bağıtlanmıştır. İşçilerin ücretlerine iki yıl için toplam olarak 125 lira zam sağlanmıştır. Kıdem tazminatları ise 35 gün olarak belirlenmiştir.

Baysen Yeni-Iz'de görüşmelere başladı

İSTANBUL, (İSTA)

DİSK'e bağlı Baysen İzmit Yeni - İz'de toplusözleşme yetkisini alarak toplusözleşmelere başlamıştır.

Konuyla ilgili olarak açıklamalarda bulunan Baysen yetkilileri Yeni - İz işçilerinin Bağımsız Konut - İş'de örgütlendiklerini Konut - İş'in Baysen'lee birleşmesinden sonra bağımsız TİS - İş Sendikasının üyesi olmadığı halde yaptığı itiraza rağmen Baysen'den koparılamadıklarını belirtmişlerdir. Getirilerek yeni hakları da belirten sendika yetkilileri işyerinde çalışan 150 işçinin disiplin kurulu aracılığıyla işyerindeki denetime katılacaklarını belirtmişler 1 Mayıs'ın toplusözleşmelere geçirileceğini vurgulamışlardır.

Sedef Tersanesi işçileri pasif direnişte...

★ **LİMTER-İŞ SENDİKASI ÜYESİ İŞÇİLERİN PASİF DİRENİŞLERİNİ KIRMAK İÇİN DOK GEMİ - İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI ASLAN SİVRİ VE YANINDAKİ ZORBALAR İŞÇİLERE BASKI YAPMAK İSTEDİLER. ANCAK TERSANEYE SOKULMAYARAK TERSANE ÇEVRESİNDEN UZAKLAŞMAK ZORUNDA KALDILAR...**

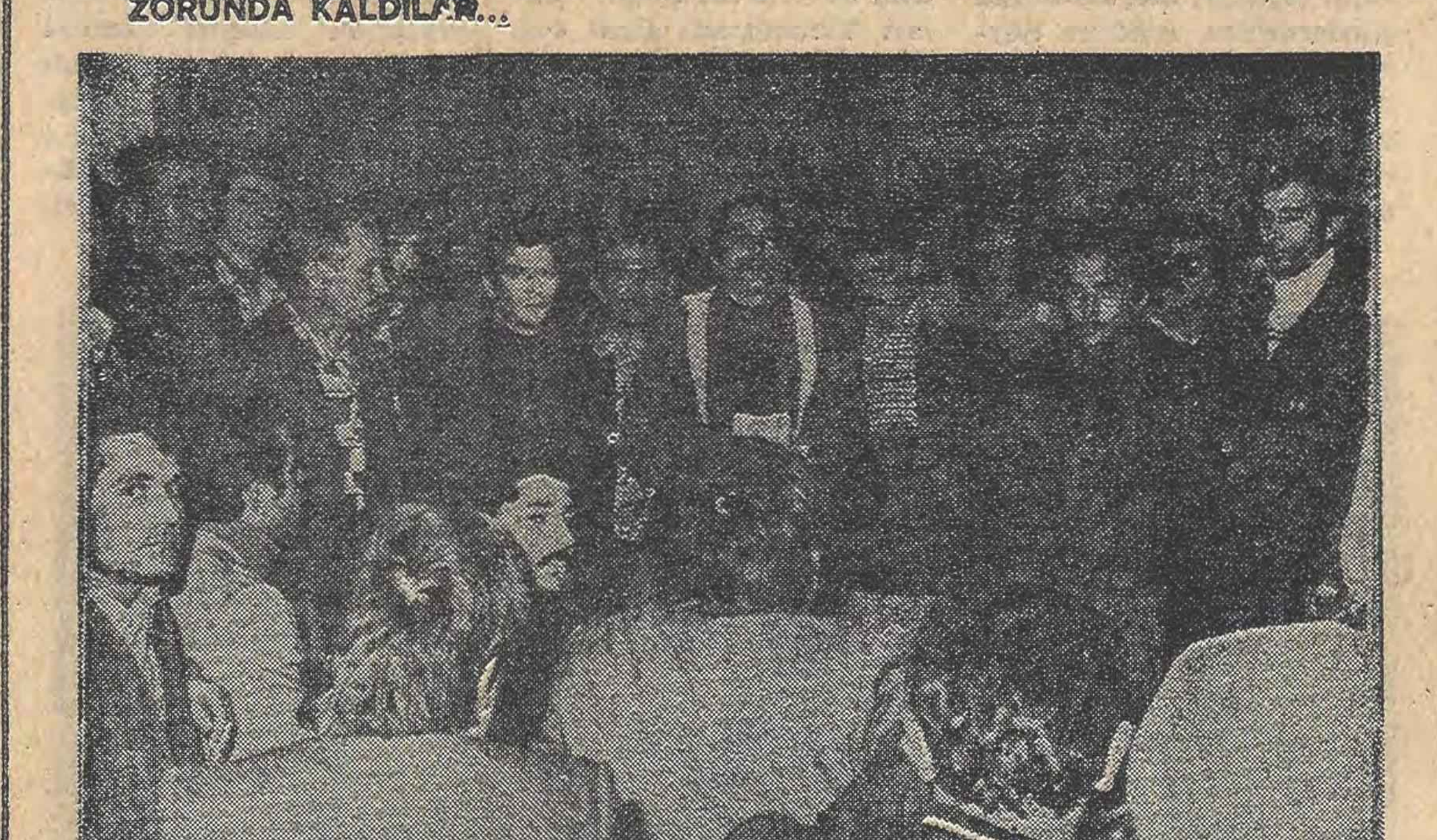

Limter-İş Sendikası üyesi Sedef Tersanesi işçileri sorunları üzerine yapılan bir toplantıda işçilerle konuşan Sendikanın Genel Başkanı Emir Babakuş...

Gebze Dil İskelesinde kurulu Sedef Tersanesi işçilerinin 31 işçi arkadaşlarının işten çıkarılması üzerine başlattıkları pasif direniş sürdürülmektedir.

İşçilerin işten çıkarılmalarını protesto ederek başlattıkları pasif direniş sürerken direnişi kırmak için geldiği bildirilen Türk - İş üyesi Dok Gemi - İş Sendikası Genel Başkanı Aslan Sivri ve yanındaki 30-40 kişilik grubun tersaneye girerek baskı uygulamaya yeltendiği ancak bunda başarılı olamadan gitmek zorunda kaldığı açıklanmıştır. Limter - İş Sendikası yetkilileri Aslan Sivri ve yanındaki zorbaların işçilerin eylemini kırmaya çalıştığını belirtmişler işten çıkarmalarda etkili olan, Dok Gemi - İş Sendikası yöneticilerini eleştirmişlerdir.

Bilindiği gibi Sedef Tersanesinde bir süredir örgütlenme çalışması sürdüren Limter - İş Sendikası yetki isteminde bulunmuştu. Ancak bu arada Türk - İş üyesi Dok Gemi - İş Sendikası ile işverenin toplu işten çıkarmalar düzenlediği açıklanmıştı. Bunun üzerine tersane işçileri baskıları gerçekleştiren Dok Gemi - İş Sendikası yöneticileri ve işvereni kınamak için pasif direniş eylemine geçmişlerdir. İşçilerin direnişe geçmeleri işten atılanların tekrar işe dönmelerini kapsamasının yanında Dok Gemi - İş Sendikası'nı kınamak amacını da içermektedir.

İşçi Sağlığı Kongresi düzenleniyor

Sosyal medikal problemin sağlıklı bilimsel temellere oturtulabilmesi için, Türk Tabipleri Birliği ve bu konudaki çalışmaları yürütmekle görevlendirdiği İstanbul Tabip Odası'nın, Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi ile işbirliğinde, bir İşçi Sağlığı Kongresi düzenlemeyi kararlaştırdığı duyuruldu. 19-21 Ekim 1978 tarihlerinde İstanbul Belediye Sarayı Toplantı Salonunda yapılacak kongre, iş güvenliği, meslek hastalıkları ve iş kazaları konularını içerecek. Kongreye serbest tebliği vermek için en geç başvurma süresinin ise 15 Eylül 1978 olarak belirlendiği bildirildi.

DÜZELTME

17 Mayıs tarihli sayfamızda **Türkiye Yeni Haber - İş Sendikası'nın** İstanbul PTT Başmüdürlüğüne bağlı 4. Nolu PTT Şantiyesindeki yetki sorununun hukuksal olarak çözümlenmesi için İstanbul 3. İş Mahkemesi duruşma tarihini 24 Temmuza ertelediği yanlış çıkmıştır. Duruşmanın 24 Mayıs'ta yapılacağını belirtirken **Yeni Haber - İş Sendikası** yetkililernden ve okurlarımızdan özür dileriz.

SÖMÜRÜYE KARŞI

mehmet baysal

Petrol işkolunda grev hakkı

Ham petrol, çeşitli akaryakıtlar, tabii gaz tasfiyehaneleri, petrol mamulleri, sanayii, gübre fabrikaları, akaryakıt depo ve istasyonları, akaryakıt taşınması ve satışı işleri, 4 nolu petrol işkoluna girmektedir.

Bu işkolunda örgütlü iki önemli sendika bulunmaktadır. Türk-İş'e bağlı Petrol-İş ve DİSK'e bağlı Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası. Ayrıca MC yönetimlerinde MİSK'e bağlı Petrol-Sen Sendikası örgütlendirilmek istenmişse de, işçilerce bu sendika reddedilmiştir.

Bu işkolunda kurulu sendikaların grevleri ise Bakanlar Kurulu kararı ile ekseriyetle ertelenmektedir. Geçtiğimiz 1977 yılı, bir grev erteleme yılı olmuş ve Petrol-İş'in başta TPAO, BP ve SHELL gibi çok uluslu petrol şirketlerine ait işyerlerinde almış olduğu tüm grev kararları önce 30 sonra 60 gün olmak üzere toplam 90 gün MC yönetiminde Bakanlar Kurulu Kararı ile milli güvenliğimiz gerekçesi ile ertelenmişti.

1978 basında Ecevit Hükümeti'nin göreve başlamasından sonra erteleme süresi sona eren çok uluslu petrol şirketlerine ait bu işyerlerindeki uyuşmazlık konusu Çalışma Bakanı Bahir Ersoy ile İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu'nun arabuluculuk girişimleri sonucu giderilmiş ve toplu iş sözleşmesi imzalanmıştı.

Petrol-İş Sendikası ile TPAO işyerleri arasında süren toplu iş sözleşmesi görüşmelerinden ise sonuç alınamaması üzerine, alınan grev ve lokavt kararları, Ecevit Hükümeti döneminde, önce 30 daha sonra da 60 gün olmak üzere toplam 90 gün süre ile Bakanlar Kurulu kararı ile milli güvenliğimiz gerekçesi ile ertelenmişti. Bu erteleme süresi geçtiğimiz günlerde doldu. Uzlaştırma girişimlerinden sonuç alınamadı. Belki yazımızın yayımlandığı gün Petrol-İş TPAO'ya bağlı Batman işyerinde grev uygulamasına başlamış olacaktır.

Yine Petrol-İş Sendikası'nın yetkili Akdeniz Gübre Sanayii işyerinde de anlaşma sağlanmamış grev, Ecevit Hükümeti döneminde önce 30, sonra 60 gün süre ile milli güvenlik, gerekçesi ile ertelenmişti. Erteleme süresi sürerken bugüne değin taraflar arasında anlaşma henüz sağlanamamamıştır.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na bağlı Yarımca ve İskenderun Gübre Fabrikalarında da Petrol-İş Sendikası'nın almış olduğu grev kararı yine Bakanlar Kurulu kararı ile 30 gün süre ile milli güvenliğimiz gerekçesi ile ertelenmiştir. Önümüzdeki günlerde anlaşmanın sağlanamaması halinde Bakanlar Kurulu muhtemelen bu iki grevi yeniden ve son kez erteleme durumunda kalacaktır.

275 sayılı yasanın Bakanlar Kurulu'na tanıdığı milli güvenliğimiz ve memleket sağlığı gerekçesi ile grev erteleme hakkı, uygulamada sürekli olarak amacı dışında kullanılmaktadır? Bakanlar Kurulu'nun bazı grev erteleme kararlarında Danıştay'dan geri dönmektedir.

(Devamı 7. Sayfa'da)

CGT'NİN TÜRKİYELİ İŞÇİLER İÇİN YAYINLADIĞI «İŞÇİNİN GÜCÜ» ADLI GAZETE «CGT VE DİSK İLİŞKİLERİ» ÜZERİNE YAZDIĞI YAZIDA YÜRÜYÜŞ DERGİSİNİN YAPTIĞI YAYINI ELEŞTİRDİ...

"CGT VE DİSK İLİŞKİLERİNİN ZEDELENMESİNE OLANAK TANINMAYACAK"

Haftalık «Yürüyüş» dergisinin 157. sayısında DİSK hakkında **Fransa Genel İş Konfederasyonu (CGT)**'nun görüşleri olduğu belirtilen bir yazı yayınlanmıştı. Ancak CGT bu yazının CGT'nin görüşlerini yansıtmadığı; yayınlanan yazıyla DİSK ile CGT arasındaki ilişkilerin bozulmayacağı açıklandı. **CGT Yürütme Kurulu Üyesi ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Gilbert Julius**, Türk Haberler Ajansı'nın basına ilettiği haber üzerine Tecrüman Gazetesine de bir tekzip göndermiş, yazının Belçika'da yayın yapan «İnfo-Türk Ajansı»ndan alındığını ve yalnızca CGT militanlarını bilgilendirmek amacıyla yayınlanan CGT bülteninde yeraldığını açıkladı. Julius daha sonra Yürüyüş dergisine tekzip göndermiş ve tekzip derginin 162. sayısında yayınlanmıştır.

Bu arada Fransa'da çalışan Türkiyeli İşçiler için yayınlanan Türkçe «İşçinin Gücü» adlı CGT'nin yayın organında «CGT-DİSK İlişkileri» başlıklı konuyla ilgili bir yazı yayınlandı. Yazıyı aynen aktarıyoruz.

★ **«CGT'NİN DİSK HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİNİ «İNFO - TÜRK AJANSI»YLA BÜTÜNLEŞTİRMEK GERÇEKLERİ TAHRİF ETMENİN ÖTESİNDE, ART NİYETLER TAŞIDIĞININ AÇIK BİR ÖRNEĞİDİR. KENDİ GÖRÜŞLERİNİ CGT'YE MALETMEYE ÇABALAMAK KENDİ GERÇEK AMAÇLARINI YANSITMAKTAN BAŞKA BİRŞEY OLMAZ. YOKSA CGT VE DİSK'İN GELİŞEN İLİŞKİLERİ VE KARŞILIKLI İŞBİRLİĞİNE KİMSENİN ZARAR VERMESİNE İMKAN BIRAKMAYACAKTIR.»**

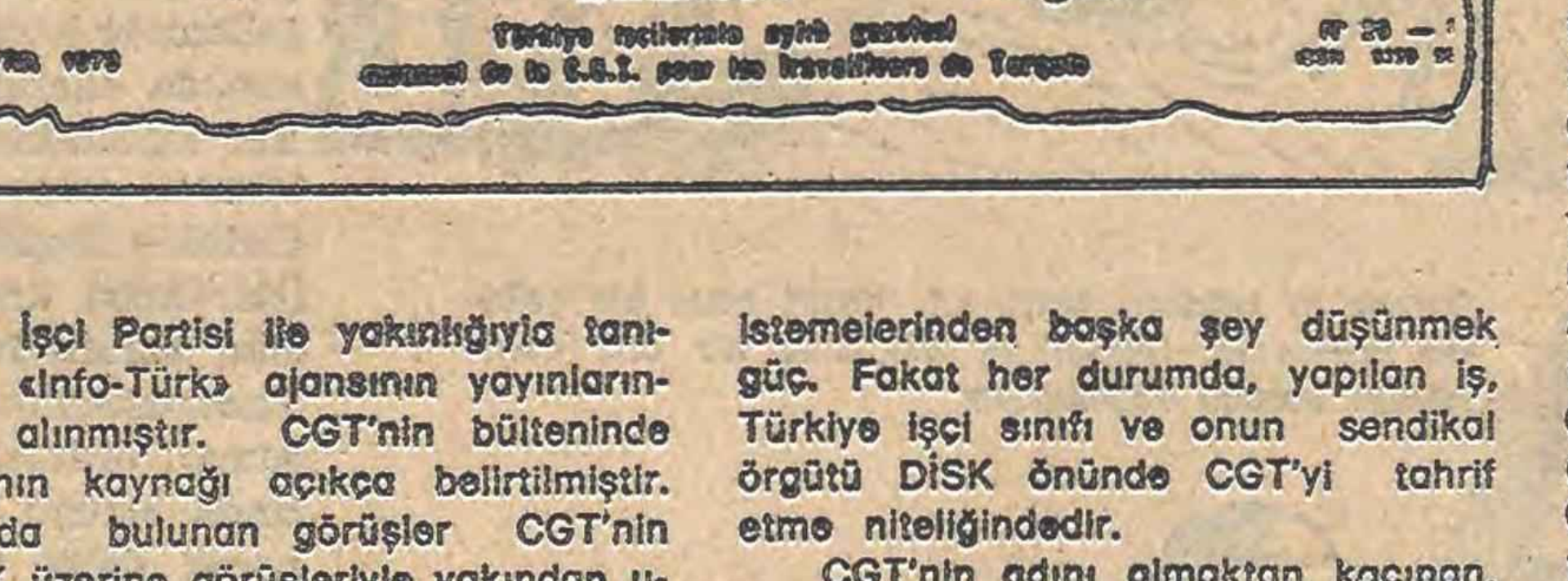

işçinin gücü
birlikten doğar!

«Türkiye'de yayınlan «Yürüyüş» dergisi, «Tercüman» ve «Sabah» gazeteleri», DİSK üzerine birtakım görüşleri CGT'ye mal etmek istediler.

«Yürüyüş» te çıkan «CGT: DİSK Anarko sendikalizme sürüklendi» başlıkla yazıya dayanarak, Türk Haberler Ajansının verdiği haber Tercüman'da «Fransanın en büyük sendikası DİSK'in eski yönetimini suçluyor», Sabah gazetesinde ise, «DİSK anarşi ve sendikacılığı bir arada yürütüyor» şeklinde çıktı. Haberler CGT'nin uluslar arası bültenini kaynak göstererek CGT'nin görüşleri gibi sunulmak istendi.

CGT'NİN BÜLTENİ

CGT'nin uluslararası bülteninde böyle bir yazı, kaynağı belirtilerek yer almıştır. Bu basın bülteni CGT'nin görüşlerini yansıtmaz. Çeşitli basın ve yayın organlarından derlemeler yaparak, kimin ne düşündüğünü CGT'nin kendi elemanlarına iletir. Bu bültende çeşitli yayınlardaki görüşler hatta CISL (Uluslararası Hür sendikalar Konfederasyonu) görüşleri veya Giscard Hükümetinin yeni-sömürgeci görüşleri bile zaman zaman yeralır.

HABERİN KAYNAĞI

Bu basın bülteninde çıkan söz konusu yazı. Belçikada bulunan ve Türkiye İşçi Partisi ile yakınlığıyla tanınan «İnfo-Türk» ajansının yayınlarından alınmıştır. CGT'nin bülteninde yayının kaynağı açıkça belirtilmiştir. Yazıda bulunan görüşler CGT'nin DİSK üzerine görüşleriyle yakından uzaktan alakalı olmayıp «İnfo-Türk ajansı»nın kendi görüşleridir.

KİME HİZMET?

İlk kez haberin yayınladığı «Yürüyüş» dergisi Belçika'daki «İnfo - Türk ajansı» gibi TİP'e yakınlığıyla tanınır.

«İnfo-Türk ajansı»nın görüşlerini CGT'nin görüşleri gibi sunmak isteyen «Yürüyüş» dergisinin bir takım ufak hesaplarına CGT'yi alet etmek istemelerinden başka şey düşünmek güç. Fakat her durumda, yapılan iş, Türkiye işçi sınıfı ve onun sendikal örgütü DİSK önünde CGT'yi tahrif etme niteliğindedir.

CGT'nin adını almaktan kaçınan, Almanya'daki basımıyla Avrupa ve özellikle Fransa'da faşist ve gerici güçlerin fikir öncülüğünü yapmaya çalışan Tercüman gazetesi ise ilk kez CGT'den «Fransa'nın en büyük sendikası» olarak söz etmektedir. CGT'nin Fransa'da verdiği mücadeleden tek kelime bile bahsetmeyen, yayınlarında sürekli DİSK'e saldıran bu gazetenin, bu yazıyı yayınlamakta hangi amaçlar taşıdığı herkesçe malumdur.

CGT, YAZI HAKKINDA NE DÜŞÜNÜYOR?

«İnfo-Türk ajansı»nda yayınlanan yazı, DİSK'in eski yöneticilerine bir saldırı görünümü altında, Türkiye işçi sınıfının sınıf temeli üzerinden mücadele veren tek sendika örgütü DİSK'in bizzat kendisine saldırmaktadır.

Yazı aynı zamanda Türkiye işçi sınıfının ve DİSK'in Tırmanan faşizme karşı, hakları ve özgürlükleri için verdiği mücadeleye saldırmakta ve bu mücadele hakkında küçümseyici, çarpıtıcı bir takım görüşler öne sürmektedir. Avrupadaki sendikal ve demokratik örgütlerle DİSK'in gelişen ilişkilerini zayıflatmaya yönelik nitelikler de taşımaktadır. Yazıda ileri sürülen görüşler, işçi sınıfının sendikal mücadelesini geliştirici, güçlendirici olmaktan çok uzak, onu zayıflatmaya yöneliktir.

CGT-DİSK İLİŞKİLERİ

CGT. DİSK ile ilişkilerinin gelişmesinden, güçlenmesinden, yeni boyutlara ulaşmasından yanadır.

Sözkonusu yazının CGT'nin görüşlerinden çok uzak olduğu, CGT-DİSK ilişkilerine de bir göz atıldığı takdirde açıkça görülür. CGT-DİSK arasında «Fransa'daki Türkiyeli göçmen işçiler» üzerine bir anlaşma 1977 Yılında her iki konfederasyon tarafından imzalanmıştır. CGT her fırsatta DİSK'in, sendikal ve demokratik hak ve özgürlükler için verdiği mücadelede somut desteğini ihmal etmemiştir. DGM'lere karşı direnişler, 1 Mayıs gösterileri... Bu somut dayanışmanın örneklerinden sadece bir kaçıdır. Aynı dayanışma iş kollarındaki federasyonlar arasında da her geçen gün dah da gelişmektedir. Son olarak Maden-İş'in MESS'e karşı direnişinde CGT'nin metalurji federasyonu maddi ve manevi desteğini iletmekten kaçınmamıştır.

CGT'nin DİSK hakkındaki görüşlerini, «İnfo-Türk ajansı» görüşleriyle birleştirmek gerçekleri tahrif etmenin ötesinde, art niyetler taşıdığının açık bir örneğidir. Kendi görüşlerini CGT'ye mal etmeye çabalamak kendi gerçek amaçlarını yansıtmaktan başka bir şey olamaz. Yoksa CGT ve DİSK'in gelişen ilişkileri ve karşılıklı iş birliğine kimsenin zarar vermesine imkan bırakılmayacaktır.»

Savcı Balıkesir'de

(Baştarafı 1. Sayfa'da) tür. Balıkesir Necati Eğitim Enstitüsünde faşistler, ilerici öğrencilere saldırmışlar, bir öğrenciyi falçata ile delik deşik ederek öldürmüşlerdir. Olayda 3'ü ağır 11 kişi yaralanmış, 16 faşist gözaltına alınmıştır. Ayrıca Ankara'da faşistler Hacettepe Üniversitesine «İnfaz Listesi» asmışlardır. Listede 9 ilerici öğrencinin adları yazmaktadır. Bu arada çeşitli illerde patlamalar olmuştur. Konya'da 19 Mayıs gösterilerinin yapılacağı stada tahrip gücü yüksek iki patlayıcı madde atılmıştır.

Öte yandan 16 Mart'ta İstanbul Üniversitesi'nde 7 öğrencinin ölümü, 40 öğrencinin yaralanması ile sonuçlanan katliamın sorumlusu olduğu gerekçesi ile 10 gün önce Elazığ'da yakalanarak gözaltına alınan Sıtkı Polat adlı faşist, sevkedildiği mahkemede tutuklanmıştır.

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencisi olduğu bildirilen Sıtkı Polat'ın ülkücü faşist olduğu, Erzurum ve Elazığ'da faşist eylemlerde bulunduğu öne sürülmüştür.

BALIKESİR

Balıkesir Necati Eğitim Enstitüsünde gece öğrenimi yapan öğrenciler arasında meydana gelen çatışmada bir öğrenci ölmüş, biri öğretmen olmak üzere 11 kişi de yaralanmıştır.

Balıkesir Cumhuriyet Savcısı **Vasıf Ersoy**, yaptığı açıklamada, ölen öğrenci **Naver Engin**'in, okulun birinci sınıfında okuduğunu, falçata ile delik deşik edilerek kanlar içerisinde bırakıldığını söylemiş, 16 kişinin gözaltına alındığını, bir kişinin de arandığını söylemiştir.

Sosyal Sigortalar ve Devlet Hastanelerinde tedavi altına alınanların kimlikleri belli olanlar şunlardır:

Mustafa Biber, Muzaffer Namlıkul, Tufan Boduroğlu, Hüdai Kurtoğlu, Hasan Oğuz, Nebil Korkmaz, Haşim Değer, Ali Ulutürk.

Öteyandan, okul idaresi olaylar nedeniyle öğrenime pazartesi gününe dek ara verildiğini açıklamıştır.

★ İstanbul Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi'nde daha önce 22 Mayıs tarihine dek ara verilen öğrenim, 30 Mayıs tarihine kadar tekrar uzatılmıştır.

★ İstanbul Teknik Üniversitesi Maçka Maden Fakültesi'nde okuyan Murat Satır adlı bir öğrenci Beşiktaş Hüsrev Gerede Caddesinde yürürken, kimlikleri belirsiz kişilerin yaylım ateşi altında kalmış ancak yaralanmadan kurtulmuştur.

İDMMA ÖĞRENCİSİ NUHOĞLU'NUN CENAZESİ TOPRAĞA VERİLDİ.

İSTANBUL

★ Gaziantep Öğrenci Yurdu'na önceki gece kimliği saptanamayan kişilerin açtığı ateş sonucu ölen Erdal Nuhoğlu adlı öğrencinin cenazesi dün İstanbul'da toprağa verilmiştir.

ANTALYA

Antalya Aksu Eğitim Enstitüsünde dün çıkan olaylarda biri tabanca kurşunu ile ölmek üzere 4 öğrenci yaralanmış ve okulun bir bölümü faşistler tarafından işgal edilmiştir.

Alınan bilgiye göre, Aksu Eğitim Enstitüsü Öğrencileri Kültür ve Dayanışma Derneği üyesi öğrenciler yasal izin alarak dün saat 13.00 sıralarında bildiri dağıtırlarken faşist bir grup öğrenci ve halktan bazı kişilerin taş ve silahlı saldırısına uğramışlardır. Saldırı sırasında bir öğrenci ayağından kurşunla, 3 öğrenci de taş ve sopalarla çeşitli yerlerinden yaralanmışlar ve Antalya Devlet Hastanesinde tedavi altına alınmışlardır. Bu arada Kültür ve Dayanışma Derneği üyesi öğrencilerden bir grup şehre gelirken yeniden saldırıya uğramış, öğrencilerin bulunduğu otobüste önemli hasar meydana gelmiştir. Saldırıyla ilgili 8 kişi gözaltına alınmıştır.

ANKARA

☆ Hacettepe Üniversitesinde faşistlerin Tıp Fakültesi anfisinin kapısına 9 ilerici öğrencinin isimleri bulunan bir infaz listesi astığı açıklanmıştır. Öğrenciler Tıp Fakültesi dönem 11 anfisinin kapısına asılan **«OYYAR 1 — İnfaz Listesi»** imzalı kağıdı üniversite yetkililerine ve polise teslim etmişlerdir. Öğrenildiğine göre listede ismi bulunan öğrenciler üniversitenin değişik fakültelerinde öğrenim görmektedirler. Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrenci Derneği liste asılması olayından sonra yaptığı açıklamada okul yönetiminin tutumunu kınamışlar yöneticilerin ilerici öğrencilere ceza yağdırırken okula saldırılar düzenleyen faşistler konusunda hiçbir girişimde bulunmadıklarını belirtmişlerdir.

ZAYİ

İstanbul Barosundan aldığım 7954 No.lu Baro kimliğimi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisi hükümsüzdür.

İ. Hakkı KARACA
(Po: 502)

GENEL KURUL

Derneğimizin olağan genel kurul toplantısı 31.5.1978 günü saat 12.00'de Cihangir İş hanı kat: 4 Ortabayır adresinde yapılacaktır. Nisap temin edilemediğinde aynı yer ve saat'te 4.6.1978 günü yapılacaktır.

Üyelere duyurulur

**Kâğıthane Berber
ve Kuaförler Derneği
İdare Heyeti**

GÜNDEM:

1 — Açılış ve saygı duruşu,
2 — Divan seçimi,
3 — Faaliyet raporlarının okunması,
4 — Raporların ibrası,
5 — Dilekler,
6 — Kapanış

Po: 504

ILAN

İskenderun Akdeniz Vergi Dairesi Müdürlüğünden

İskenderun Arsuz (Uluçınar) bucağı ışıklı köyü mevkinde bulunan ve maden dairesinde Ar-1411 numara ile kayıtlı krom sahasının işletme ruhsat hakkı 15.000.— lira bedel üzerinden yine aynı yerde olup 11630 İT 9034 numara ile sicilli krom sahasının ruhsat hakkı 1.100.000.— TL. bedel üzerinden ödenmeyen devlet hakkından dolayı 24.5.1978 Çarşamba günü İskenderun Akdeniz Vergi Dairesi Müdürlüğü odasında satış komisyonu huzurunda saat 15.00 - 16.00 arası ayrı ayrı satışa çıkarılacaktır.

İhaleye iştirak etmek isteyenler 6183 sayılı yasanın 10/1-4 fıkralarında belirtilen teminatı İskenderun Malmüdürlüğü veznesine yatırarak makbuzun ihale sırasında Satış Komisyonuna ibraz etmeleri gerekir. Teminat değeri 77.500.— TL. ve 1.125.— liradır.

Maden sahası rezerv yönünden zengin olup ulaşım yönünden müsaittir.

İlk satış gününde verilen en yüksek pey mühammen bedelin %75 olan 825.000.— ve 11.250.— TL. dan daha düşük olursa satış 31.5.1978 Çarşamba günü aynı yer ve aynı saatte ihale edilecektir.

Daha geniş bilgi almak ve şartnamesini görmek isteyenler Vergi Dairemize baş vurabilirler.

İskenderun Akdeniz Vergi Dairesi Müdürlüğü
(Basın 15541 — 357)

Uluslararası bankalar

(Baştarafı 1. Sayfa'da) dolduğu halde ödenmeyen **toplam 2 milyar dolarlık borcunun** vadesinin yeni bir **«Borçlandırma Programı»** gereğince 1985 yılına kadar uzatılmasını ve ayrıca, Avrupa para piyasasından Türkiye'ye 500 milyon dolar civarında yeni bir kredi sağlanmasını kararlaştırmıştır. Uluslararası bankaların bu yöndeki çalışmalarını haziran ayı içinde tamamlayacakları öğrenilmiştir.

Edinilen bilgiye göre, ABD'li **City Bank, Chase Manhattan ve Morgan Duaranty**, İngiliz **Barclays**, Alman **Dresdner Bank ve Deutsche Bank** ile İsviçre'nin **Swiss Bank Cor poration ve Swiss Union Bank**'dan oluşan **«Bankalar Konsorsiyumu»** Türkiye'nin mevcut borçları için yeni bir ödeme programı hazırlamıştır. Bu program mayıs ayı sonuna kadar Türkiye'nin borçlu olduğu toplam 220 civarındaki büyüklü - küçüklü bankanın onayına açılacaktır. Bu arada koordinasyon grubunun hazırlamaya başladığı **«Türkiye'nin bugünkü ve gelecekteki ekonomik durumuyla»** ilgili bir dökümanı incelemek üzere bu bankalara sunacağı da öğrenilmiştir.

AP Vergi

(Baştarafı 1. Sayfa'da) iktidar partisiyle anlaşmaya varmaları halinde vergi yasalarını engellemeyeceklerini açıklamıştır.

İlhan Ersoy, vergi tasarıları konusunda şunları söylemiştir:

«Hükümet ve özellikle hükümeti teşkil eden en büyük parti CHP yöneticileriyle anlaşırsak, vergi tasarılarını engellememiz söz konusu olmaz. Gelsinler oturup, vergilerin meclislerde görüşülmesi için belirli bir süre ayırıp yalnızca, onları tartışalım. Bizim de önerilerimiz var, taleplerimiz var. Onlar da dikkate alınırsa vergileri engellememiz düşünülemez. Belki bu durumda vergileri millet lehine döndürebiliriz.»

AP Grup Başkanvekili İlhan Ersoy, yapılan son Danışma Kurulu toplantısında, 44 teklif ve tasarının gündemde sıralanmasını muhalefet partileri olarak kabul ettiklerini belirtmiş, ancak hükümetce getirilen bazı tasarıların CHP'li yöneticiler tarafından gündeme getirilmek istenmesi üzerine anlaşma sağlanamadığını bildirmiştir.

Ersoy, Yetki Yasası, bazı maddelerin devletleştirilmesini öngören tasarı ve disiplin suçlarına ilişkin teklife karşı olduklarını bildirmiştir. Ersoy, disiplin suçlarına ilişkin teklifin tümüne karşı olmadıklarını, ancak hakim ve askeri suçların yasanın kapsamına alınmasına karşı olduklarını söylemiştir.

Yılmaz

(Baştarafı 1. Sayfa'da) şiklikleri açıklamış, komisyonda görüşülen Vergi Tasarısının şimdiye kadar TBMM'ye sunulan tasarılardan en belirgin özelliğinin vergi yükü adaletsizliğini gidermeye yönelik olduğunu söylemiştir.

Yılmaz Alpaslan, dün düzenlediği basın toplantısında, kamu kurumları tarafından yaptırılan sosyal konutlar ile gecekondulardan vergi alınmayacağını belirtmiş, Bütçe Plan Komisyonu oto lastiği, oto yedek parçası, buzdolabı, çamaşır makinesi, elektrik süpürgesi, fırın radyo, çakmak ve saat gibi yaygın tüketim mallarının tasarıdan çıkartılarak işletme vergisine tabi tutulmamamasını kararlaştırdığını açıklamıştır.

Bütçe Plân Komisyonu Başkanı **Yılmaz Alpaslan**, tasarının neler getirdiği konusunda şöyle konuşmuştur:

«Ücretlilere uygulanan özel indirim tutarı aylık 1500 liradan 2850 liraya çıkartılmıştır. Böylece, genel indirim ve prim kesintileri de dikkate alındığında bekâr bir ücretli esas alınarak asgari ücret vergi dışı bırakılmıştır. 30 bin liralık yıllık gelirde alınan vergi 7125 lira iken bu tasarı ile 4250 liraya inmektedir.

Getirilen yenilikler topluca değerlendirildiğinde aylık ücretin ortalama 4 bin lira dolayında bir bölümün vergi dışı kaldığı görülmektedir. Asıl ücretin dışındaki yan gelirlerin yani, fer'i ücretin ayrı vergiye tabi tutulan bölümü komisyonumuzdan 60 bin liradan 80 bin liraya çıkartılmıştır.

Tasarı ile, işyeri değerini 120 bin liraya yükseltmiştir. Küçük çiftçi muafiyet sınırını 60 bin liradan 80 bin liraya çıkartılmıştır. Ayrıca, yıllık üretimleri 500 bin liranın altında olanlar defter tutmayacaklardır.

ZAYİ

G.S.M.Y.O.'dan 1976 - 77 döneminde aldığım İ.E.T.T. ve kimlik kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.

Yılmaz ÖZEL
(Po: 501)

Kipriyanu

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Kıbrıs'ta Birleşmiş Milletler'in güvenlik gözetiminde bulunmasını kabul edebileceğini de ifade eden Kipriyanu, **«Kıbrıs Türkleri'nin kendilerini güvenlik içinde duymamalarından doğan bir sorunun varlığına hiç bir zaman inanmadım. Ama gene de Ada'nın tümüyle silahsızlandırılmasına ve nüfus oranlarına göre Türk ve Rum'lardan kurulu bir polis örgütünün kurulmasına, ayrıca Birleşmiş Milletler polisinin de gerekli olduğu sürece görev görmesine karşı değilim»** demiştir..

Kipriyanu basın toplantısında ayrıca, Kıbrıs sorununun çözümlenmesi için Birleşmiş Milletler yada Güvenlik Konseyi çerçevesinde uluslararası bir toplantı düzenlenmesini istemiştir.

Waldheim

(Baştarafı 1. Sayfa'da) **Jimmy Carter'e, gerekli bulduğunda Nötron Bombasının yapımına karar verme özgürlüğünü verdiği belirtilmektedir.**

Bilindiği gibi ABD Kongresinin 22 üyesi Temsilciler Meclisi'ne bir bildiri sunarak Nötron Bombasının ya saklanmasını istemişlerdi.

WALDHEİM'İN RAPORU

Öteyandan önümüzdeki hafta başlayacak olan Birleşmiş Milletler Özel Genel Kurulu için bir rapor hazırlayan Genel Sekreter Kurt Waldheim, Nötron Bombasının ve daha başka gelişmiş toplu kırım silahlarının üretiminin anlamsız olduğunu belirtmiştir. Waldheim'in raporunun, bölgesel silahsızlanma konularında Birleşmiş Milletlere üye ülkelerin önerilerini de kapsadığı bildirilmektedir.

19 Mayıs ve Gençlik

(Baştarafı 8'de) Üniversite sınavlarına katılan 358 bin gencin 320 bini açıkta kalmıştır. Binlerce gencimiz sigortasız, iş güvenliğinden ve iş güvencesinden yoksun olarak çalıştırılmakta, sömürülmektedir.

Gençliğe «bahşedilen» 19 Mayıs'ın 59. yılının kutlandığı bu günlerde, gençliğin çözüm bekleyen sorunları daha da can alıcı hale gelmiştir. Bu sorunların en önemlisi can güvenliğidir.

Gençlerin kanıyla kurulan Cumhuriyet, gençlerin kanı canı bahasına kazanılan ulusal bağımsızlık, gençlerin kanı canı, yaşamı üzerine kurulan bu düzen, gençliğe yarım yüzyılı aşkın süredir, acı, sömürü, ölüm, işsizlik, okulsuzluk getirmiştir. Bu koşullarda kutlanacaktır 19 Mayıs 1978. Ve belki tam o gün bile, birçok genç yurdun dört bir yanın da faşist kurşunlara hedef olacaktır.

Ama yine de bir umut, bir ışık vardır 19 Mayıs 1978'de. Bu umut, bu ışık, gençliğin kazanmış olduğu bilinç; bu düzenin, bu yaşamın kader olmadığı bilinci ve anti - emperyalist, anti - faşist savaşımı sonuna kadar sürdürme kararlılığıdır.

DDGF Temsilcisi:

(Baştarafı 1. Sayfa'da) **Sökücü**, kongrenin Türkiye gençliğinin dünya ilerici gençlerinin ayrılmaz bir parçası olduğunu gösterdiğini söylemiştir. DDGF Temsilcisi **Carlos Silva** İGD'nin Türkiye gençliğinin öncü örgütü olduğunu belirtmiş ve Türkiye'de bulunmalarının varolan faşizm tehlikesine karşı Türkiye gençliği ve halkıyla dayanışmalarının göstergesi olduğunu, Polonya Sosyalist Gençlik Örgütü temsilcisi **Janusz Witezak**, İGD'nin temsil ettiği yolun, tüm dünya gençliğinin temsil ettiği yolla aynı çizgide bulunduğunu, Federal Almanya Sosyalist İşçi Gençlik Birliği Temsilcisi **Warner Stürmann** ise Genel Kurula katılmasının, Türk ve Alman gericiliğine karşı ortak amaçlar için verdikleri mücadeleyi simgelediğini belirtmişler, Danimarka DKU Temsilcisi **Per Nielsen** de Türkiye ve Danimarka ilerici gençliğinin mücadelesinin aynı amacı taşıdığını, Fransa Komünist Gençlik Örgütü temsilcisi **Patrice Dauwin** ise, TRT'nin Genel Kurul çalışmalarını vermemesini ve bazı yabancı konuklara hükümetin vize vermemesini hayretle karşıladıklarını belirtmiş, «Türkiye'de demokrasinin yerleşmesi için daha çok şey yapılması gerekiyor» demiştir.

İGD Genel Başkanı Ahmet Muhtar Sökücü, Genel Kurulun gençliğin akademik, demokratik ve politik istemlerini dile getiren uluslararası bir forum olduğunu, bunun da tüm ulusal ve uluslararası demokrasi güçlerinin katılımıyla ispatlandığını belirtmiş, Genel Kurulun gençliğin örgütlü savaşımında ileri bir atılım olacağına inandığını ifade etmiştir. Genel Kurula katılan DDGF temsilcisi ise şunları söylemiştir:

DDGF temsilcisi Carlos Silva: «DDGF temsilcilerinin İGD'nin Genel Kuruluna katılması her şeyden önce Türkiye gençlik hareketinin bir başarısıdır. Ve aynı zamanda tüm ilerici güçlerin de başarısıdır. Bu, aynı zamanda DDGF'nin 250 üye örgütü arasına katılan İGD'nin bu katılımının önemli nedenleri vardır. Birincisi İGD'nin Türkiye ilerici gençliğinin öncü örgütü olması ve emperyalizme, ırkçılığa, sömürgeciliğe karşı ön safta mücadele etmesidir. İGD Federasyonumuza girmekle barış için savaşım veren dünya ailesinin de içine girmiştir. Bizim burada bulunmamızın bir nedeni de Türkiye'de var olan faşizm tehlikesine karşı, ilerici gençlik ve Türkiye halkıyla dayanışma için de olduğumuzu iletmektir. Genel Kurul boyunca edindiğim izlenim şudur: Faşizme karşı bu kadar sıcak bir savaşım veren Türkiye ilerici gençliği ve onun temsilcisi İGD'nin bu savaşımı çok anlamlı ve sevindiricidir. Türkiye'de böyle güçlü bir örgütün olması Federasyonumuza da güç katacaktır.»

Ecevit

(Baştarafı 1. Sayfa'da) **şünmek bile son derece zordu. Türkiye'nin ivedi ithal gereksinimlerini karşılıyabilmek ve fabrikalarının duran veya duralayan çarklarını yeniden döndürebilmek, düşen üretimini yeniden yükseltebilmek, düşen ihracatını yeniden arttırabilmek ve olağanüstü boyutlara varan işsizlik oranını sosyal açıdan sakıncasız bir düzeye indirebilmek için, olağanüstü çaba göstermek ve bir takım özverilere, fedakârlıklara ulusça katlanmak zorundayız.**

Türkiye'nin ekonomik ve mali sorunlarının çözümüne katkıda bulunmak üzere sağlayabildiğimiz dış olanaklar, bizim içeride ekonomik ve mali alanda almakta olduğumuz, almaya giriştiğimiz önlemlerin uyandırdığı saygı dolayısıyladır. Onun için, bir bölümü yeni yasalarla kesinlik kazanabilecek olan bu önlemleri süratle uygulamaya koymamız gerekir»

Başbakan **Bülent Ecevit**, Türkiye'nin kendi savunma araç ve gereçlerini ambargonun kalkmayacağı olasılığına dayanarak sağlamasını daha gerçekçi bulduğunu belirtmiş **«Kalkarsa elbette bu bazı ferahlıklar ve rahatlıklar sağlayabilir, ama kalkmazsa da o ambargonun altında ezilmeyecek bir Türkiye oluşturmak ve Türkiye'nin ambargo baskısı altında ezilmeyecek bir devlet olduğunu kendi kendimize ve dünya'ya kanıtlamak zorundayız bunu yapabileceğimiz inancındayım.»**

Ecevit Türkiye'nin NATO ile ilgili tavrının bir ölçüde de olsa Amerikan ambargosundan etkilendiğini belirtmiş ve **«olaylar geliştikçe Türkiye'nin bu durumu ve bazı adımlar atma zorunda oluşu dünya'da ve müttefikleri arasında daha iyi anlaşılmaktadır»** demiştir.

AP ve MHP

(Baştarafı 1. Sayfa'da) lefetlerini sertleştirmek için yeni yöntemler izlemeye başladıkları, bu nedenle kitlesel eylemlere hazırlandıkları bildirilmektedir. AP ve MHP'liler bu amaçla bir yandan çeşitli mitingler düzenlemekte diğer yandan da güdümlerindeki sendikaları kamu kuruluşlarında greve gitmeye hazırlamaktadırlar. Öğrenildiğine göre Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonunun AP'li yöneticileri de 6 Haziran'da 67 ilde birden mitingler yapma kararı almışlardır.

AP'liler ve MHP'liler mitinglerine katılımın artmasını sağlamak için geniş kampanyalar yürütmekte, bu arada MHP'liler Doğu Anadolu bölgesinde geniş çapta tahriklere girişmiş bulunmaktadırlar.

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonun 11'nci Bölge Temsilciliği ile TÖB-DER, TÜM - DER ve Halkevleri Erzurum şubeleri dün yaptıkları ortak açıklamada Erzurum'da büyük bir terör yaratıldığını belirtmişler, Erzurum Atatürk Üniversitesi ile Kâzım Karabekir Eğitim Enstitüsünün iki haftadan beri komandoların işgali altında bulunduğunu bildirmişlerdir. Bazı derneklere bomba konulduğu söylentilerinin yayılarak Erzurumluların tahrik edilmekte olduğu da kaydedilmiştir.

GREV HAZIRLIKLARI

Öteyandan AP ve MHP'li yöneticilerinin bulunduğu bildirilen bazı sendikaların da kamu kuruluşlarında grevlere gitmeye hazırlandıkları söylenmektedir. Aralarında Maden Federasyonu, Tes - İş, Tek Ges - İş, Tez Büro - İş ve Çelik - İş Sendikalarının bulunduğu bildirilen 6-7 sendikanın çeşitli bahaneler ortaya sürerek sıra ile önümüzdeki günlerde çeşitli grevler başlatacakları öğrenilmiştir.

Söz konusu sendikaların ardarda gidecekleri grevler sonucu hükümetin çok güç durumda kalacağı belirtilmektedir.

Bakanlar

(Baştarafı 1. Sayfa'da) daşının vermiş oldukları Bakanlar Kurulu üyeleri hakkında gensoru açılmasını isteyen önergenin gündeme alınması reddedilmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı ve kurumlarında partizanca faaliyetler olduğunun, Milli Eğitimin millilikten çıkarılmakta bulunduğunun örnekler verilerek ileri sürüldüğü önergenin gündeme alınıp alınmaması görüşmelerinde önerge sahipleri adına bir konuşma yapan Süleyman Demirel, Milli Eğitimin saptırılmaya çalışıldığını iddia etmiştir.

MSP Grubu adına Hasan Seyithanoğlu'nun, MHP Grubu adına Nevzat Köseoğlu'nun, CHP Grubu adına da Hayrettin Uysal'ın sözaldıkları görüşmelerden sonra, önergeyi cevaplandırmak üzere kürsüye gelen Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur, öğrenciler ile öğretmenler arasında barış sağlamayı amaçladığını ve bu savaşı sonuna kadar sürdürmekte kararlı olduğunu açıklamıştır. Uğur, öğrencilerin, «bu hükümet değişecek, biz geleceğiz» diyerek bazı çevrelerce kışkırtıldığını da belirtmiştir.

Daha sonra yapılan oylamada, gensoru önergesinin gündeme alınması 193'e karşı 224 oyla reddedilmiştir.

SÖMÜRÜYE KARŞI

mehmet baysal

Petrol işkolunda grev hakkı

(Baştarafı 6. Sayfa'da)

Petrol işkolunda çalışan işçilerin diğer işkolunda çalışan işçilere nazaran ücretlerinin daha iyi olduğu gerçek olmakla birlikte, ülkemizdeki yoğun fiat artışları karşısında işçilerin iki senede bir toplu iş sözleşmeleri ile ücretlerini arttırmaları bile, sürekli olarak fiatların gerisinde kalmaktadır.

Bu işkolunda beliren uyuşmazlıkların çözümlemede öncelikle grev ertelemeye yönelinmesi, yasa maddesinde, belirtilen amacının dışında kullanılmasına yol açtığı gibi, sorunu çözmeye yönelmekten çok, sorunu erteleyip çözümü zorlaştırmaktan öteye gitmemektedir.

Bu nedenle hükümetlerin grevleri erteleme yerine çözümlemeye yönelik çaba göstermesi doğal bir yaklaşım olur.

Şimdi Petrol-İş'in TPAO ve gübre fabrikalarında, uyuşmazlığın giderilememesi sonucu almış oldukları grev kararları Bakanlar Kurulu kararı ile ertelenmiştir. Şimdi azot sanayii işyerlerinde görüşmeler sürdürülmektedir. Anlaşmanın sağlanamaması halinde, grev kararı alındığında Bakanlar Kurulu bu grevleri de erteleyecekmidir.

Grev erteleme işveren kesimini bir anlamda rahatlığa sevketmekte ve uyuşmazlığı uzatmasına yol açmaktadır.

Petrol işkolunda grevlerin ise sürekli olarak her Hükümet tarafından ertelenmesi, bu sektörde toplu iş sözleşmesi düzenini zedeler hale gelmiştir. Hükümetlerin öncelikle grev ertelemelerini siyasal nedenlerle gerçekleştirmemeleri gerekir, ve uyuşmazlıkları çözümlemede izleyecekleri yolda sorunları ertelemek olmamalıdır.

Amerika kendi Silahlarını

(Baştarafı 1. Sayfa'da) ların yerleştirilmesi ile yeni silah alımları sorunları tartışılmaktadır.

Toplantılarda, ABD Savunma Bakanı ve Genelkurmay Başkanı'nın Avrupalı ülkelere daha çok ABD yapısı silah satmak için baskı yaptıkları da haber verilmektedir. ABD Silahlı Kuvvetlerinin merkezi Pentagon'un yetkilileri, NATO ülkelerine özellikle Uçan Uyarı ve Kontrol Sistemleri satmak için girişimlerini NATO toplantısında da sürdürmektedir.

TASS'IN HABERİ

Sovyetler Birliği TASS Ajansı muhabirlerinden **Albert Balebnov, Brüksel**'den verdiği haberde, NATO toplantısında silahların standardizasyonu ve birbirleri yerine ikame edilebilirlikleri konusundaki tartışmaları, Pentagon'un Avrupalı NATO üyelerini giderek artan bir biçimde ABD'nin savaş makinasına daha da bağımlı kılma çabalarının kanıtı olarak tanımlamıştır.

TASS'ın haberinde şöyle denilmektedir:

«Evere'deki tüm toplantılar Washington'da yapılacak zirve toplantısı gibi, silahlanma yarışını hızlandırma amacına yöneliktir. Bu toplantıların gündemleri de bu amacı açıkça ortaya koymaktadır. Gündem maddeleri Kuzey Atlantik İttifakının askeri potansiyelinin daha da artırılmasını öngörmektedir.»

TASS, haberinde daha sonra NATO toplantılarında **Sovyet askeri tehlikesinden sık sık söz edildiği ancak böyle bir tehlikenin varolmadığı vurgulanmakta, «silahsızlanma için verilen mücadele bugün uluslararası ilişkilerde başlıca sorun olmuştur. Silahlanma yarışı bu amaca yönelik çalışmalar ve tepelerle çelişmektedir. NATO'nun silahlanma yarışını hızlandırması dünyada gerginlikleri ve nükleer bir savaş olasılığını artırmaktadır»** denilmektedir.

AMBARGO VE TÜRKİYE'DEKİ ASKER SAYISI SORUNU

Öteyandan, ABD hükümet çevrelerinin, Türkiye'nin asker sayısını azaltacağı yolunda endişeler taşıdıkları, ancak ambargonun kaldırılmaması halinde dahi **NATO emrindeki askerlerin sayısında bir azaltmaya gitmeyeceklerine inandıkları** haber verilmektedir. Ayni çevreler, **«ambargonun kaldırılması olasılığı şimdi yüzde 50'den azdır»** şeklinde konuşmuşlardır.

Öte yandan alınan bilgilere göre, NATO, Uzun Vadeli Savunma Programına katılmamız için baskı yapmaktadır. Brüksel'de sürmekte olan NATO Savunma Bakanları Toplantısında Türkiye'ye tutumunu değiştirmesi ve Programa katılması için çağrıda bulunulmuş, ancak Savunma Bakanı Işık ise Türkiye'nin bugünkü koşullarda hiçbir ek yükü kabul edemeyeceğini ve dolayısıyla tutumunu değiştirmesinin söz konusu olamayacağını bildirmiştir. Brüksel'de bu konuda NATO çevrelerinde yoğun kulis faaliyetleri dikkati çekmektedir.

Bir neo-nazi

(Baştarafı 1. Sayfa'da) vuşturmaktadır.

Kızıl Tugayların, CİA'nın denetiminde çalıştığı, CİA tarafından finanse edildiği, adam vurma ve kaçırma işleri için İtalya'da adı bilinen bazı profesyonel katillerle ilişki içinde bulunduğu ve bunları kiraladığı ortaya çıkmaktadır. Ancak bu sapık terörist çete ve eylemleriyle, Federal Almanya iktidar partisinin bir kanadı olan CSU'nun lideri Josef Strauss arasındaki ilişki üzerine bir açıklama henüz yapılmamıştır. Bilindiği gibi MHP Genel Başkanı Türkeş de, bundan bir süre önce Federal Almanya'ya Strauss'un çağrılısı olarak gitmiş ve kendisiyle 8 gün süren bir görüşmede bulunmuştu.

Öteyandan İtalyan Parlamentosu, terörizme karşı düzenlenen yasa tasarısını dün onaylamıştır. Bunun, şimdiki hükümete karşı, bir güvenoyu niteliğinde olduğu bildirilmektedir. Parlamento'daki neo-faşistlerin tüm engellemelerine karşı İtalya Başbakanının yasayı oylamaya koyduğu ve onandığı bildirilmiştir. Yeni yasaya göre adam kaçırıp öldürmenin cezası ömür boyu hapistir. Adam kaçırıp serbest bırakmak ise 30 yıllık bir cezayı gerektirmektedir.

19 Mayıs tüm

(Baştarafı 1. Sayfa'da) vaşının başlangıcını simgeleyen 19 Mayıs Bayramının özellikle Ankara ve İstanbul'daki kutlama törenlerinde güvenlik kuvvetlerince yoğun önlemler alındığı da öğrenilmiştir. Geçen yıllarda faşist komandoların bu ulusal bayramı faşizm propagandası için kullanmak istediklerini hatırlatan İçişleri Bakanlığı yetkilileri, bu yıl, bu tür gösterilerin kesinlikle önleneceğini belirtmektedirler.

ZAYİ

Lise Diplomamı kaybettim.

Hükümsüzdür.
Hüseyin AY
(Po: 499)

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş.
adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü:
AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü:
HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA
(SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd.Şti.Matbaası
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
ANKARA BASKISI: Yenigün Gazetesi Matbaası

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

Politika'da gençlik

Üniversite sınavları yaklaşırken...

ÖZEL DERSHANELER ÖĞRENCİNİN İLİĞİNİ SÖMÜRÜYOR

TUMOD ve TUMAS özel dershanelerin kapatılmasından yana

Üniversiteye giriş sınavları için yeterli bilginin ortaöğrenim kurumlarında verilmediğini kanıtlayan kuruluşlar, yani üniversite sınavlarına hazırlık için özel dershaneler, bu yıl da yoğun bir çabanın içindeler.

Özel dershaneler, ülkemizde sanıldığından daha fazla ilgi görüyor. Robert Kolej mezunu ile Hakkari Lisesi mezununu aynı terazide tartan üniversite giriş sınavları için hazırlıklar had safhaya vardı. Herkes harıl harıl çalışıyor. Bu keşmekeşte en çok kârlı çıkan kuruluşlar da özel dershaneler oluyor. Binlerce öğrencinin umudunu, iliğini sömürerek... Özel dershanelerin kapısını çalan öğrencilerin çoğunluğunu, yeterli öğrenim görmemiş olduklarının bilincindeki, Anadolu, özellikle de Doğu Anadolu şehirlerinden gelen gençler oluşturuyor. Modern fen liselerinden mezun olan arkadaşları ile yarışa girebilmek için hazırlıyorlar kendilerini, binlerce lira dökerek...

TÜMÖD'ÜN GÖRÜŞÜ

Tüm Öğretim Üyeleri Derneği Genel Başkanı Nuri Karacan, özel dershanelere ilişkin görüşlerini açıklarken, «Üniversiteye hazırlık kursları öğrencinin üniversiteye girme ümidini sömürüyor» diyor. Karacan, sözlerini şöyle sürdürüyor:

«Türkiye'de iktisadi sistemin işleyişi her alanda olduğu gibi eğitim alanında da, Tanrının değiştirilmez bir emri gibi kabul edilen şu andaki gelir bölüşümüne dayanmaktadır. Ne kadar yetenekli olursa olsun kırsal kesimde yoksul bir köylü çocuğunun, kentte bir yapı ırgatının oğlunun, özel okullarda okuyan, yabancı uyruklu dadılardan ikinci bir dil öğrenen, test öğretmenlerinden ders alan, özel dershanelerde uzun süre eğitilen bir burjuva çocuğu ile üniversiteye girmek bakımından rekabet etmesi güçtür. Son yıllardaki üniversiteye girişteki önemli katkılarını gazetelerde açıkça ilan eden pahalı, özel dershaneler, gelir bölüşümündeki eşitsizliklerin bir sonucudur. Eğitimi bir ticaret metaı haline getirmektedir ve öğrenciye temel bilgilerin ve bilginin tarihsel evrimini değil, sadece şu anda üniversiteye giriş sınavındaki sorulacağı şekliyle sonucunu vermektedir.

Öğrenciye türevin ne işe yaradığı öğretilmeksizin, bir denklemin türevinin nasıl alınacağı öğretilmekte, savaşların iktisadi işlevi öğretilmeksizin hangi savaşı hangi komutanın kaç yılında kazandığı belletilmekte, iktisadi sınıflara dayanmayan bir sosyoloji bilgisi verilmektedir. İşin yadırganacak bir yönü de özel dershanelerin üniversiteye girişteki rolünü inceleyen ciddi bir araştırmanın yıllardan beri yapılmaması, elinde büyük fonlar bulunan «Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi»nin bu soruna yabancı kalmasıdır.

Mevcut iktisadi sistem gibi bir veri olarak kabul edilen, sadece kâr motifine dayanan, işçi ve köylü çocukları için üniversiteye girişi daha da güçleştiren bu kuruluşların ticaretten menedilmesi en doğru şey olur.»

TÜMAS'IN GÖRÜŞÜ

TÜMAS da özel dershanelerin kaldırılmasından yana olduğunu açıklarken bu görüşünü şu iki gerekçeye dayandırıyor:

«Birincisi, özel dershanelerin bütün türleri, sermaye ilişkisinin eğitim alanına yayılması anlamına gelmektedir. İlk gençliklerini henüz yaşamakta olan öğrencilerin geleceğe ilişkin kaygıları sermayecilerin en çok kâr hırslarına alet edilmemelidir. İkincisi özellikle sözümona «üniversiteye hazırlık» dershaneleri yükseköğretime geçişte beliren sınıflararası ve bölgelerarası fırsat eşitsizliğini daha da derinleştirmektedir.

Milli Eğitim Bakanının özel dershane sömürüsünün ortadan kaldırılacağı yolunda verdiği sözleri memnunlukla karşılıyoruz. Ancak gözden kaçırılmaması gereken nokta, bu alandaki köklü çözümün, özel dershanelerin boy atmasına olanak veren gereksinmenin ortadan kaldırılmasından geçtiği gerçeğidir.»

İstanbul Üniversitesi Rektörü Halûk Alp, üniversitelerin toplum ihtiyacına cevap verecek yapıya kavuşturulmasını istedi

İstanbul Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Haluk Alp, İşletme İktisadi Enstitüsünde Üniversite Yönetim ve sorunları konusunda geçtiğimiz günlerde verdiği koferansta üniversitelerin toplumun ihtiyaçlarına cevap veren bir işlev yüklenmeleri gerektiğini söylemiştir.

Üniversitelerin gelişim süreçlerine değinen Haluk Alp, üniversitelerin fonksiyonlarının da günümüzde önemli değişikliklere uğradığını belirtmiş toplum hayatını etkileyen kuruluşlar haline geldiğini, toplumun sosyolojik kültürel, teknolojik gelişmesine yön veren bir işlev yüklendiklerini söylemiştir.

Üniversite işleyişini üniversitenin kendi içyapısı, üniversite içi örgütlenme, üniversitenin işleyişi, strateji ve mali kaynakları gibi faktörlerden meydana geldiğini belirtmiştir.

Üniversitenin işleyişini etkileyen iç yapısının üniversite özerkliği, üniversitenin bilimsel araştırma konusundaki faaliyetleri ve öğrenci kesiminden oluştuğunu belirten Haluk Alp özerkliğin üniversitelere kendi iç yapılarını, nicelik ve nitelik yönünden kendileri tarafından oluşturulması, kendi öğrencilerini seçme ve kendi programını oluşturma imkanını verdiğini söylemiştir.

Öğrenci kesiminin gelişmekte olan ülkelerde öğretici ve öğrenci oranı açısından üniversite işleyişini etkilediğini belirtmiş bu oranın belirli bir düzeyde tutulmasının zorunlu olduğunu ileri sürmüştür.

Üniversitenin işleyişini oluşturan faktörlerden üniversite örgütlenmesini geniş bir örgütlenme olduğunu belirten Alp, klâsik üniversite içi örgütlenmesinin 1968 yılındaki öğrenci olaylarıyla Avrupa'da yapısal değişikliklere uğradığını üniversitenin demokratizasyonu hareketinin üniversite bünyesi içindeki bütün gruplara yönetime katılma imkânı sağladığını söylemiştir.

Universiteye giren her 5 gençten biri bir yıl sonra okulundan ayrılıyor

Türkiye'de Üniversitelerarası Seçme Sınavlarına katılan her beş öğrenciden birinin, daha sonraki yıl girdiği okuldan ayrıldığı saptanmıştır.

Bu durumun, öğrencinin ilk girdiği dönemin kontenjanını boş yere doldurarak başka bir adayın şansının yokolmasına neden olduğu da saptanmıştır.

Konuyla ilgili olarak Türk Tabipler Birliği yayın organında yeralan bir araştırmada, halen uygulanan Üniversitelerarası Seçme Sınav Sisteminin öğrencinin yeteneklerini tam anlamıyla vurgulamaktan uzak olduğu da işaret edilmiştir. Araştırmada ayrıca, sınav sisteminin bu durumu nedeniyle adayların arzu ettikleri ya da başarabilecekleri fakülte ve yüksekokullara girmelerini önlediği de belirtilerek şöyle denilmektedir:

«Neticede, aday sınav sonunda aklında olmayan bambaşka bir fakülteye kaydını yaptırmakta, ancak bir sonraki yıl yeniden sınavlara girerek başka tarafa gitmektedir. Böylece, bir önceki dönemin kontenjanını boş yere doldurarak, belki de o fakülteye girmeyecan atan bir adayın şansını da yoketmiş olmaktadır.»

Adaylar öğrenci danışma bürolarına 13 Haziran'dan itibaren başvurabilir

Bilindiği gibi, Gençlik ve Spor Bakanlığı, bu yıl 16 Haziran'da yapılacak olan Üniversitelerarası Seçme Sınavına katılacak olan adaylar için öğrenci danışma büroları açacağını bildirmiştir.

Gençlik ve Spor Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, Gençlik Sorunları Genel Müdürlüğü tarafından sınavların yapılacağı 23 il merkezinde açılacak olan danışma büroları 13-15 Haziran tarihleri arasında çalışacaktır.

Öğrenci danışma büroları, Üniversitelerarası Seçme Sınavına katılacak adayların, barınma, beslenme, ulaşım ve sınava ilişkin sorunlarının çözümüne yardımcı olacaktır. Danışma bürolarında bu yıl ilk kez, «Konuk Öğrenci Projesi» de uygulanacaktır.

Gençlik ve Spor Bakanlığı Gençlik Sorunları Genel Müdürü Adem Solak'ın genel koordinatörlüğünü yapacağı öğrenci danışma bürolarında bakanlık personeli görev yapacaktır.

Bu arada, Üniversitelerarası Seçme Sınavına katılacak adaylara hizmetin daha yaygın ve verimli bir şekilde götürülebilmesi amacıyla, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ve Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi ile işbirliği yapıldığı ayrıca, belediyelerin, kamu iktisadi teşebbüslerinin, özel ve kamu iktisadi kuruluşlarıyla bazı devlet kuruluşlarının, sınavlara katılacak adaylar için konukevi, motorlu taşıt, tabildot-yemek olanakları sağlayacağı da bildirilmiştir.

Yıldız IDMMA'daki faşist saldırıda üç öğrenci öldü

Yıldız DMMA'ya yapılan faşist saldırıda yaralanarak ölen Renan Eris'in annesi cenaze töreninde görülüyor.. (Foto: İSTA).

İDMMA'LI ÖĞRENCİLER OLAYI ANLATIYOR

YILDIZ İDMMA ÖTEDENBERİ FAŞİST SALDIRILARA YOĞUN OLARAK UĞRAYAN BİR OKULDUR. TÜM BU FAŞİST SALDIRILARA KARŞI, İLERİCİ-YURTSEVER ÖĞRENCİLERİN BİLİNÇLİ, KARARLI KARŞI KOYUŞU, OKULUN FAŞİSTLEŞTİRİLMESİNİ ÖNLEMEKTEDİR. GEÇTİĞİMİZ GÜNLERDE YILDIZ İDMMA'DA İLERİCİ ÖĞRENCİLERE KARŞI DÜZENLENEN VE 3 ÖĞRENCİNİN ÖLÜMÜ, 13 KİŞİNİN YARALANMASINA NEDEN OLAN SALDIRI BİR KEZ DAHA YILDIZ İDMMA'YI GÜNÜN GÜNDEMİNE GETİRDİ. BU KONUDA SALDIRIYA HEDEF OLAN GENÇLERLE YAPTIĞIMIZ RÖPORTAJI SUNUYORUZ.

POLİTİKA: İlk soruyu size yöneltelim Fikri arkadaş. Olayın gelişimi hakkında bilgi verir misiniz?

F. Öztürk: Okulumuz İDMMA'da eskiden beri süregelen faşist saldırılar bir kez daha 9 Mayıs günü okul çıkışında yapılan tertipli bir katliamla kendini gösterdi. Dersleri bitiren öğrenciler dağınık bir şekilde okuldan çıktığında, PTT'nin yanında toplanmış olan faşist grupla karşılaştı. Kitlenin bir bölümü okuldan çıktıktan sonra faşistler slogan atmaya başladılar. Önce niyetlerinin bizleri huzursuz etmek olduğunu sanmıştık. Fakat bu defaki daha başkaymış. Bunu sonradan anladık. Faşist sloganlara karşı dağınık olan arkadaşlarımız biraraya gelerek sloganla karşılık verdiler. Böylece planlanan saldırıdan habersiz faşistlere büyük bir hedef oluşturduk. Sonra PTT tarafından iki el ateş edildi. Bir işaret! Arkasından cadde tarafından, hemen kaldırıma yanaşmış bir beyaz Anadol, bir kırmızı Murat, bir de mavi veya yeşil arabadan açılan yaylım ateşi. Hepimiz yere yattık. Bir kısmımız da ağaçlık olan tarafa koştu. Ancak yattığımız yer meyilli olduğu için faşistler yerleri tarıyordu. Yine aynı şekilde büyük bir hedeftik. Ateş ne kadar sürdü hatırlamıyorum. Sonra bir an silah sesleri kesildi. Arkadaşım G. Tarhan yerde yaralı yatıyordu. Yardım için yanına koştum. Benim gibi birçok arkadaş vurulan arkadaşlara yardım için ayağa kalktı. O anda tekrar ateş başladı. Ancak ilk önceki gibi uzun sürmedi. Sanırım ikinci ateş sonunda çok arkadaş yaralandı. Sonra o da kesildi. Yaralı arkadaşlarımızı arabalara bindirip hastaneye yolladık. Olayın kısa özeti böyle...

POLİTİKA: Polisin olay anındaki davranışları hakkında söylemek istedikleriniz var mı? Salih arkadaş siz bu konuda ne dersiniz?

S. Akalın: Arkadaşım olayları özetledi. Polis olay başlamadan önce bizlerle konuştu. Faşist grubun daha yeni geldiğini belirtti. Hatta bir arkadaşımız, üzerlerinin aranması yolunda ikazda da bulundu. Ancak böyle birşey gerçekleşmedi. Daha sonra ateş edildiğinde polisler de yere yattılar. Çoğunun elinde otomatik silah vardı. Ama hiç karşılık vermediler.

POLİTİKA: Peki Yıldız İDMMA ve tüm yurt çapında bu faşist saldırılara karşı ne yapılmalıdır? İlerici yurtsever gençliğin üzerine düşen görevler nelerdir?

A. Abanoz: Dediğiniz gibi Yıldız, ötedenberi faşistlerin yoğun saldırısına uğrayan bir okuldur. Bu anlamda biz ilerici - yurtsever gençler, tüm faşist saldırılara yılmadan göğüs gerdik. Okulumuzun birim örgütü olan DEMAKD içinde sürekli gençliğin anti-faşist, anti-emperyalist, anti-şövenist birliğini hayata geçirme yolunda çaba harcadık. Çünkü inanıyoruz ki gerici-faşist saldırıları geriletmenin tek yolu birlikten geçer. Ancak bu birliği oluşturmada güçlüklerle karşılaşmadık değil. Anti-faşist birliği bozmaya yönelik her türlü girişimi bozmaya kararlıyız. Yıldız İDMMA'da faşistlere karşı bu kararlılıkla karşı koyarken şunu da çok iyi biliyoruz: Sadece okulumuzdaki karşı koyuş, eylem birliği, sorunun çözümü için yeterli değildir. Saldırılar tüm yurt çapında, tüm öğrencilere, gençlere, işçilere, köylülere, tüm halka yöneliktir. Ve okulumuzdaki saldırılar da bu bütünlüğün bir parçasıdır. Okulumuzdaki faşist saldırıların son bulması birim olarak Yıldız İDMMA'daki faşist ve gerici güçlerin tecrit edilmesine bağlı olduğu gibi, yurt çapında MHP ve Ülkü Ocaklarının kapatılması, faşist yuvaların dağıtılmasına bağlıdır. Ayrıca okullarda gerçekleştirilmeye başlanan «eylem birliği», tüm gençliğin eylem ve cephe birliğinin sağlanması yolunda yaygınlaştırılmalıdır. Bu ivedi bir görevdir. İlerici-yurtsever gençliğin başta gelen görevidir.

POLİTİKA: Hepinize çok teşekkür ederiz anlattıklarınız için. Geçmiş olsun.

IGD Kongresi büyük yankı yaptı

İlerici Gençler Derneği'nin 1. Büyük Kongresi başarıyla sona erdi. Bugüne kadar ülkemizde yapılan hiç bir gençlik kongresinin bu derece ilgi çekip böylesine yankı yaratmadığını söylemek mümkün. Kongreyle ilgilenenler, sadece ilerici, yurtsever, demokrat kesimler, gençler değildi. Özellikle sağ basın kongreye «büyük ilgi» gösterdi. Sadece büyük gazetelerimizde değil, sağ basında da İGD Kongresi oldukça büyük haberlerde yeraldı. Bu haberlerin ortak noktası, bu kongrede komünistlerin nasıl alkışlandığı, Yunan delegesine nasıl tezahürat yapıldığı, ne sloganlar bağrıldığıydı. Aynı koroya «Aydınlık» Gazetesi de katıldı.

Neydi sağ kanatları ve onların gönüllü işbirlikçilerini bu kadar ürküten ve İGD 1. Büyük Kongresi'ni böylesine ön plana çıkartan?

İGD Büyük Kongresi, oturumlarıyla, geceleriyle, özel toplantılarıyla, kongreye katılan yabancı konuklarıyla, kongreye çağrılı olan ve gerek katılarak gerekse başarı mesajlarıyla ilerici gençliğimize başarı dilekleri iletenlerle, kardeş örgütlerle, kalabalık kitlesiyle ve özellikle de disiplini, düzeni, olgunluğuyla, gerçekten de bugüne kadar Türkiye'de benzeri görülmemiş bir toplantı niteliğindeydi. İşte egemen güçlerin ve onların sağlı «sol»lu sözcülerinin canını sıkan da buydu. Böylesine bir olayı hiçbiri görmezlikten gelememiş ama içleri götürmediği için de tahrif etmek, yalana, tezvirata başvurmak zorunda kalmışlardı.

İGD 1. Genel Kurulu, Türkiye gençlik hareketinin başıbozukluktan, maceracılıktan kopup, «işçi sınıfının yoluna» girdiğinin, bu yola giren gençlerin sayısının her gün arttığının somut göstergesi oldu. İşte bu da pek fazla canlarını sıktı, faşistinden Maocusuna kadar her türlü gerici ve provokatörün.

Şimdi İGD'nin önünde yeni bir dönem başlıyor. Çalışmalarına güç vereceği, geçmiş dönemin başarılarından ve yetersizliklerinden ders çıkaracağı ve işçi sınıfının yolundaki gençlik hareketini bir çığ gibi toparlayacağı yeni bir çalışma dönemi.

19 MAYIS ve GENÇLİK

Cumhuriyetten bu yana, 19 Mayıs, ülkemizde «Gençlik ve Spor Bayramı» olarak kutlanır. Çoğumuz bu günün gerçek anlamını düşünmeyiz bile. Bayramlardan bir bayram gibi geçer 19 Mayıs. Oysa 19 Mayıs'ın önemi ve anlamı, hele gençlik açısından, büyüktür. 19 Mayıs, ülkemizi paylaşan, yeraltı ve yerüstü zenginliklerimizi yağmalayan emperyalistlere karşı verilen ulusal kurtuluş savaşının başlangıç tarihidir. Herşeyden önce, 19 Mayıs'ın anti-emperyalist bir özü vardır. 19 Mayıs 1919'da Mustafa Kemal Samsun'a çıktığında yakılan meşale, anti-emperyalist savaşım ve ulusal bağımsızlık meşalesidir. Bu bağımsızlık öyle kolay kolay kazanılmamıştır. İşçilerimizin, emekçilerimizin, yurtsever gençliğimizin kanıyla yoğrulmuştur bugün. 16 yaşında okulu, evi bırakıp, gizlice Anadolu'ya kaçan gençler. Onsekizinde, yirmisinde manga komutanları... Ondokuzunda cephelerde, siperlerde ölenler, Türkiye gençliğinin anti-emperyalist, bağımsızlıkçı geleneğinin, yurtseverliğinin simgeleridir.

Bunca insanımızın, bunca gencimizin hayatı bahasına kazanılan ulusal kurtuluş savaşı sonucuna ulaşamamıştır. Burjuvazi, ulusal kurtuluş savaşının, demokratik devrime dönüştürülmesi eğilimini kanla, kurşunla boğmuştur. Daha sonra ulusal ekonominin yeniden emperyalizme bağımlılaştırılması süreci başlamıştır. Özellikle 1945'lerden sonra emperyalizmin NATO'suyla, CENTO'suyla, ikili kölelik anlaşmalarıyla, İMF'leriyle ülkemizi kıskaç altına almasıyla, ülkemiz çok yanlı bir bataklığa, emperyalist bağımlılık ilişkilerine gömülmüştür. Bu sürece bağlı olarak, 19 Mayıs kutlamalarının anti-emperyalist özü, bilinçli olarak boşaltılmış, 19 Mayıs gösterileri, gençliğin günün anlamını içinde duymadan meydanlarda kol bacak salladığı gösterilere dönüşmüş, hatta bazı yıllar faşist çetelerin gövde gösterisi haline gelmiştir.

Öte yandan, okur yazar çağda gençliğin yüzde 45'inin hâlâ okuma yazma bilmediği, binlerce emekçi çocuğunun ilkokula bile devam edemediği, 4601 köyde ilkokul olmadığı, hergün onlarca gencin sokaklarda vurup öldürüldüğü Türkiye'mizde, Gençlik ve Spor Bayramı adeta gençlikle alay eden bir gün haline getirilmiştir.

Türkiye nüfusunun yarısı 30 yaşından genç insanlardan oluşmaktadır. Ülkemiz bir gençler ülkesidir. Ancak bu genç nüfusun haklı ve zorunlu taleplerini karşılayacak hiç bir önlem alınmamıştır, gençliğin hiç bir temel sorununa çözüm getirilememiştir. Onbinlerce, yüzbinlerce genç okuma olanağı bulamamakta, bir meslek sahibi olmamakta ve işsizler ordusuna katılmaktadır. 1977 yılında

(Devamı 7. Sayfada)